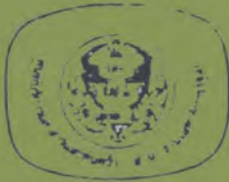

เอกสารประกอบคำพิพากษา
ศาลที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี
ทำหน้าที่ศาลปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
วันที่ ๒๒ ตุลาคม - ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

เล่ม ๒

ศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้า
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

#5564-6
วันที่ 13 สิงหาคม 2566
เลขที่บันทึก 21212 ก 2
เลขที่ 10
504

เอกสารประกอบการพิจารณา

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

สภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี
ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

(วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๕ - วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

สารบัญ

อ.พ.

๑. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑๖๕
๔. ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร-
กรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑๘๐
๕. ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลัง
กู้เงินจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๐๗
๑๐. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของ
คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ร่างพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารของสำนักงาน
ส่งเสริมเยาวชน กระทรวงศึกษาธิการไปเป็นของ
ส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๒๑

๑๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของ
 คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน
 พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของ
 คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน
 พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๔๗
๑๒. ร่างพระราชบัญญัติครู (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๗๒
๑๓. ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..)
 พ.ศ. ๒๙๑
๑๔. ร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตร
 และสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ..)
 พ.ศ. ๓๐๖
๑๕. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของ
 คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน
 พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวง
 กลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓๖๕

เอกสารประกอบการพิจารณา

เรื่อง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี
ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
ครั้งที่ ๔
วันศุกร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

คำนำ

งานตุลาการ เป็นงานที่สำคัญที่สุดงานหนึ่ง เพราะประสิทธิภาพประสิทธิผลความยุติธรรมให้แก่ประชาชน ศาลคือที่พึ่งที่สุดท้ายของประชาชน ฉะนั้นทั้งอัยการ และตุลาการจึงควรปรับปรุงในทุก ๆ ด้าน เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงาน และการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

การกำหนดอัตราเงินเดือนขึ้นใหม่ จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการตอบแทนการปฏิบัติงาน

และการกำหนดค่าโง่เงินค่าครองชีพ เมื่อเกิดภาวะค่าครองชีพเปลี่ยนแปลงไปมาก ก็เป็นการเหมาะสม เพื่อมิให้เกิดการเปรียบเทียบกับรัฐวิสาหกิจ หรืองานของหน่วยงานเอกชนซึ่งทำให้เป็นกำลังใจสำคัญในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการอัยการ

คณะรัฐมนตรี ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๕๑๘ และเพื่อแก้จุดบกพร่องดังกล่าว

ศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้า สำนักงานเลขาธิการ
รัฐสภา ฯ ได้สรุปสาระสำคัญของร่าง ใ้ข้อสังเกต และเสนอข้อ
มูลโฆทานสมาชิกสภาที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ใ้ค่นำไปเป็นส่วนประ
กอบในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติทั้งสอง

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

- ฉบับที่ ๑ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ฉบับที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒. ผู้เสนอ

- ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ คณะรัฐมนตรี

๓. สาระสำคัญของร่าง

๑. รวมข้าราชการตุลาการ เป็นประเภทเดียว ทั้ง
ของตุลาการ และของอัยการ เรียกว่า "ข้าราชการตุลาการ"
๒. ให้มีการปรับขึ้นเงินเดือน เมื่อค่าครองชีพสูงขึ้น
ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ
๓. ข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการฝ่าย
อัยการ อาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวหากภาวะเศรษฐกิจ

๔. จำนวน ตำแหน่ง ระดับงาน สายงานของบุคลากร
จะต้องใช้ผู้มีคุณสมบัติอย่างไร ให้เป็นไปตามที่ ก.ค. กำหนด

๕. ยกเลิกบัญชีตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗ และยกเลิก
บัญชีท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓
โดยให้ใช้ของใหม่แทน

ข้อสั่งเฑ

พระรชษบัณเฑฐีเฑระเบือบขัารชการฝัายอัยการ

๑. แบ่งอัยการเฑนเฑอน ๖ ชั้น ๑๒ ชั้น
๒. กำหนดชั้นคัาสุดของแฑลละชั้น ใว้สูง กว่าเฑม
๓. กำหนดชั้นสูงสุดของแฑลละชั้น ใว้สูงชั้นอัย ๔ ชั้น
๔. ชั้นสูงสุดของชั้น ๖ สูงถึง ๑๖,๔๐๐ บาท ซึ่ง
เฑมกำหนดใว้เฑียง ๑๐,๔๐๐ บาท
๕. กำหนดอัยการ ๖ อัยการ เฑลประโชชนในการ
เปลียนอัยการเฑลสภาวะเฑรชฎกิจไมคงที่

พระรชษบัณเฑฐีเฑระเบือบขัารชการฝัายตุลาการ

๑. แบ่งอัยการเฑนเฑอนเฑน ๔ ชั้น ๑๒ ชั้น
๒. กำหนดชั้นคัาสุดของแฑลละชั้น ใว้สูง กว่าเฑม
๓. กำหนดชั้นสูงสุดของแฑลละชั้น ใว้สูงชั้นอัย ๔ ชั้น
๔. ชั้นสูงสุดของชั้น ๔ สูงถึง ๑๗,๑๔๔ บาท ซึ่ง
เฑมกำหนดใว้เฑียง ๑๓,๔๐๐ บาท

๕. กำหนดอัตรา ๖ อัตรา เพื่อประโยชน์ในการ
เปลี่ยนอัตราเมื่อสภาวะเศรษฐกิจไม่คงที่

บัญชีท้ายพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ฉบับปัจจุบัน คือ บัญชี ก. ของร่างพระราชบัญญัตินี้ซึ่งเหมือนกับข้าราชการ
พลเรือน เพียงแต่จุดเริ่มต้นของเงินเดือนต่างกันเท่านั้น ซึ่งจะ
ไม่มีผลกระทบต่อถึงงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๒๐ แต่อย่างไร จะ
มีผลกระทบต่อเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้บัญชี ข. ค. ง. จ. ซึ่งจะ
ใช้ได้ในกรณีที่กำลังทั่วประเทศสูงขึ้น และเปลี่ยนแปลงค่าครองชีพชั
คราว ซึ่งคงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

การแก้ไขกฎหมายว่าด้วยอัยการและตุลาการ เป็น ๖
อัตรานี้ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
ซึ่งมี ๖ อัตราเช่นกัน แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐ
ศึกษามี ๑ อัตรา เท่านั้น ยังมีได้แก้ไขให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๒๐

กระทรวงมหาดไทย

กรมอัยการ

แผนงานบริหารทั่วไป

1. งานบริหารทั่วไป

อุปสงค์

- เพื่อให้การพิจารณาบรรดคดีของศาล ในคดีอาญาและคดีแพ่งเป็น ไปอย่างถูกต้อง ครอบคลุม อย่างยุติธรรม และอย่างมีประสิทธิภาพโดยพนักงานอัยการทำหน้าที่เป็นทนายความ คดีนั้น เพื่อว่าคำทวงหรือแก้ต่างทั้งคดีอาญาและคดีแพ่งตาม พ.ร.บ. พนักงานอัยการหรือคา มวยอื่น รวมถึงให้คำปรึกษาหารือในข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริง ในทางบรรดคดีแก่กระทรวง กรมรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ

(ที่จะทำในปี ๒๕๒๐)

- ทวงหนี้ที่เป็นทนายแผ่นดินในภาคที่ เน้นคดีอาญาและคดีแพ่ง จำแนกเป็นค ฤกษ์ได้ ๗๐๐,๐๐๐ เรื่อง และคดีแพ่งประมาณ ๑,๕๐๐ เรื่อง

- ให้คำปรึกษาหารือในข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงในทางบรรดคดี แก่กระทรวง กรม และรัฐวิสาหกิจประมาณ ๑,๗๐๐ เรื่อง

- ปรับปรุงสภาพที่ทำงานและการให้สวัสดิการที่เหมาะสมยิ่งขึ้นแก่ราชการ โดยกา ทั่วยานที่ทำการและบ้านพักข้าราชการเพิ่มเติม

รายละเอียดรายจ่าย

รวม 82,348,500 บาท

1. เงินเดือน	53,350,000 บาท
อัตราเดิม 1,301 อัตรา	51,075,540
อัตราใหม่ 111 อัตรา (9 เดือน)	2,146,140
เงิน พ.ต.ร.	8,520
เงิน บ.ก.	1,589
เงิน ย.ช.	124,200

รายละเอียดอัตราใหม่

ข้าราชการอัยการ

ชั้น 3	ชั้น 5,810 บาท	20 อัตรา
ชั้น 3	ชั้น 5,175 บาท	1 อัตรา
ชั้น 2	ชั้น 3,420 บาท	7 อัตรา

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

ระดับ 2	ชั้น 1,750 บาท	4 อัตรา
ระดับ 2	ชั้น 1,550 บาท	8 อัตรา
ระดับ 2	ชั้น 1,375 บาท	19 อัตรา
ระดับ 1	ชั้น 1,220 บาท	7 อัตรา
ระดับ 1	ชั้น 955 บาท	23 อัตรา
ระดับ 1	ชั้น 750 บาท	19 อัตรา

เอกสารงบประมาณ สำนักงบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๒๐

กระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวง

แผนงานบริหารทั่วไป

งานบริหารทั่วไป

รายละเอียด

- เพื่อใช้ถนอมบริหารงานทั่วไปของสำนักงานปลัด กระทรวง และของศาลทั่ว
ชาติ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ประจำปี ๒๕๒๐

- ปรับปรุงงานบริหารบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงและของศาลทั่วราชอาณาจักร
เพื่อเป็นพื้นฐานต่อการปฏิบัติงานของศาล

โดยสรุพอาย

รวม 5,041,000 บาท

1. เงินเดือน	2,040,000 บาท
อัตราเดิม 80 อัตรา	2,029,600 บาท
อัตราใหม่ อัตรา (๑ เดือน)	8,596 บาท
เงิน ท.ล.ร.	1,800 บาท

รายละเอียดอัตราใหม่

รวม 1 อัตรา 800 บาท 1 อัตรา

2. งานบุคลากร

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาบรรดาอรรถคดีเป็นไปอย่างบริสุทธิยุติ
ให้เนืองไปเพื่อความสะดวกรวดเร็วทั่วราชอาณาจักร

งานที่จะทำในปี 2520

- ดำเนินการพิพากษาอรรถคดีต่าง ๆ ดังนี้

คดีแพ่ง	ประมาณ	40,000	คดี
คดีอาญา	ประมาณ	85,500	คดี
คดีอุทธรณ์	ประมาณ	6,000	คดี
คดีฎีกา	ประมาณ	5,000	คดี

- สร้างอาคารที่ทำการศาล 2 หลัง (สิงห์บุรี แม่สอด) บ้านพักผู้พิพากษา
ศาล 5 หลัง บ้านพักผู้พิพากษา 12 หลัง บ้านพักจำคุก 3 หลัง

รายละเอียดรายจ่าย

รวม 125,234,000 บาท

1. เงินเดือน

86,780,000 บาท

อัตรากัน 2,160 อัตรา

86,484,70

อัตราใหม่ 14 อัตรา (9 เดือน)

94,50

เงิน พ.ศ.ร.

18,20

เงิน บ.ก.

44,40

เงิน อ.ช.

88,20

รายละเอียดอัตราใหม่

רכתب ๑ ชั้น ๑๕๐ บาท

๑๕ อัตรา

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการศาลยุติธรรม

(ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๗

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตุลาการ

๕
จน

๐๓๐ - ๓,๒๒๐ - ๓,๔๒๐ - ๓,๖๓๐ - ๓,๘๔๐ IIII

๔๒๐ - ๓,๖๓๐ - ๓,๘๔๐ - ๔,๐๕๐ - ๔,๒๖๐ - ๔,๔๗๐ - ๔,๖๘๐ - ๔,๘๙๐

๕๗๕ - ๔,๘๙๐ - ๕,๑๐๐ - ๕,๓๑๐ - ๕,๕๒๐ - ๕,๗๓๐ - ๕,๙๔๐ - ๖,๑๕๐

๖๖๐ IVI

๖๗๕ - ๕,๘๙๐ - ๕,๑๐๐ - ๕,๓๑๐ - ๕,๕๒๐ - ๕,๗๓๐ - ๕,๙๔๐ - ๖,๑๕๐

๖๖๐ - ๖,๐๖๐ - ๖,๒๗๐ - ๖,๔๘๐ - ๖,๖๙๐ - ๖,๙๐๐ VVI

๘๐๕ - ๖,๒๗๐ - ๖,๔๘๐ - ๖,๖๙๐ - ๖,๙๐๐ - ๗,๑๑๐ - ๗,๓๒๐ - ๗,๕๓๐

๘๑๐ - ๗,๖๖๐ VVII

๒๖๐ - ๗,๖๖๐ - ๗,๘๗๐ - ๘,๐๘๐ - ๘,๒๙๐ - ๘,๕๐๐ - ๘,๗๑๐ - ๘,๙๒๐

๓๖๐ VII

๐๗๕ - ๘,๕๐๐ - ๘,๗๑๐ - ๘,๙๒๐ - ๙,๑๓๐ - ๙,๓๔๐ - ๙,๕๕๐ - ๙,๗๖๐

๘๐๐ VII

๘๑๐ - ๙,๖๖๐ - ๙,๘๗๐ - ๑๐,๐๘๐ - ๑๐,๒๙๐ - ๑๐,๕๐๐ - ๑๐,๗๑๐ - ๑๐,๙๒๐ VIII

๘๐๐ - ๑๐,๕๐๐ - ๑๐,๗๑๐ - ๑๐,๙๒๐ - ๑๑,๑๓๐ - ๑๑,๓๔๐ - ๑๑,๕๕๐ - ๑๑,๗๖๐

๘๐๐ - ๑๑,๕๐๐ - ๑๑,๗๑๐ - ๑๑,๙๒๐ - ๑๒,๑๓๐ - ๑๒,๓๔๐ - ๑๒,๕๕๐ - ๑๒,๗๖๐

๘๐๐ - ๑๒,๕๐๐ - ๑๒,๗๑๐ - ๑๒,๙๒๐ - ๑๓,๑๓๐ - ๑๓,๓๔๐ - ๑๓,๕๕๐ - ๑๓,๗๖๐

บัญชีอัตราเงินเดือนจะได้ระชุดิธรรม

๕
ชั้น

๓,๐๖๐ - ๓,๒๒๐ - ๓,๔๒๐ - ๓,๖๓๐ - ๓,๘๕๐ - ๔,๐๘๕ - ๔
๔,๖๐๐ ป 111

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๗

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการอัยการ

๕
ข ๒

๓,๐๓๐ - ๓,๒๒๐ - ๓,๔๒๐ - ๓,๖๓๐ - ๓,๘๕๐ 1111

๓,๔๒๐ - ๓,๖๓๐ - ๓,๘๕๐ - ๔,๐๗๕ - ๔,๓๑๕ - ๔,๖๐๐ - ๔,๘๘๐ -
๕,๑๖๕ - ๕,๔๖๕ - ๕,๗๕๐ - ๖,๐๕๐ - ๖,๕๐๕ - ๖,๘๗๕ - ๗,๓๖๐ -
๗,๖๖๐ 1111

๕,๑๖๕ - ๕,๔๖๕ - ๕,๗๕๐ - ๖,๐๕๐ - ๖,๕๐๕ - ๖,๘๗๕ - ๗,๓๖๐ -
๗,๖๖๐ - ๘,๑๗๕ - ๘,๕๐๕ 1111

๘,๕๐๕ - ๘,๘๕๐ - ๙,๒๖๐ - ๙,๖๖๐ - ๑๐,๑๗๕ - ๑๐,๕๐๕ - ๑๐,๙๕๐
๑๑,๔๐๕ - ๑๑,๘๕๐ - ๑๒,๓๐๐ - ๑๒,๘๖๕ 1111

๑๒,๘๖๕ - ๑๓,๓๖๕ - ๑๓,๘๗๐ - ๑๔,๔๐๐ 1111

บัญชีการเงินเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๘

วันที่	รายละเอียด	เดบิต	เครดิต	ยอดคงเหลือ	หมายเหตุ
1	เงินต้น		10,000	10,000	
2	เงินฝาก		5,000	15,000	
3	ถอน	2,000		13,000	
4	ฝาก		3,000	16,000	
5	ถอน	1,000		15,000	
6	ฝาก		4,000	19,000	
7	ถอน	3,000		16,000	
8	ฝาก		2,000	18,000	
9	ถอน	4,000		14,000	
10	ฝาก		1,000	15,000	
11	ถอน	5,000		10,000	
12	ฝาก		6,000	16,000	
13	ถอน	7,000		9,000	
14	ฝาก		8,000	17,000	
15	ถอน	9,000		8,000	
16	ฝาก		10,000	18,000	
17	ถอน	11,000		7,000	
18	ฝาก		12,000	19,000	
19	ถอน	13,000		6,000	
20	ฝาก		14,000	20,000	
21	ถอน	15,000		5,000	
22	ฝาก		16,000	21,000	
23	ถอน	17,000		4,000	
24	ฝาก		18,000	22,000	
25	ถอน	19,000		3,000	
26	ฝาก		20,000	23,000	
27	ถอน	21,000		2,000	
28	ฝาก		22,000	4,000	
29	ถอน	23,000		1,000	
30	ฝาก		24,000	5,000	
31	ถอน	25,000		0	
รวม		250,000	250,000		

บันทึกผลการพิจารณา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ส.บ.

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(ฉบับที่ . . .) พ.ศ. . .

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี
ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
ครั้งที่ ๔
วันศุกร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

สารบัญ

๑.	คำนำ	
๒.	สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
๓.	นโยบายการปฏิรูปที่ดินปี ๒๕๑๘ - ๑๙ และเป้าหมายในปี ๒๕๒๐	๔
๔.	ผลงานการปฏิรูปที่ดิน ปี ๒๕๑๘ - ๒๕๑๙ และเป้าหมายในปี ๒๕๒๐	๖
๕.	แผนงานปฏิรูปที่ดินตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๒๐ -๒๕๒๔	๘
๖.	งบประมาณประจำปี ๒๕๒๐ ของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๑๑
๗.	กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๑๓
๘.	ค่าใช้จ่ายต่อไร่ในการปฏิรูปที่ดิน	๑๕
๘.	ข้อสังเกต	๑๗

หน้าว่าง

คำนำ

การปฏิรูปที่ดินหมายถึง การปรับปรุงเกี่ยวกับ สิทธิ และการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยรัฐบาลที่ดินของรัฐหรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งมีได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเองหรือมีที่ดินเกินสิทธิตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเอง หรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพ และสดาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่าหรือเช่าทำประโยชน์ โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม การปรับปรุงหรือขยายการและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเสนอโดยคณะรัฐมนตรีมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้รัฐบาลสามารถหาเงินมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินให้บรรลุเป้าหมาย ตามที่ได้แถลงไว้ต่อสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

ทำหน้าที่สภาพัฒนาการปกครองแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม
๒๕๑๙

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ฯ ขอขอบคุณสำนัก
งานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่กรุณาอบเอกรสารข้อมูลและ
ตอบคำถามที่เป็นประโยชน์ ในการจัดทำเอกสารประกอบการ
พิจารณาฉบับนี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เสนอโดย คณะรัฐมนตรี

๑. หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๓๕
๒. เหตุผล เนื่องจากพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ยังมีบทบัญญัติไม่รัดกุมและเหมาะสมทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการปฏิรูปที่ดินอยู่หลายประการ และมีบางประการได้แก่เรื่องการออกพันธบัตร การชำระราคา หรือค่าทดแทนที่ดินหรือสิ่งหาริมทรัพย์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมเสียใหม่โดยรีบด่วน เพื่อให้การปฏิบัติตามกฎหมายเกิดความคล่องตัวและสนองนโยบายการปฏิรูปที่ดินของรัฐบาลได้รวดเร็วยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น
๓. สาระสำคัญ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต้องการให้กระทรวง

การคลังสามารถออกพันธบัตร โดยใช้เงินจากกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ชำระพันธบัตรที่ครบกำหนดชำระแล้วได้ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถซื้อและเวนคืนที่ดิน นำมาปฏิรูปได้สองตัวยิ่งขึ้น โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังร่วมรักษาการ ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วย และได้กำหนดให้ชำระราคาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ จากการจัดซื้อเป็นเงินสดหรือเป็นเงินสดและพันธบัตรของรัฐบาล ชำระค่าทดแทนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์จากการเวนคืนเป็นเงินสดส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งให้จ่ายเป็นพันธบัตรของรัฐบาล ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา นอกจากนี้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังได้กำหนดให้กระทรวงการคลัง โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกพันธบัตร เพื่อชำระค่าทดแทนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ และให้นำเงินจากกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มาใช้

ชำระหนี้บัตรที่ครบกำหนดชำระแล้ว สำหรับบัตรดอกเบี้ยระยะ
เวลาได้ออน เจื่อนไซและวิธีการในการออกพันธบัตรให้เป็นอำ
นาจของกระทรวงการคลัง เป็นผู้กำหนดและต้องประกาศในราชกิจ
จานุเบกษา

นโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของรัฐบาล

นโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ของรัฐบาลชุดปัจจุบันซึ่งมีนายธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี ตามที่ได้แถลงไว้ต่อสภาที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๑๕ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๑๕ มีสาระสำคัญดังนี้

... รัฐบาลนี้จะยึดถือโครงการปฏิรูปที่ดินควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบสหกรณ์ทุกระดับ เพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่เกษตรกร ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ โดยใน ๕ ปีนี้ จะทำการปฏิรูปที่ดินพระราชทาน ที่ดินของรัฐและที่ดินของเอกชน รวมเป็นเนื้อที่ประมาณ ๘ ล้านไร่ ด้วยการปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองที่ดินเพื่อการเกษตร รวมทั้งการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อการเกษตรนั้น

จากนโยบายที่รัฐบาลได้แถลงมานี้สรุปได้ว่า

๑. ตั้งแต่วันที่ ๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๔
ถึง ๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓ จะทำการปฏิรูปที่ดินให้
สำเร็จในเนื้อที่ ๘ ล้านไร่

๒. ที่ดินที่จะทำการปฏิรูปได้แก่ ที่ดินพระราช
ทาน ที่ดินของรัฐ และที่ดินของเอกชน

๓. วิธีดำเนินการปฏิรูปที่ดินทั้ง ๘ ล้านไร่ นั้น
ได้แก่ การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองที่ดินเพื่อถาวร
เกษตร รวมทั้งการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินนั้น

ผลงานการปฏิรูปที่ดินปี ๒๕๑๘ - ๑๙ และเป้าหมายในปี ๒๕๒๐

เมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ในวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๑๘ จึงเริ่มประกาศเขตปฏิรูปที่ดินเป็นพระราชกฤษฎีกา การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตั้งแต่ปลายปี ๒๕๑๘ จนกระทั่งปัจจุบันนี้รวมเนื้อที่ที่ประกาศแล้วทั้งสิ้น ๒๘๐,๒๒๕ ไร่ ในจำนวนเขตทั้งหมด ๖ เขต คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปราจีนบุรี นครนายก ปทุมธานี อุดรธานี และนครพนม

สำหรับในปี ๒๕๒๐ ได้มีการเตรียมประกาศเขตปฏิรูปที่ดินไว้แล้วเป็นเนื้อที่ประมาณ ๑ ล้านไร่ ซึ่งเป็นที่สองเอกชนประมาณ ๒๕๒,๖๘๓ ไร่ ที่พระราชทานประมาณ ๔๘,๓๑๑ ไร่ และเป็นของรัฐประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ จังหวัดที่จะประกาศ

เป็นเขตปฏิรูปที่ดินในปี ๒๕๒๐ ซึ่งเป็นที่พระราชทานและที่
 เอกชน ใดแก่ จังหวัดนครสวรรค์ สมุทรปราการ นคร
 ปทุม จะเขิงเขรา และลพบุรี และจังหวัดที่จะประกาศเป็น
 เขตปฏิรูปที่ดินในปี ๒๕๒๐ ซึ่งเป็นที่ดินของรัฐ คือ จังหวัด
 นครราชสีมา เชียงใหม่ จะเขิงเขรา ลพบุรี สระบุรี
 กาญจนบุรี อุทัยธานี พังงูสตารองไห้ (จังหวัดร้อยเอ็ดและ
 จังหวัดสุรินทร์) นครพนม และอุดรธานี

ดังนั้น สรุปได้ว่า

๑. ระยะเวลา ๑ ปีกว่าที่ผ่านมา สามารถ
 กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินได้ ๒๕๐,๒๒๕ ไร่
๒. เป้าหมาย ในปี ๒๕๒๐ จะกำหนดเขต
 ปฏิรูปที่ดินให้ได้ประมาณ ๑ ล้านไร่

แผนงานปฏิรูปที่ดินตามแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๔

แผนปฏิรูปที่ดินระยะยาว ซึ่งบรรจุเข้าแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (๒๕๒๐ - ๒๕๒๔) แบ่ง
การดำเนินงานออกเป็น ๒ งาน คือ

๑. งานสำรวจเพื่อปฏิรูปที่ดิน มีโครงการ ๔
โครงการ คือ

- ๑) โครงการสำรวจแปลงกรรมสิทธิ์
- ๒) โครงการสำรวจ เพื่อวางแผนประกาศ
เขตปฏิรูปที่ดิน
- ๓) โครงการสำรวจ ความเหมาะสมของ
โครงการต่าง ๆ
- ๔) โครงการสำรวจ ความต้องการที่ดินใน
ประเทศไทย

๒. งานปฏิรูปที่ดิน มีโครงการ ๓ โครงการ คือ

- ๑) โครงการจัดหาและแบ่งแปลงที่ดิน
- ๒) โครงการปฏิรูปที่ดินสมบูรณ์แบบ
- ๓) โครงการปฏิรูปที่ดินในที่อื่น ๆ
 - โครงการปฏิรูปที่ดินในป่าเสื่อมโทรม และที่สาธารณะประโยชน์
 - โครงการปฏิรูปที่ดินทุ่งกุลาร่องไห้
 - โครงการปฏิรูปที่ดินในเขต ป่าไม้ชายเลน

ในระยะเวลา ๕ ปี จะสามารถซื้อหรือเวนคืนที่ดินของเอกชนเพื่อนำมาจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดิน ของตนเองจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ ครอบครั้ว เป็นเนื้อที่ทั้งหมด ๕,๗๕๐,๐๐๐ ไร่ เฉลี่ยปีละ ๑,๑๕๐,๐๐๐ ไร่ และสามารถจัดสรรที่ดิน ตามโครงการปฏิรูปที่ดินในป่าเสื่อมโทรมที่สาธารณะประโยชน์ ทุ่งกุลาร่องไห้ และเขตป่าไม้ชายเลน ได้ทั้งสิ้น

๓,๑๕๐,๐๐๐ ไร่ เฉลี่ยปีละ ๑๕๕,๐๐๐ ไร่

งบประมาณประจำปี ๒๕๖๐ ของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ด.)

มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินของประเทศ โดย
เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔ เมื่อประกาศใช้พระ
ราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๔

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรมได้รับอนุมัติงบประมาณ ให้ดำเนินงานปฏิรูปที่ดิน
ทั้งสิ้น ๕๔๖,๔๘๖,๓๐๐ บาท ซึ่ง เป็นค่าใช้จ่ายในหมวด
ต่าง ๆ ดังนี้

๑. เงินเดือน	๑๑,๘๒๖,๕๐๐	บาท
๒. ค่าจ้างประจำ	๑,๗๔๔,๕๐๐	บาท
๓. ค่าจ้างชั่วคราว	๗,๕๑๕,๕๐๐	บาท

๔. ค่าตอบแทน	๒,๑๕๖,๖๐๐	บาท
๕. ค่าใช้สอย	๑๕,๔๕๐,๘๐๐	บาท
๖. ค่าวัสดุ	๖,๐๕๕,๖๐๐	บาท
๗. ค่าครุภัณฑ์	๓๓,๕๖๕,๐๐๐	บาท
๘. ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๓,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๙. เงินอุดหนุน	๕๖๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท

ตามงบประมาณที่ได้อบรมมติ นี้ เห็นได้ว่าเป็นเงินอุดหนุนถึง ๕๖๐ ล้านบาทซึ่งเงินจำนวนนี้เป็นเงินอุดหนุนกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับพันธบัตรที่ดิน

จากการคำนวณและประมาณการ ของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เงินจำนวน ๕๖๐ ล้านบาทนี้สามารถซื้อและเวนคืนที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ได้ ๖๓๒,๐๐๐ ไร่ ตามโครงการปี ๒๕๑๔ และปี ๒๕๒๐ และสามารถชดเชยพืชผลของประชาชนได้ ๕๕๐,๐๐๐ ไร่

กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดว่ากองทุนปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประกอบด้วย

๑. เงินที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดิน
๒. เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากรัฐบาลหรือจากแหล่งต่าง ๆ ภายในประเทศ หรือต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศหรือบุคคล
๓. เงินที่ได้รับจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
๔. เงินดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ ส.ป.ท. ได้รับเกี่ยวกับการดำเนินงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม

ในปี ๒๕๑๔ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีเงินทุนอยู่ ๑๐๐ ล้านบาท เป็นเงินที่ได้รับมาจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เงินจำนวนนี้ยังมีได้มีการใช้จ่ายเลย ทั้งนี้เพราะระเบียบการใช้จ่ายยังไม่มี และการออกพันธบัตรก็ยังไม่มีการออกแต่อย่างใด เพราะ ส.ป.ก. ยังไม่มีความแน่ใจว่าตามกฎหมายปฏิรูปที่ดินฉบับปัจจุบัน ส.ป.ก. จะสามารถออกพันธบัตรได้หรือไม่

ในปี ๒๕๒๐ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้รับเงินจากงบประมาณประจำปีเข้ากองทุน ฯ เป็นเงิน ๕๖๐ ล้านบาท เงินจำนวนนี้จะป็นค่าชำระพันธบัตรปฏิรูปที่ดินซึ่งครบกำหนดชำระ

ค่าใช้จ่ายต่อไร่ในการปฏิรูปที่ดิน

ค่าใช้จ่ายในการปฏิรูปที่ดินประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. ค่าซื้อและเวนคืนที่ดิน
๒. ค่าวางป่า
๓. ค่าชดเชย ฟิชไร ฟิชยืนต้น
๔. ค่ารั้ววัด แบ่งเขตกรรมสิทธิ์ที่ดิน
๕. ค่าก่อสร้างระบบชลประทานและถนน

จากการประมาณการของ ส.ป.ก. ได้กำหนด
ค่าใช้จ่ายต่อไร่ในการปฏิรูปที่ดินไว้ดังนี้

๑.	ค่าซื้อและเวนคืนที่ดิน	ไร่ละ	๒,๐๐๐ บาท
๒.	ค่าวางป่า	ไร่ละ	๒๐๐ บาท
๓.	ค่าชดเชย ฟิชไร ฟิชยืนต้น		
	ไร่ละ		๑๐๐ บาท

- ๔. ค่ารั้งวัดแบ่งเขตกรรมสิทธิ์ที่ดิน ไร่ละ ๒๐ บาท
- ๕. ค่าก่อสร้างระบบชลประทานและถนน
 ไร่ละ ๒,๐๐๐ บาท
- รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ไร่ละ ๔,๓๖๐ บาท

ข้อสังเกต

๑. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้โอกาสแก่รัฐบาล
 อย่างเต็มที่ในการที่จะดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้บรรลุเป้าหมาย
 คือ ๘ ล้านไร่ ในเวลา ๕ ปี สภา ฯ แห่งนี้มีอำนาจ
 เพียงกำหนดหลักเกณฑ์อย่างกว้าง ๆ ในการชำระราคาที่ดิน
 และอสังหาริมทรัพย์จากการจัดซื้อ และเวนคืนเท่านั้น กล่าวคือ
 สภา ฯ แห่งนี้จะพิจารณาเฉพาะหลักการ ในการชำระราคา
 ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ ที่ว่าให้ชำระเป็นเงินสดหรือเป็นเงิน
 สดและพันธบัตรรัฐบาล ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำ
 หนดจำนวนเงินสด จำนวนพันธบัตร อัตราดอกเบี้ย ระยะ
 เวลาชำระคืน เหล่านี้สภา ฯ ไม่มีโอกาสได้ร่วมพิจารณา
 เพราะหลักเกณฑ์และวิธีการเหล่านี้ ถูกกำหนดให้รัฐบาลเป็น
 ผู้กำหนดโดยออกเป็นพระราชกฤษฎีกา และประกาศในราช
 กิจจานุเบกษา

๒. การที่กำหนดให้กระทรวงการคลังสามารถออกพันธบัตรรัฐบาล เพื่อการปฏิรูปที่ดินนี้เป็นลักษณะของการขายหลักทรัพย์ในทางเศรษฐศาสตร์ กล่าวคือแทนที่รัฐบาลจะต้องจ่ายเงินสดในการซื้อหรือเวนคืนที่ดินทั้งหมด รัฐบาลสามารถจ่ายเป็นรูปพันธบัตรได้ซึ่งมีผลให้ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจงั้นหรือลดลง อันจะส่งผลไปถึงอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้จะเพิ่มขึ้น และจะทำให้การลงทุนลดลงเมื่อเป็นเช่นนี้ ผลผลิตรวมของประเทศในด้านอุตสาหกรรม และธุรกิจการค้าจะซบงักหรือลดลงด้วย ในขณะที่ด้วยกันปัจจัยการผลิตด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากการกระจายที่ดินไปยังเกษตรกรผู้ยากจนและไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง จะเป็นผลให้ผลิตผลรวมทางการเกษตรเพิ่มขึ้น ทดแทนผลิตผลด้านอื่น ปัญหาที่มีอยู่ว่าผลิตผลที่เพิ่มขึ้นนี้จะพอเพียงและทันต่อการลดลงของผลิตผลรวมด้านอื่นหรือไม่ ดังนั้นรัฐบาลจะต้องเตรียมการต่าง ๆ ให้พร้อม คือ

- ๑) ส่งเสริมการลงทุนด้านอุตสาหกรรมซึ่งใช้
ผลิผลการ เกษตร เป็นปัจจัยในการผลิต
- ๒) ปรับปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจให้สมดุล
อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้
- ๓) วางแผนการผลิตด้านการเกษตร ให้สอดคล้องกับแผนการผลิตด้านอุตสาหกรรม
- ๔) ระดมการปฏิรูปที่ดินสมบูรณ์แบบ ให้ทั่วถึง
เนื้อที่ที่ดินที่ประกาศ เป็น เขตปฏิรูปที่ดินทั้งหมดโดยด่วน

๓. ตามมาตรา ๔ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้ใช้เงินจากกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมชำระแก่พันธบัตรที่ครบกำหนดนั้นเป็นที่น่าสังเกตว่าเงินจากกองทุน ฯ ที่ว่านี้จะไม่พอเพียง ต่อเป้าหมายการปฏิรูปที่ดินของรัฐบาล เพราะจำนวนเงินในกองทุน ฯ ขณะนี้มีเพียง ๕๖๐ ล้านบาทเท่านั้น แต่จำนวนเงินที่ต้องใช้จ่ายในการปฏิรูปที่ดิน ๘ ล้านไร่ นั้นประมาณ ๓๔,๕๖๐ ล้านบาทตามอัตราค่าใช้จ่ายในการปฏิรูปที่ดินไร่ละ ๔,๓๖๐ บาท ฉะนั้น

รัฐบาลจะต้องจัดหาเงินสดและเงินเข้ากองทุน ฯ ในระยะเวลา ๕ ปีข้างหน้าให้ได้อย่างน้อยที่สุด ๓๔,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งนับว่าเป็นจำนวนเงินมหาศาล รัฐบาลได้เตรียมผู้ทางในการหาเงินไว้พร้อมแล้วหรือไม่ นอกเหนือจากการออกพันธบัตรของรัฐบาล

เงินจำนวนมหาศาลดังกล่าวเป็นเพียงค่าจัดซื้อเวนคืน ทดแทน และปรับปรุงอื่น ๆ เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ยังไม่ได้รวมค่าจัดที่อยู่อาศัยให้แก่เกษตรกร ตลอดจนค่าจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินแต่อย่างใด ฉะนั้นตามนโยบายของรัฐบาลที่จะปฏิรูปที่ดิน โดยการปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองที่ดินเพื่อการเกษตร รวมทั้งการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อการเกษตรนั้นน่าจะเกิดปัญหาด้านงบประมาณหากจะอาศัยเพียงการออกพันธบัตรอย่างเดียว ปัญหาด้านอื่น ๆ ก็อาจตามมาดังได้กล่าวมาแล้ว

๔. ทางออกในการแก้ปัญหาด้านงบประมาณของ

รัฐบาลในการปฏิรูปที่ดิน ทางหนึ่งก็คือพยายามกำหนดเขตที่ดินซึ่งเป็นที่พระราชทานและที่ดินของรัฐ เป็นเขตปฏิรูปที่ดินให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะเสียค่าราคาที่ดินต่ำกว่าของเอกชนกล่าวคือ ในกรณีที่เป็นที่ดินของรัฐไม่ต้องเสียค่าซื้อและเวนคืนที่ดินไร่ละ ๒,๐๐๐ บาท และไม่ต้องเสียค่าชดเชยพืชไร่หรือพืชยืนต้นอื่นไร่ละ ๑๐๐ บาท ฉะนั้นถ้ากำหนดเขตที่ดินซึ่งเป็นที่พระราชทาน และที่ดินของรัฐจะประหยัดค่าใช้จ่ายได้ถึงไร่ละ ๒,๑๐๐ บาท ยังคงต้องเสียค่าใช้จ่ายในการปฏิรูปที่ดินเพียงไร่ละ ๒,๒๒๐ บาท ซึ่งจะมีทางทำให้เป้าหมายการปฏิรูปที่ดินของรัฐบาลบรรลุผลได้บ้าง

บันทึกผลการพิจารณา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ให้อำนาจกระทรวงการคลัง

กู้เงินจากต่างประเทศ พ.ศ.

หน้าว่าง

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี
ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
ครั้งที่ ๔
วันศุกร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

สารบัญ

๑.	ฉำฉำ	
๒.	สารสำคัญร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวง การคลังกู้เงินจากต่างประเทศ	๑
๓.	การกู้เงินจากต่างประเทศ	๓

คำนำ

คณะรัฐมนตรี ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจ
กระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศ พ.ศ. เพื่อให้
กระทรวงการคลังมีอำนาจกู้เงินจากต่างประเทศ เพื่อใช้จ่ายลงทุน
ในการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

แต่เดิมนั้น กระทรวงการคลังมีอำนาจกู้เงินจากธนาคาร
ระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ ธนาคารพัฒนาเอเชีย
สมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ และรัฐบาลต่างประเทศหรือแหล่ง
เงินกู้ของเอกชนในต่างประเทศ เพื่อใช้จ่ายลงทุนเพื่อพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่
๕๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓ ลงวันที่
๒๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ พุทธศักราช ๒๕๑๘ และกฎหมาย
ดังกล่าวนี้ ได้หมดอายุลงในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๘

ในปัจจุบันนี้ กระทรวงการคลังยังคงมีภาระหน้าที่ ที่จะ
ต้องจัดหาเงินให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทั่วไปใช้จ่ายลงทุนเพื่อพัฒนา
การเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไป เพื่อให้การพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ดำเนินการต่อเนื่องกันไปโดยไม่หยุด
ชงัก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้
เงินจากต่างประเทศ พ.ศ. ขึ้นมา

สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศ

พ.ศ.

สถาบันการเงิน

กระทรวงการคลัง โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจ
กู้เงินในนามของรัฐบาล จากสถาบันการเงินดังต่อไปนี้

๑. สถาบันการเงินระหว่างประเทศ
๒. รัฐบาลต่างประเทศ
๓. สถาบันการเงินของรัฐบาลต่างประเทศ
๔. แหล่งเงินทุนของเอกชนในต่างประเทศ

เพื่อใช้จ่ายในการลงทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
ของประเทศ

ข้อกำหนดและเงื่อนไขในการกู้เงิน

ข้อกำหนดของการกู้เงินจากต่างประเทศนั้น คลุมไปถึง
เรื่องระยะเวลา ยอดเงินกู้ ซึ่งต้องเป็นจำนวนไม่เกินร้อยละสิบ ของ
งบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
นั้น ๆ ระยะเวลาชำระคืนเงินต้นต้องไม่เกินห้าสิบนับแต่วันนี้

ทำสัญญา หรือวันที่ออกพันธบัตร หรือตราสาร

สำหรับอัตราดอกเบี้ย เงื่อนไข ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย การจัดการและวิธีการทุกอย่างเกี่ยวกับการกู้เงินแต่ละคราวให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการอนุมัติ และเมื่อกู้แล้ว ต้องประกาศลงราชกิจจานุเบกษาภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันทำสัญญา โดยระบุสกุลเงินกู้ จำนวนเงินกู้ การเทียบค่าเป็นเงินบาท อัตราดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ระยะเวลาชำระคืนเงินคืน และวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินกู้ไปด้วย

เงินที่กู้มาแล้วนั้น ให้กระทรวงการคลัง หรือกระทรวงมหาดไทย กรมอื่น หรือรัฐวิสาหกิจ ที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงการคลัง นำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ในการกู้ได้ โดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้ตามกฎหมายว่าด้วยการงบประมาณ และกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

การกู้เงินจากต่างประเทศ

๑. ความหมาย

ตามระเบียบของธนาคารกสิกรไทย ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งว่าด้วย "ระเบียบการก่อกู้กับต่างประเทศ" ได้ให้ความหมายของคำว่า "ก่อกู้" เอาไว้ว่า "การกู้เงินจากสถาบันการเงินหรือบุคคลในต่างประเทศ การกู้เงินตามโครงการช่วยเหลือจากต่างประเทศ และใ้หมายรวมถึงการเช่าซื้อ ยืมสิ่งของและบริการช่วยการขนส่งจากต่างประเทศ แลวแก่กรณี ทั้งนี้ไม่ว่าจะขอรับเงินกู้หรือชำระหนี้เป็นเงินบาท หรือเงินตราต่างประเทศสกุลใดก็ตาม"

๒. ประเภทของการกู้

ประเภทของการกู้เมื่อพิจารณาจากแหล่งเงินกู้ สามารถ

แบงออกได้สองประเภทคือ การกู้ภายในประเทศ กิจการกู้ภายนอก
ประเทศ

การกู้ภายในประเทศนี้ รัฐบาลอาจกู้จากเอกชน สถาบัน
การเงินต่าง ๆ ที่มีอยู่ในประเทศหรือจากธนาคารกลาง การกู้ที่จัดว่า
เป็นการกู้ภายในประเทศนี้ เงินกู้ก็ต้องเป็นเงินบาท สำหรับการกู้ภาย
นอกประเทศ รัฐบาลอาจกู้จากรัฐบาลต่างประเทศหนึ่งประเทศใด หรือจาก
สถาบันการเงินต่างประเทศ เงินที่นำมาเป็นเงินตราต่างประเทศโดยเทียบ
ค่าเป็นเงินบาทตามสัญญา

๑๖. หลักและระเบียบในการกู้ การกู้เงินจากต่างประเทศ
เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์โดยไม่คองนำเขากลับนั้น ถึงแม้มีกฎหมายใด
กำหนดเอาไว้ว่าในปีที่ใด ๆ จะกู้ได้มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพราะ
การกู้เงินเพื่อใช้ไปโครงการพัฒนา ซึ่งมีลักษณะงานต่อเนื่องและมีช่วง
เวลาเกินกว่าหนึ่งปี ต้องการความคล่องตัวและเป็นไปตามความจำเป็น
หากกำหนดอัตราเอาไว้ อาจทำให้เกิดปัญหาในการพัฒนาได้ในภายหลัง

การกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อนำมาชดเชยงบประมาณที่
ขาดดุลนั้น มีกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ แก้ไข

เพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๓ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ กำหนดจำนวนเงินที่จะถูกโอนไว้ ให้ผู้ใดขอยละมีสิทธิของ จำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ที่ล่วงเลยมานี้ แล้วแต่กรณี และผู้ใดขอยละ แม้สิทธิของงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับชำระคืนเงินกู้

อย่างไรก็ตาม การกู้เงินจากต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ใน โครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยไม่คำนึงถึงครั้งนั้น กฎหมาย ว่าด้วยวิสัยงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๔ วรรคสอง ได้เปิดโอกาส ไว้ไปแล้ว และระเบียบการกู้ยืมกำหนดไว้ใน "ระเบียบการก่อหนี้กับ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๒" ซึ่งตามระเบียบนี้กำหนดให้มีความทำโครงการ เสนอขอสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำหรับ สมทบงานที่โครงการขอเงินจากต่างประเทศและมีคณะกรรมการชุดหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการพิจารณาการก่อหนี้กับต่างประเทศ"

(อ.พ.น.) มีอำนาจพิจารณาการก่อหนี้กับต่างประเทศ ว่าควรจะถูกเงิน จำนวนเท่าไรจากแหล่งใด ในรูปและเงื่อนไขประการใด

๕. เหตุที่กองทุนเงินจากต่างประเทศ

เหตุที่กองทุนเงินนั้นมีอยู่หลายสาเหตุด้วยกัน เช่น เหตุเพราะภาวะสงคราม ภาวะเศรษฐกิจ การขาดแคลนเงินในระยะสั้นของรัฐบาล และเหตุเพราะความต้องการเงินเพื่อลงทุนระยะยาว สำหรับประเทศไทยในขณะนั้น เหตุจำเป็นที่กองทุนเงินจากต่างประเทศ อธิบายว่าต้องการเงินเพื่อการลงทุนในระยะยาว เป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาบ้านการเกษตร อุตสาหกรรม การศึกษา ตลอดจนปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจอื่น ๆ เช่น ถนน และสนามบิน เป็นต้น การลงทุนระยะยาวนี้เป็นการลงทุนที่นอกจากจะก่อให้เกิดการพัฒนาแล้ว ยังเป็นการลงทุนที่มีความเป็นธรรมในสังคมอีกด้วย (เมื่อโครงการนั้นเกิดผลพัฒนาในระยะยาว)

แหล่งเงินกู้ที่ประเทศไทยนำมาเพื่อใช้ในโครงการต่าง ๆ ในเวลารัฐบาลแรกออก ๓ แหล่งใหญ่ ๆ ก็คือ สถาบันการเงินต่าง ๆ ในต่างประเทศ อันได้แก่ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ (IBRD) ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) และสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ อีกแหล่งหนึ่งคือจากรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ซึ่งเป็นการกู้ระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาล ประเทศแหล่งเงินกู้ที่สำคัญสำหรับประเทศไทย ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สถาบันธนาคารของรัฐเยอรมัน และสหรัฐอเมริกา

เงื่อนไขการให้กู้ของประเทศ หรือสถาบันการเงินต่างๆ

มีดังนี้

๑) ธนาคารโลก (World Bank) อัตราดอกเบี้ย ๘.๘๘ %
ระยะปลอดหนี้ ๕ ปี ระยะเวลาการไถ่คืน ๑๖ ปี ค่าทำสัญญา ๐.๑๕%

๒) ธนาคารพัฒนาเอเชีย อัตราดอกเบี้ย ๘.๘๘ %
(กำลังจะประกาศขึ้นเป็นประมาณ ๙ %)ระยะปลอดหนี้ ๕ ปี ระยะเวลา
ไถ่คืน ๑๖ ปี ค่าทำสัญญา ๐.๑๕ %

๓) ประเทศญี่ปุ่น มี ๒ แห่ง คือ OECF กับ EXIM
BANK อัตราดอกเบี้ย ๒.๗๕ % ระยะปลอดหนี้ ๓ ปี ระยะเวลา
ไถ่คืน ๑๘ ปี ไม่มีค่าทำสัญญา และอัตราดอกเบี้ย ๔ % ระยะปลอดหนี้
๓ ปี ระยะไถ่คืน ๑๘ ปี ไม่มีค่าทำสัญญา ตามลำดับ

๔) ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน อัตราดอกเบี้ย ๘.๕๐ %
ระยะปลอดหนี้ ๑๐ ปี ระยะเวลาไถ่คืน ๒๐ ปี ไม่มีค่าทำสัญญา

๕) ประเทศสหรัฐอเมริกา มี ๒ แห่ง คือ เงินทุนพัฒนา
แห่งสหรัฐอเมริกาที่ธนาคาร EXIM แห่งสหรัฐอเมริกา

เงินทุนพัฒนาแห่งสหรัฐอเมริกา อัตราดอกเบี้ย ๒.๗๕ %
ระยะปลอดหนี้ ๑๐ ปี ระยะเวลาไถ่คืน ๑๐ ปี ไม่มีค่าทำสัญญา

ธนาคาร EXIM แห่งสหรัฐอเมริกา อัตราดอกเบี้ย -
๘.๕ % ระยะปลอดหนี้ ๓ ปี ระยะใช้หนี้คืน ๑๕ ปี

ประเทศไทยกู้เงินจากธนาคารโลกประมาณร้อยละ ห้าสิบ
ของแหล่งเงินกู้ประเภทธนาคาร

๕ การกู้เงินจากต่างประเทศในระยะแปดปีที่ผ่านมา

แต่เดิมมีการเป็นหนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่ชั่วร้าย ต่อมาเมื่อชาว
ต่างประเทศเข้ามา และได้วางคำแนะนำแก่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎ
เกล้าเจ้าอยู่หัว ในการจัดหาทุนเพื่อใช้ในโครงการพัฒนาต่าง ๆ เช่น
การสร้างทางรถไฟแผ่นดิน ประเทศจึงเริ่มกู้เงินจากต่างประเทศ ตั้งแต่
นั้นเป็นต้นมา (พ.ศ. ๒๔๖๓) แหล่งเงินกู้ในครั้งนั้นได้แก่ อังกฤษ และ
ฝรั่งเศส

ต่อมาเมื่อคณะผู้เชี่ยวชาญจากธนาคารโลก ได้เข้ามาสำรวจ
เศรษฐกิจของประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๐๑ และได้จัดทำ
คำเอกสารชื่อ "โครงการพัฒนาการของรัฐสำหรับประเทศไทย"

(A Public Development Program for Thailand)
ขึ้น ซึ่งเป็นการเสนอแนะการจัดการลงทุนของรัฐให้สัมพันธ์กัน โดยมีการ
กำหนดเป้าหมาย และกำหนดโครงการต่าง ๆ ที่จะช่วยเร่งรัด ให้บรรลุ

ในปี ๒๕๑๕ รัฐบาลกู้เงินภายใน ๓๓,๕๘๘.๐ ล้านบาท
 ภายนอก ๘,๕๓๓.๘

การใช้เงินในแผนพัฒนาฉบับที่ ๑ นั้น ประเทศไทยใช้เงินไป
 ประมาณ ๒๘,๒๐๐ ล้านบาท (เป็นเงินกู้ต่างประเทศ ๘,๘๓๒ ล้านบาท) มี
 ผลให้รายได้สุทธิของประชากรเพิ่มขึ้นจาก ๒,๑๕๘ บาทในปี ๒๕๑๔ เป็น
 ๒,๕๒๘ บาทในปี ๒๕๑๕ ในแผนพัฒนาฉบับที่ ๒ ใช้เงินลงทุน ประมาณ
 ๕๓,๕๐๐ ล้านบาท (เป็นเงินกู้ต่างประเทศ ๘,๐๑๓ ล้านบาท) ผลของแผน
 ศึกษานี้ทำให้มวลผลิตภัณฑ์ประชาชาติเพิ่มร้อยละ ๓.๕ คอปีโดยเฉลี่ย
 แผนพัฒนาฉบับที่ ๓ (๒๕๑๕ - ๒๕๑๘) มีเป้าหมายให้มวลผลิตภัณฑ์ ประชา
 ชาติเพิ่มร้อยละ ๓ คอปี เงินลงทุนในแผนพัฒนาฉบับนี้ ประมาณ
 ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (เป็นเงินกู้ต่างประเทศ ๑๐,๐๓๘ ล้านบาท) จาก
 รายงานเบื้องต้นสถิติรายได้ประชาชาติในปี ๒๕๑๘ แสดงให้เห็นว่าอัตรา
 เพิ่มของผลิตภัณฑ์ประชาชาติในปี ๒๕๑๘ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๗ ร้อยละ
 ๘.๕ และรายได้สุทธิของประชากรคิดในราคาประจำปี เป็น ๒,๗๕๘
 บาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๗ ซึ่งเป็น ๒,๗๒๔ บาท เมื่อสิ้นแผนพัฒนาฉบับ
 ที่ ๔ ประมาณการว่าประเทศไทยจะมีหนี้สินเงินกู้กับต่างประเทศประมาณ
 ๑๓,๐๐๐ ล้านบาท

๖. การกำหนดวงเงินกู้ต่างประเทศของภาครัฐบาลในระยะแผนพัฒนา ๖
ฉบับที่ ๔

๑. ยอดเงินกู้เพื่อใช้ในโครงการ ขณะนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เตรียมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสร็จแล้ว โดยแผนพัฒนาฉบับนี้เน้นการพัฒนาพลังงานและกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนในส่วนภูมิภาคเพื่อการแก้ปัญหาช่องว่างของรายได้ และประมาณการจำนวนเงินกู้ต่างประเทศ ที่ต้องใช้ในโครงการระยะแผนพัฒนาฉบับนี้ ทั้งในภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ประมาณ ๖๗,๔๔๔.๒๐ ล้านบาท ซึ่งจะนำมาใช้ในโครงการต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) โครงการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ๑๐,๔๔๔.๕๐ ล้านบาท
(๑๕.๔๕ % ของเงินกู้แผนพัฒนาฉบับที่ ๔)
- ๒) โครงการพัฒนาคมนาคมขนส่ง ๑๑,๖๕๓.๕๐ ล้านบาท
(๑๗.๐๗ % ของเงินกู้แผนพัฒนาฉบับที่ ๔)
- ๓) โครงการพัฒนาพลังงาน ๓๒,๑๑๒.๕๐ ล้านบาท
(๔๗.๖๔ % ของเงินกู้แผนพัฒนาฉบับที่ ๔)
- ๔) โครงการอนุรักษ์ทรัพยากร ๕,๖๕๓.๗๐ ล้านบาท
(๘.๒๓ % ของเงินกู้แผนพัฒนาฉบับที่ ๔)

๕) โครงการพัฒนาอุตสาหกรรม ๓,๒๐๘.๐๐ ล้านบาท

(๘.๓๕ % ของเงินกู้แผนพัฒนาฉบับที่ ๘)

๖) โครงการพัฒนาสังคม ๓๖๐.๐๐ ล้านบาท

(๑๐.๕๘ % ของเงินกู้แผนพัฒนาฉบับที่ ๘)

ยอดเงินกู้ทั้งหมดนี้เป็นเงินกู้ในภาครัฐบาล ประมาณ ๑๒,๓๘๘.๒ ล้านบาท และเป็นเงินกู้ที่รัฐบาลค้าประกันให้รัฐวิสาหกิจ ประมาณ ๕๘,๖๘๘.๑ ล้านบาท

แหล่งเงินกู้ที่นำมาใช้ในระยะของแผนพัฒนาฉบับนี้ ได้แก่

ธนาคารโลก ๑๘,๘๘๘.๒๐ ล้านบาท ๒๓.๘๘ %

ธนาคารพัฒนาเอเชีย ๑๘,๐๘๓.๐๐ ล้านบาท ๒๓.๕๓ %

ประเทศญี่ปุ่น ๘,๖๓๒.๖๐ ล้านบาท ๑๑.๑๓ %

สหรัฐอเมริกา ๑๘,๘๕๖.๐๐ ล้านบาท ๒๓.๐๑ %

อังกฤษ ๓๒๐.๐๐ ล้านบาท ๐.๔๑ %

แหล่งเงินกู้อื่น ๆ ๔,๓๕๒.๘๐ ล้านบาท ๕.๕๖ %

๒. การผูกพันกับต่างประเทศ เมื่อเริ่มใช้แผนพัฒนา

ฉบับที่ ๘ มี ๒๕๐๔ ประเทศไทยมีหนี้ต่างประเทศค้างชำระร้อยละสองของรัฐบาลและการค้าประกันเงินกู้ของรัฐวิสาหกิจรวมทั้งสิ้น ๒,๒๕๐ ล้าน

บาท และเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๐๒๓ ล้านบาท และ ๗,๖๒๗ ล้านบาท เมื่อสิ้น
 แยกพัฒนา ๖ ฉบับที่ ๑ (๒๕๐๔) และฉบับที่ ๒ (๒๕๑๔) และประมาณการ
 เมื่อสิ้นแยกพัฒนา ๖ ฉบับที่ ๓ ในปี ๒๕๑๕ จะมีไม่คงค้างประจักษ์ คงค้าง
 ขึ้น ๑๓,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นส่วนที่คงค้างชำระจริงในขณะนี้ คิดเป็น
 จำนวน ๑๒,๙๘๙.๐๐ ล้านบาท เป็นส่วนของภาครัฐบาล ๕,๒๔๐.๑๒๗
 ล้านบาท เป็นส่วนที่รัฐบาลค้ำประกันรัฐวิสาหกิจ ๖,๕๔๘.๘๐ ล้านบาท
 และเป็นส่วนสินเชื่อกู้ยืมต่างประเทศ (Export Credit) ๑๐๘.๐๐๐ ล้านบาท

ยอดหนี้เกินประมาณ จำนวน ๑๓,๐๐๐ ล้านบาท เมื่อสิ้นปี
 ๒๕๑๕ นี้ รัฐบาลสามารถเซ็นสัญญาได้เพียง ๕,๐๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้
 เพราะประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๕๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พุทธศักราช
 ๒๕๑๕ ซึ่งกำหนดไว้ว่า

" ให้รัฐบาลมีอำนาจกู้เงินจากธนาคารระหว่างประเทศ เพื่อ
 การบูรณะและพัฒนากิจการ ธนาคารพัฒนาเอเชีย ... เพื่อ
 ใช้จ่ายตามโครงการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของต่างประเทศ
 หรือในการลงทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ
 ประเทศ ทั้งนี้ภายในกำหนดเวลาไม่เกินวันที่ ๓๐ กันยายน
 พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นมูลค่ารวมกันไม่เกินเก้าพันล้านบาท "

ดังนั้นคงเหลือเงินที่รัฐบาลยังไม่สามารถเซ็นสัญญาได้ก็ประมาณ ๕,๐๐๐
 ล้านบาท ซึ่งเป็นส่วนของภาครัฐบาลประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท

๑. ยอดเงินกู้ในระยะแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๔ การกำหนด ยอดเงินกู้ในช่วงระยะฉบับที่ ๔ นี้ มีรายการที่ต้องพิจารณา ดังนี้คือ ยอดเงินกู้เพื่อใช้ในโครงการต่าง ๆ ตามแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๔ มูลค่าของเงินที่ลดลงเนื่องจากภาวะเงินเฟ้อ ยอดเงินสำรองสำหรับโครงการใหม่ ที่อาจมีความจำเป็นต้องมีขึ้นในช่วงของแผน ฯ นี้ และยอดเงินที่ต้องชดเชย ส่วนที่ยังคงเหลือในช่วงแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๓

ยอดเงินกู้เพื่อใช้ในโครงการพัฒนาของแผนพัฒนาฉบับที่ ๔ ตาม ที่ประมาณการไว้สำหรับภาครัฐบาล ประมาณ ๑๒,๓๕๕.๒๐ ล้านบาท

ยอดเงินที่ต้องชดเชยภาวะเงินเฟ้อซึ่งประมาณว่าจะ เป็น ๒๕ % ประมาณว่าต้องเพิ่มเงินสำหรับเงินปัจจุบัน ๑๒,๓๕๕.๒๐ ล้านบาท อีก ๓,๑๕๕.๓๕ ล้านบาท

ยอดเงินสำรองสำหรับโครงการใหม่ประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท

ยอดเงินที่ต้องชดเชยส่วนที่ยังไม่ได้เริ่มสัญญาในแผนพัฒนาฉบับ ที่ ๓ ประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท

ดังนั้นยอดเงินที่ควรกู้จากต่างประเทศสำหรับภาครัฐบาล ประมาณ ๑๕,๕๕๕.๕๕ ล้านบาท (หนึ่งหมื่นเก้าพันเก้าร้อยเก้าสิบบนล้านบาทเก้าสิบน้าสทวงค์)

บันทึกผลการพิจารณา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารของสำนักงาน
ส่งเสริมแถวชน กระทรวงศึกษาธิการ
ไปเป็นของส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ.

หน้าว่าง

จัด เ้าระ เบ็ชบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาองนายกรัฐมนตรี

ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

ครั้งที่ ๕

วันศุกร์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

หน้าว่าง

สารบัญ

๑. คำนำ	
๒. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ	๑
๓. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสำนักงานส่งเสริมเยาวชน กระทรวงศึกษาธิการ	๔
- ความเป็นมา	๔
- ปัจจุบัน	๕
- การแบ่งส่วนราชการ	๖
- อัตรากำลัง	๘
- การดำเนินงาน	๑๐
๔. บทสรุป	๑๘

หน้าว่าง

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

เสนอ โดย คณะรัฐมนตรี

- ฉบับที่ ๑ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
- ฉบับที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารของสำนักงานส่งเสริมเยาวชน กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของส่วนราชการ ในกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.
- หลักการ ฉบับที่ ๑ ให้ยุบเลิกสำนักงานส่งเสริมเยาวชน กระทรวงศึกษาธิการ
- ฉบับที่ ๒ โอนกิจการบริหาร ของสำนักงานส่งเสริมเยาวชน กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการ
- เหตุผล ฉบับที่ ๑ เนื่องจากงาน ของสำนักงานส่งเสริมเยาวชน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นงานที่ซ้ำซ้อนกับหน่วย

งานอื่นในกระทรวงศึกษาธิการ เห็นสมควรยุบ
เลิกสำนักงานส่งเสริมเยาวชน กระทรวงศึกษา
ธิการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น

ฉบับที่ ๒ เนื่องจากได้มีกฎหมาย ให้ยุบเลิกสำนักงาน
ส่งเสริมเยาวชน กระทรวงศึกษาธิการ ในการ
นี้จำเป็นต้องโอนทรัพย์สิน หนี้ ภาราชาการ ลูกจ้าง
และเงินงบประมาณของสำนักงานส่งเสริมเยาวชน
กระทรวงศึกษาธิการ ให้แก่ส่วนราชการอื่นใน
กระทรวงศึกษาธิการ และในระหว่างพิจารณาจัด
สรรทรัพย์สิน ภาราชาการ ลูกจ้าง และเงิน
งบประมาณให้แก่ส่วนราชการอื่น ให้โอนไปเป็น
ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง
ศึกษาธิการ เป็นการชั่วคราวก่อน จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชบัญญัติขึ้น

สาระสำคัญ ฉบับที่ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๔ แห่งประกาศของ
คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช

บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติฉบับ
ที่ ๒๑๖ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยกำหนด
ให้กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนราชการต่าง ๆ
ดังต่อไปนี้

๑. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
๒. สำนักงานปลัดกระทรวง
๓. กรมการฝึกหัดครู
๔. กรมการศาสนา
๕. กรมพลศึกษา
๖. กรมวิชาการ
๗. กรมศิลปากร
๘. กรมสามัญศึกษา
๙. กรมอาชีวศึกษา
๑๐. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน
๑๑. วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา

ฉบับที่ ๒

ให้โอนบรรดาทรัพย์สิน หนี้ ราชการ ลูก
จ้าง และเงินงบประมาณ ของสำนักงาน

ส่งเสริมเยาวชน กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็น
ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษา
ธิการ และภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่พระราช
บัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ศึกษาธิการ สั่งโอนบรรดาทรัพย์สิน ราชการ
ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ ที่โอนไปเป็นของ
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ
ไปเป็นของส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการ
ตามที่เห็นสมควร

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ

สำนักงานส่งเสริมเยาวชน กระทรวงศึกษาธิการ

ความเป็นมา

สำนักงานส่งเสริมเยาวชน (สยช.) ได้จัดตั้งขึ้นตาม
มติของคณะรัฐมนตรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๖ เดิมเรียกว่า "ศูนย์รวมการ
ศึกษาวิจัยปัญหาเยาวชน สังกัดสภาวิจัยแห่งชาติ โดยวัตถุประสงค์ใน
การเริ่มจัดตั้ง ดังนี้

๑. เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับเยาวชน

๒. รวบรวมผลการศึกษาวิจัยปัญหาเยาวชน
๓. กลั่นกรองกฎหมายเกี่ยวกับเยาวชน ก่อนเสนอกณะรัฐมนตรี

ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้ขยายขึ้นเป็นหน่วยงานระดับกรมในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และเปลี่ยนชื่อเป็น สำนักงานเยาวชนแห่งชาติ และในปลายปีนี้เองได้อโอนไปสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ชื่อใหม่ว่า สำนักงานส่งเสริมเยาวชน จนกระทั่งปัจจุบัน

ปัจจุบัน

ในปัจจุบัน สำนักงานส่งเสริมเยาวชน มีฐานะเป็น ศูนย์นโยบาย และ ศูนย์ประสานงานด้านเยาวชน ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

๑. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยปัญหาเยาวชนตลอดจนวางแผนในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาเยาวชนของชาติ
๒. รวบรวมและจัดทำแผน และโครงการเกี่ยวกับเยาวชนของชาติ เพื่อให้ทุกหน่วยปฏิบัติการประสานสัมพันธ์กัน
๓. ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลของแผนและโครงการเกี่ยวกับเยาวชน

๕. ริเริ่มและกระตุ้นให้มีการดำเนินการ เพื่อการพัฒนา
เยาวชน รวมทั้งการดำเนินการสาธิตกิจกรรมต่าง ๆ

๕. ส่งเสริมและปลูกฝังทัศนคติ และอุดมการณ์ ที่ดีให้แก่
เยาวชน

๖. ฝึกอบรมผู้นำเยาวชน และผู้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับ
เยาวชน

๗. ติดต่อกับต่างประเทศในกิจการเกี่ยวกับเยาวชน

๘. รวบรวมผลงานเกี่ยวกับเยาวชนในทุก ๆ ด้าน และ
ทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๙. รับผิดชอบงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การแบ่งส่วนราชการ

สำนักงานส่งเสริมเยาวชน กระทรวงศึกษาธิการ แบ่ง
ส่วนราชการออกเป็น ๔ กองคือ

๑. สำนักงานเลขานุการกรม

๒. กองประสานงานเยาวชน

๓. กองส่งเสริมและพัฒนา

๔. กองฝึกอบรม

หมายเหตุ

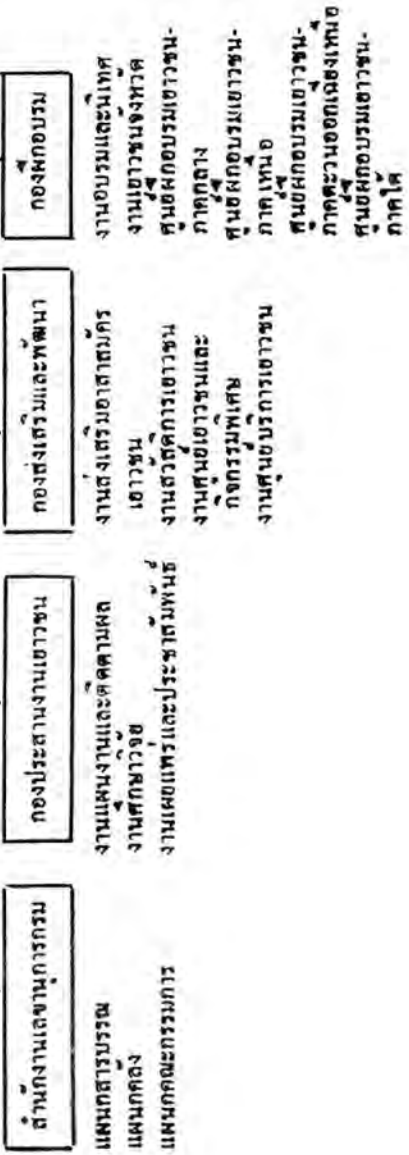
โปรดดูแผนผังการแบ่งส่วนราชการโดยละเอียด ใน
หน้า ...๕..... เพิ่มเติม

อัตรากำลังของ สยช.

จำนวนเจ้าหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมเขาวชน แยก
ออกเป็นส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค โปรดดูรายละเอียดในหน้า ๕

คณะกรรมการบริหารและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

สำนักงานส่งเสริมเยาวชน

๘.

อัตรากำลังของ สยช.

ชั้น ระดับ	ส่วนกลาง				ส่วนภูมิภาค			
	๒๕๑๖	๒๕๑๗	๒๕๑๘	๒๕๑๙	๒๕๑๖	๒๕๑๗	๒๕๑๘	๒๕๑๙
๑๑			-	-			-	-
๑๐			๑	๑			-	-
๙			๑	๑			-	-
๘			-	-			-	-
พิเศษ								
อ	๒	๓	๑	๑			-	-
บ			๕	๕			-	-
เอก								
๕	๕	๕	๑	๓			-	-
๔			๓๐	๓๑			๘	๘
โท								
๓	๑๓	๒๔	๖	๑๓	๕	๖	๕	๕
ตรี								
๒	๘	๑๘	๘	๑๑	๑	๕	-	-
จัตวา								
๑	๘	๑๓	๒๐	๑๖	-	-	๕	๕
รวม	๓๗	๖๓	๖๓	๖๓	๕	๑๑	๑๖	๑๖

ที่มา ภารกิจ หน้าที่ ผลงาน สำนักงานส่งเสริมเยาวชน

กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๘

การดำเนินงานของ สยช.

สำนักงานส่งเสริมเยาวชนดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแล และประสานงานของคณะกรรมการบริหาร และประสานงานเยาวชนแห่งชาติ แต่ก็มีหน้าที่หลักในการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ คือ “ค่านโยบายและวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการปฏิบัติงานด้านเยาวชน”

เฉพาะ “ด้านการปฏิบัติงานด้านเยาวชน” มีหลักการสำคัญ คือ

- เป็นงานที่ยังไม่มีหน่วยงานอื่นกระทำ
- เป็นงานที่เตรียมคนเพื่อหน่วยงานอื่น ๆ
- เป็นงานตัวอย่าง
- เป็นงานที่เป็นหน้าที่โดยตรงของ สยช.

งานหรือโครงการที่สำนักงานส่งเสริมเยาวชนได้ปฏิบัติไปแล้ว และกำลังดำเนินการอยู่ สรุปได้ดังนี้

๑. งานแผนงานและติดตามผล

- ๑.๑ โครงการจัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาเยาวชน
- ๑.๒ โครงการประสานงานดำเนินงาน ตามมติ

คณะกรรมการบริหาร และประสานงาน
เยาวชนแห่งชาติ

๑.๓ โครงการติดตามผลการปฏิบัติงาน และ
กิจกรรมเยาวชน

๒. งานเยาวชนจังหวัด

๒.๑ โครงการเยาวชนจังหวัด

๓. งานฝึกอบรมและนิเทศ

๓.๑ โครงการฝึกอบรมผู้ทำงานเยาวชน ระดับ
ตำบล

๓.๒ โครงการฝึกอบรมพิเศษ

๓.๓ โครงการนิเทศงานเยาวชน

๔. งานเยาวชนอาสาพัฒนา

๔.๑ โครงการส่งเสริมค่ายอาสาพัฒนา ของนิสิต
นักศึกษา

๔.๒ โครงการบัณฑิตอาสา

๔.๓ โครงการอาชีวศึกษา

๕.๕ โครงการเยาวชนอาสา

๕. งานปลูกฝังวัฒนธรรมและความรักชาติบ้านเมืองแก่

เยาวชน

๕.๑ โครงการปลูกฝังวัฒนธรรมและความรักชาติบ้านเมือง

๖. งานส่งเสริมศูนย์เยาวชนและสถานพักผ่อนหย่อนใจ

๖.๑ โครงการส่งเสริมศูนย์เยาวชนในชนบท

๖.๒ โครงการส่งเสริมศูนย์เยาวชนในเมือง

๖.๓ โครงการส่งเสริมสถานพักผ่อนหย่อนใจเพื่อเยาวชน

๗. งานแก้ไขความประพฤติเยาวชน

๗.๑ โครงการป้องกันยาเสพติดในเยาวชน

๗.๒ โครงการประสานงาน และแก้ไขนักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาท

๘. งานอุดหนุนกิจกรรมเยาวชน

๘.๑ โครงการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หน่วยงาน

เอกชนที่ทำงานเกี่ยวกับเยาวชน

๘.๒ โครงการสนับสนุนกิจกรรมเยาวชน และ
กลุ่มเยาวชน

๘. งานสวัสดิการเยาวชน

๘.๑ โครงการสวัสดิการและสินเชื่อเยาวชน

๑๐. งานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

๑๐.๑ โครงการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

๑๐.๒ โครงการเยาวชนสัมพันธ์

๑๑. งานค้นคว้าทางวิชาการเกี่ยวกับเยาวชน

๑๑.๑ โครงการศึกษาวิจัย และรวบรวมข้อมูล
เกี่ยวกับเยาวชน

๑๒. งานพิเศษ

๑๒.๑ โครงการวันเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

๑๒.๒ โครงการส่งเสริมพลานามัย และการกีฬา
ของเยาวชน

บทสรุป

การยุบเลิกสำนักงานส่งเสริมเยาวชน จะมีผลให้บรรดากิจการ ราชการ ทรัพย์สิน หนี้สินต่าง ๆ ของสำนักงานส่งเสริมเยาวชนไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีการจัดสรรให้กับหน่วยราชการระดับกรมอื่นในกระทรวงศึกษาธิการ

การตั้งหรือการยุบเลิกหน่วยงานนั้นเป็นเรื่องธรรมดาในวงการบริหารราชการที่ดี ทั้งนี้เพราะเหตุผลในด้านสภาพแห่งความเปลี่ยนแปลงของสังคมและนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งต้องปรับปรุงให้เหมาะสมตามยุคสมัย

บันทึกผลการพิจารณา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

ทำหน้าที่สถาปนาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

ครั้งที่ ๕

วันศุกร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๙

สารบัญ

คำนำ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะ
ปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕-๕ (ฉบับที่...)
พ.ศ. ๑

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะ
ปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ๔
ความเหมาะสมในการจัดตั้งสำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ๖
การบังคับบัญชารับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานสภาที่
ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ๖๘

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕
ขอ ๘๑ และขอ ๑๐ ๑๑
ข้อสังเกต ๑๖

ภาคผนวก ๑๙

- รายชื่อสมาชิกสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี
- แผนผังแสดงเหตุการณ์ก่อนตั้งสำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกร
รัฐมนตรี

คำนำ

คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๔ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้สำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้นับถ้อยคำรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ชั้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ ได้รวบรวมสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องของตลอดจนข้อสังเกตทางประการ เพื่อประกอบการพิจารณาของท่านสมาชิกสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน เอกสารฉบับนี้อาจมีข้อบกพร่อง เนื่องจากเวลาในการจัดทำจำกัด หากมีความคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงหรือข้อความที่ไม่กระจ่างชัด เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำ ต้องกราบขออภัยไว้ ณ ที่นี้ และจะถือว่าคำท้วงติงต่าง ๆ เป็นสิ่งที่มีค่าอย่างยิ่ง

สาระสำคัญร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒. ผู้เสนอ

คณะรัฐมนตรี

๓. หลักการ

ให้มีสำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๔. เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๘ กำหนดให้มีสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ให้ความเห็นในเรื่องใดๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีปรึกษา และหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สมควรให้มีสำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

เพื่อทำหน้าที่คานบริหารและธุรการ ให้แก่สภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี โดยให้มีฐานะเป็นกรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น

๕. สาระสำคัญ

ก) โหยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๑๕

ข) สำนักนายกรัฐมนตรีมีส่วนราชการดังนี้ ๑. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ๒. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ๓. สำนักงบประมาณ ๔. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ๕. สำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ๖. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๗. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ๘. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ๙. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๑๐. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๑๑. สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ ๑๒. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ๑๓. สำนัก

๓

งานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ๑๕. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การลงทุน ๑๕. สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ๑๖. สำนั
กงานพลังงานแห่งชาติ ๑๗. สำนักงานสถิติแห่งชาติ ๑๘. กรมประ
ชาสัมพันธ์ ๑๘. กรมประมงหลวงกลาง ๒๐. กรมวิเทศสหการ

สารสำคัญร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒. ผู้เสนอ

คณะรัฐมนตรี

๓. หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

๔. เหตุผล

โดยที่สมควรให้สำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่ในสำนักนายกรัฐมนตรี มีผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ในการปฏิบัติราชการโดยตรงต่อนายกรัฐมนตรี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ
นี้ขึ้น

๕. สาระสำคัญ

ก) เพิ่มความแห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๘
ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗

ข) ข้อ ๑๕ สรุปลike this ---

๕.๑.) สำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี มีเลขาธิการ
สภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับ
ผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อประธานสภาที่ปรึกษา ----

๕.๒) เลขาธิการสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี รองเลขาธิการ
ธิการสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี และผู้ช่วยเลขาธิการสภาที่ปรึกษา
ของนายกรัฐมนตรี เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

๕.๓) ประธานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี มีอำนาจและ
หน้าที่เช่นเดียวกับที่กฎหมายได้กำหนดไว้สำหรับรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

๕.๔) ให้อำนาจสำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี เป็น
ส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีตามกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ความเหมาะสมในการจัดตั้งสำนักงานสภาที่ปรึกษาของนา
ยกรัฐมนตรี รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๑๔

มาตรา ๑๘ ได้บัญญัติไว้ดังนี้คือ --

"ให้สภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีคณะหนึ่ง ซึ่งประกอบ
ด้วยบุคคลในคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน มีหน้าที่ให้ความเห็นในเรื่อง
ใด ๆ ตามที่นายกรัฐมนตรี ปรึกษา และหน้าที่อื่นตามรัฐธรรมนูญ
ให้คณะรัฐมนตรีและสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ร่วมกัน
กำหนดแนวนโยบายเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ

ในการบริหารราชการแผ่นดิน เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ
คณะรัฐมนตรีต้องบริหารไปตามแนวนโยบายที่กำหนดไว้ตามวรรคสอง

ในกรณีตำแหน่งสมาชิกสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี
ว่างลงหรือมีกรณีที่จะแต่งตั้งเพิ่ม ให้นายกรัฐมนตรี เป็นผู้แต่งตั้ง โดยความ
เห็นชอบของสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี"

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติฉบับ
ที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่สภาปฏิ

รูปการปกครองแผ่นดิน จึงเป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๙ (มาตรา ๑๘)

การให้มีสำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี เพื่อทำหน้าที่
 ด้านบริหารและธุรการให้แก่สภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี โดยมี
 ฐานะเป็นกรมสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีนั้น พิจารณาถึงความจำเป็นตาม
 มาตรา ๑๘ วรรคแรก ที่สภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ให้
 ความเห็นในเรื่องใด ๆ ตามที่นายกรัฐมนตรี ปรึกษา และหน้าที่อื่น
ตามรัฐธรรมนูญนี้ คำว่าหน้าที่อื่นตามรัฐธรรมนูญนี้ พิจารณาได้จาก
 รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑ ถึงความสำคัญของสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐ-
 มন্ত্রী นอกจากหน้าที่ให้ความเห็นและปรึกษาแล้ว หน้าที่ที่สำคัญก็คือ
 ในด้านให้ความเห็นชอบ ในการที่นายกรัฐมนตรีจะสั่งการ หรือกระทำ
 การใด ในกิจการที่สำคัญของชาติ เช่น การป้องกัน ระวังหรือปราบ
 ปรามการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร
 ฯลฯ

การให้ความเห็นชอบนั้นนอกจากสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี
 แล้ว ยังเป็นของคณะรัฐมนตรี จะเห็นได้ว่ารัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา
 ราชการทรงนั้น มีสายงานระดับกรมอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งประกอบ

ด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านต่าง ๆ ข้าราชการซึ่งมีประสบการณ์ จากการทำงานสูง มีหน้าที่ทางด้านการบริหารและตุลาการสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่สำคัญยิ่งดังที่กล่าวมาแล้ว จึงมีความเหมาะสมที่จะมีหน่วยงานระดับกรมคือสำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่ด้านการบริหารและตุลาการให้แก่สภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑
มาตรา ๒๑ ใต้นบัญญัติไว้ดังนี้

"ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีเห็นเป็นการจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ระวังหรือปราบปรามการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศ หรือราชการแผ่นดิน หรือการกระทำอันเป็นการก่อกวน หรือคุกคามความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการกระทำอันเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศ หรือเป็นการบั่นทอนสุขภาพอนามัยของประชาชนทั้งนี้ไม่ว่าจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันใช้รัฐธรรมนูญนี้ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และของสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี มีอำนาจสั่ง

การหรือกระทำการใด ๆ ใด และให้ถือว่าคำสั่ง หรือการกระทำของ
 นายกรัฐมนตรีรวมทั้งการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว เป็นคำสั่งหรือการ
 กระทำหรือการปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งการหรือกระทำการใดไป ตาม
 วรรคหนึ่งแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งให้สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
 ทราบ"

การบังคับบัญชารับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนัก
 งานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ
 ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 จากเหตุผลในการเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้ คือ ให้น้ำหนักงานสภา
 ที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่ ในสำนักนายกรัฐมนตรี มี
 ผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

๑) สำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี มีเลขาธิการ
 สภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบ
 ในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อประธานสภาที่ปรึกษา

๒) เลขาคิการสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี รองเลขาธิการสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี และผู้ช่วยเลขาคิการสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

๓) ประธานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีมีอำนาจ และหน้าที่เช่นเดียวกับที่กฎหมายได้กำหนดไว้สำหรับรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

๔) สำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี เป็นส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ตามกฎหมายด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

กล่าวคือสำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยราชการสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๑๘ มาตรา ๔ ได้บัญญัติไว้ดังนี้

"ข้าราชการพลเรือน" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการ โดยได้รับเงินเดือน เงินงบประมาณหมวดเงินเดือน ในกระทรวงทบวงกรม ฝ่ายพลเรือน และหมายความถึงข้าราชการตำรวจ ซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจ โดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้างด้วย

"รัฐมนตรีเจ้าสังกัด" หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวงและหมายรวมถึง นายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา สำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง

---"อธิบดี" หมายความว่ารวมถึง หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน

พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐

ข้อ ๙ สำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

สำนักนายกรัฐมนตรีมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชา ข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักนายกรัฐมนตรีและให้มีรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือมีทั้งรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีก็ได้

ในกรณีที่ม็องนายกรัฐมนตรี้ หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือมีทั้ง ม็องนายกรัฐมนตรี้และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี การสั่งและการปฏิบัติราชการของม็องนายกรัฐมนตรี้ และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ให้เป็นไปตามที่ม็องนายกรัฐมนตรี้ มอบหมาย

ในระหว่างที่คณะรัฐมนตรีต้องอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานไปจนกว่าจะตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นใหม่ เพราะม็องนายกรัฐมนตรี้ตาย หรือขาดคุณสมบัติ ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ม็องนายกรัฐมนตรี้ คนใดคนหนึ่ง เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนม็องนายกรัฐมนตรี้ ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งม็องนายกรัฐมนตรี้ หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

ในกรณีที่ม็องนายกรัฐมนตรี้ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ม็องนายกรัฐมนตรี้เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีม็องนายกรัฐมนตรี้หลายคน คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ม็องนายกรัฐมนตรี้คนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งม็องนายกรัฐมนตรี้ หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน

ราชการของกระทรวงหนึ่งหรือหลายกระทรวง

(๓) บังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารทุกตำแหน่ง ทั้งสังกัดกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม

(๔) สั่งให้ข้าราชการซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมหนึ่ง มาสำรองราชการสำนักนายกรัฐมนตรี โดยจะให้ขาดจากอัตราเงินเดือนทางสังกัดเดิม ให้ได้รับเงินเดือนในสำนักนายกรัฐมนตรี ในชั้นอันดับ และขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

(๕) แต่งตั้งข้าราชการซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมหนึ่ง ไปดำรงตำแหน่งของอีกกระทรวง ทบวง กรมหนึ่ง โดยให้ได้รับเงินเดือนจากกระทรวง ทบวง กรมเดิม ในกรณีเช่นนี้ให้ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งมีฐานะเสมือนเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวง ทบวง กรมซึ่งตนมาดำรงตำแหน่งนั้นทุกประการ แต่ถาเป็นการแต่งตั้งข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

(๖) แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษาคณะ

คณะที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี หรือเป็นคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติราชการใด ๆ และกำหนดอัตราเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนให้แก่ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้ง

(๑) แต่งตั้งข้าราชการการเมืองให้ปฏิบัติราชการ ในสำนักนายกรัฐมนตรี

(๔) ดำเนินการอื่น ๆ ในการปฏิบัติตามนโยบาย

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชา ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม แต่มิได้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือทบวง นายกรัฐมนตรีหรือทบวง นายกรัฐมนตรีจะมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ข้อสังเกต

๑. มาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กำหนดไว้ว่า "ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน"

คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อประธานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๑๕ แต่ในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน

๒๕๑๙ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย เพราะยังไม่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับ ..) พ.ศ. ให้เพิ่มข้อความเป็นข้อ ๑๕ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗ มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง สรุปได้ว่า เลขาธิการสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อประธานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ส่วนมาตรา ๓ วรรคสาม สรุปได้ว่า ประธานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับที่ กฎหมายได้กำหนดไว้สำหรับรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และหัวหน้าส่วนราชการของสำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ทำให้เลขาธิการสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ต้องขึ้นตรงต่อประธานสภาที่ปรึกษา (ตามมาตรา

๓ พรรคหนึ่ง) และขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี (ตาม มาตรา ๓ พรรคสาม) อาจจะทำให้เกิดการสับสนในเรื่องสายการบังคับบัญชา

ข้อควรพิจารณาในการแก้ไขปัญหานี้ ก็คือ ให้สำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี เป็นส่วนราชการอิสระ โดยเลขาธิการสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีขึ้นตรงต่อประธานสภาที่ปรึกษา ของนายกรัฐมนตรีคนเดียว โดยไม่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี จะแก้ปัญหาเรื่องสายการบังคับบัญชา และจะก่อให้เกิดความเป็นอิสระ แก่ข้าราชการประจำในสำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ในการริเริ่มความคิดใหม่ๆ เสนอต่อนายกรัฐมนตรี โดยไม่ต้องเกรงกลัวผลสะท้อนในด้านการพิจารณาความดีความชอบ การลงโทษและการเลื่อนชั้นเงินเดือน เพราะถ้าสำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานอิสระจริงๆ แล้วประธานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องเหล่านี้เพียงผู้เดียว

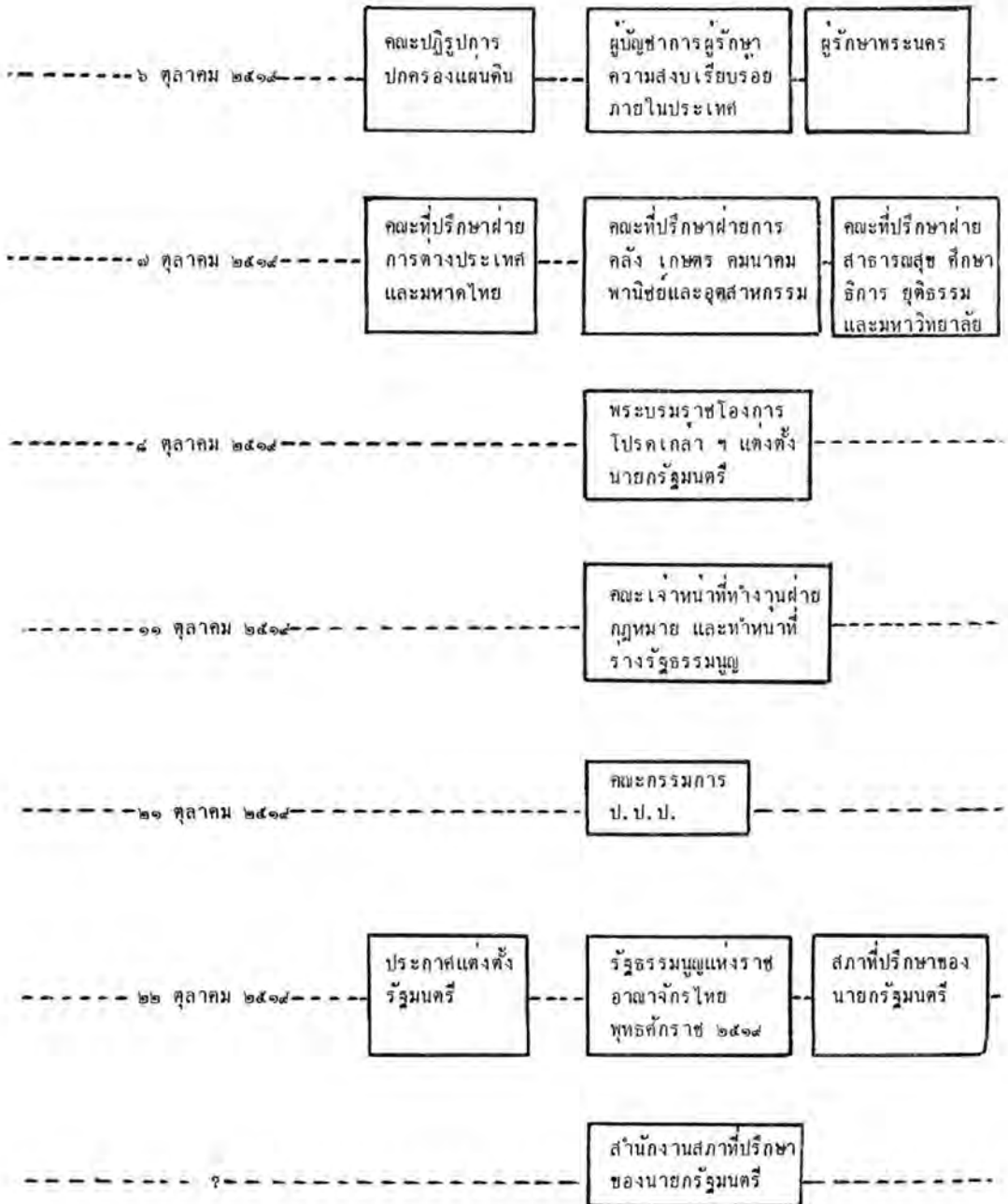
තරඹ

รายนามสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

๑. พลเรือเอก สังกัด ชลออยู่
๒. พลอากาศเอก กมต เตชะตุงคะ
๓. พลเอก เกอริ่งศักดิ์ ชมะนันท์
๔. พลเรือเอก กวี สิงหะ
๕. พลเอก เจริญ พงษ์พานิช
๖. พลเอก บุญชัย บำรุงพงศ์
๗. พลเอก เสริม ฃ นทร
๘. พลเรือเอก อมร ทิริกายะ
๙. พลตำรวจเอก ศรีสุข มหินทรเทพ
๑๐. พลอากาศเอก พะเนียง กานทรรัตน์
๑๑. พลเอกประเสริฐ ธรรมศิริ
๑๒. พลเอก ประลอง วีระปรีัย
๑๓. พลอากาศเอก กำรณ ลีละศิริ
๑๔. พลเอก ประสาร อมาตยกุล

๑๕. พลเรือโท สถาปน์ เกยานนท์
 ๑๖. พลโท ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
 ๑๗. พลโท เปรม ติณสูลานนท์
 ๑๘. พลโท สมศักดิ์ ปัญจมานนท์
 ๑๙. พลโท อำนาจ คำริกาญจน์
 ๒๐. พลตรี ปิ่น ธรรมศรี
 ๒๑. พลตรี เทพ กวชนเลิศ
 ๒๒. พลตรี อรุณ ทวาทสิน
 ๒๓. พลตรี แสง จามรจันทร์
 ๒๔. พลตรี ประทีป เทศวิศาล
-

แผนผังแสดงเหตุการณ์ก่อนตั้งสำนักงานสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

บันทึกผลการพิจารณา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติครู (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

ครั้งที่ ๕

วันศุกร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๙

คำนำ

คุรุสภา จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติครู พ.ศ. ๒๔๘๘ จุดประสงค์สำคัญคือเพื่อให้ครูได้ปกครองตนเอง โดยทำหน้าที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)

เมื่อพิจารณาเห็นว่าอำนาจหน้าที่และองค์ประกอบของคุรุสภาไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงได้มีคำริแก้ไขปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับคุรุสภา

ศูนย์บริการ เอกสารและค้นคว้า ได้พยายามรวบรวมแนวคิดและข้อเท็จจริงในการปรับปรุงองค์ประกอบของคุรุสภา ตามมติของที่ประชุมสามัญประจำปี ๒๕๑๙ ของคุรุสภา มาเพื่อสภาได้พิจารณา

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ฯ ขอขอบคุณ ดร. สู่ ศิลปอนันต์ รองเลขาธิการคุรุสภา ที่ได้ให้ข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ ในการจัดทำเอกสารฉบับนี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติครู (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘

เสนอโดย คณะรัฐมนตรี

- หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๕๔๘
- เหตุผล เนื่องจากพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๕๔๘ บางมาตรามีหลักการไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น
- สาระสำคัญ กำหนดอำนาจหน้าที่ของครูสภา โดยให้ครูสภามีอำนาจหน้าที่
 ๑. ให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการทั้งในเรื่องการจัดการศึกษาทั่วไป และเรื่องที่เกี่ยวข้องเนื่องโดยตรงกับการจัดการศึกษาในโรงเรียน
 ๒. พิจารณาสีทธิของครูภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด
 ๓. ส่งเสริมสวัสดิการ ความรู้ความสามารถ คุณภาพและประสิทธิภาพของครู
 ๔. ปฏิบัติการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน แทนคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)

และแต่งตั้งอนุกรรมการต่าง ๆ ให้มีอำนาจหน้าที่และ
ปฏิบัติการแทนอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนต่าง
แล้วแต่กรณี สำหรับข้าราชการครู

๕. ปฏิบัติการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ
ส่วนจังหวัดแทน ก.จ. และแต่งตั้งอนุกรรมการให้
อำนาจหน้าที่และปฏิบัติการแทนได้ ในส่วนที่เกี่ยวกับ
ราชการส่วนจังหวัดซึ่งดำรงตำแหน่ง เป็นผู้สอนประจำ
สถานศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการอำนวยการ
คุรุสภา โดยคัดคณะกรรมการอำนวยการที่มาจากกา
เลือกตั้งจากสมาชิกคุรุสภาออกไปคงไว้เฉพาะกรรมก
อำนวยการโดยตำแหน่งเท่านั้น
 - กำหนดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษา ของคณะกรรมการอ
ำนวยการคุรุสภา ซึ่งแต่งตั้งสมาชิกคุรุสภาผู้ได้รับการ
เลือกจากรุงเทพมหานครหนึ่งคน และจากภาคใต้
ของศึกษาธิการเขต ๆ ละ หนึ่งคน รวมเป็น ๑๓ คน
และคณะกรรมการที่ปรึกษา มีวาระอยู่ในตำแหน่งครบ

- ให้คณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งเลขาธิการ และรองเลขาธิการ และเจ้าหน้าที่อื่นตามที่เห็นสมควร
- กำหนดให้มีสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา โดยมีเลขาธิการคุรุสภาเป็นผู้บังคับบัญชา ตลอดทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของคุรุสภาไว้เป็นที่แน่นอน คือ
 ๑. เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคุรุสภา วิจัย และจัดระบบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
 ๒. ประสานงาน และดำเนินการในเรื่องของครูกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับครู
 ๓. ประสานงานและดำเนินการ เกี่ยวกับกิจการอื่นที่คุรุสภามอบหมาย
 ๔. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับครู เสนอต่อคุรุสภา
- คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา จะต้องประชุมอย่างน้อย เดือนละหนึ่งครั้ง
- ยกเลิกการประชุมสามัญและวิสามัญของคุรุสภา
- เพิ่มประเภทของครูคือ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งดำรงตำแหน่ง เป็นผู้สอนประจำในสถานศึกษา ของกรุงเทพมหานคร

- ภายในหกสัปดาห์ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คัดเลือกกรรมการที่ปรึกษาของคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาให้เสร็จสิ้น

การคำริแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยครู

ได้มีความคิดเกี่ยวกับอาชีพครูมานานแล้วว่า พระราชบัญญัติครู พ.ศ. ๒๔๘๘ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงได้พยายามเพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไข ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้มีการประชุมเกี่ยวกับเรื่องนี้ถึงสองครั้ง คือการประชุมสัมมนาที่สวนคณิवास จ.สมุทรปราการ และการประชุมสามัญคุรุสภาประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๘ จากรายงานการประชุมพอจะสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ดังต่อไปนี้

๑. ชื่อและฐานะของคุรุสภา
 - ๑.๑ ให้มีสถาบันครูแห่งชาติเรียกว่า "คุรุสภา" และมีฐานะเป็นนิติบุคคล
 - ๑.๒ คุรุสภาประกอบด้วย
 - ๑.๒.๑ สมัชชาครู
 - ๑.๒.๒ คณะกรรมการบริหารคุรุสภา
๒. อำนาจและหน้าที่ของคุรุสภา
 - ๒.๑ รับผิดชอบ และให้ความเห็นในเรื่องนโยบายการศึกษาทั่วไปแก่กระทรวงศึกษาธิการ และส่วนราช

การอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

- ๒.๒ ให้ความเห็นในเรื่องหลักสูตร แบบเรียน การสอบ การอบรม การวัดผล และอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาแก่กระทรวงศึกษาธิการ และส่วนราชการอื่นที่จัดการศึกษา
- ๒.๓ ควบคุมและสอดส่องจรรยาบรรณ และวินัยของครู พิจารณาลงโทษครูผู้ประพฤติผิด ตลอดจนพิจารณาการร้องทุกข์ของครู
- ๒.๔ พิทักษ์รักษาและคุ้มครองผลประโยชน์ สิทธิ และสวัสดิภาพของครู ตลอดจนส่งเสริมฐานะของครูให้มั่นคง
- ๒.๕ ช่วยเหลือครู และครอบครัวของครูให้ได้รับความอุปการะและสวัสดิการตามสมควร
- ๒.๖ ส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ความประพฤติและความสามัคคีของครู โดยจัดให้มีการอบรม ปาฐกถา การเผยแพร่ความรู้ การสโมสรม และอื่น ๆ
- ๒.๗ ส่งเสริม และควบคุมดูแลการบริหารงานของคณะกรรมการครูสภาประจำจังหวัด

๒.๘ ส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานอาชีพครูและออกใบอนุญาตประกอบอาชีพครู

๒.๙ ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ของข้าราชการครู หรือพนักงานเทศบาลที่ทำการสอนในสถานศึกษา หรือข้าราชการส่วนจังหวัดตำแหน่งครู หรือข้าราชการกรุงเทพมหานครตำแหน่งครู หรือข้าราชการ หรือพนักงานเทศบาลผู้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้การศึกษา

๓. สมัชชาครู

๓.๑ สมาชิกสมัชชาครู

๓.๑.๑ สมาชิกสมัชชาครู เลือกจากสมาชิกคุรุสภาจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกคุรุสภากลุ่มกระทรวงศึกษาธิการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และโรงเรียนราษฎร์ กลุ่มละ ๑ คน สำหรับกรุงเทพมหานคร เลือกจาก สมาชิกคุรุสภากลุ่มกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนราษฎร์ กลุ่มละ ๑ คน

- ๓.๑.๒ ให้สมาชิกคุรุสภาของแต่ละจังหวัด ทำ
เลือกสมาชิกสมัชชารัฐสภาจากที่ประชุม
สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้สมาชิกคุรุสภา
ของแต่ละกลุ่ม เลือกสมาชิกสมัชชารัฐสภา
- ๓.๑.๓ ให้สมาชิกสมัชชารัฐสภา มีอายุคราวละ ๒
- ๓.๒ การประชุมสมัชชารัฐสภา
- ๓.๒.๑ ให้มีการประชุมสามัญปีละ ๑ สมัย ไม่
๑๕ วัน
- ๓.๒.๒ การประชุมวิสามัญ อาจทำได้เมื่อตม
กรรมการบริหารคุรุสภาร้องขอและสมาชิก
สมัชชารัฐสภาจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ คน ร้อง
ขอ
- ๓.๒.๓ ตำแหน่งประธาน และรองประธานสมัชชารัฐสภา
ให้สมาชิกสมัชชารัฐสภาเลือกประธาน และ
รองประธานสมัชชารัฐสภาทุกสมัยประชุมสามัญ
ประจำปี และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนต
จะมีการเลือกประธาน และรองประ
สมาชิกสมัชชารัฐสภาในสมัยประชุมสามัญ ต่อไป

๓.๓ อำนาจและหน้าที่ของสมาชิก

- ๓.๓.๑ ให้ความเห็นชอบในการ กำหนดนโยบาย
ต่อคณะกรรมการบริหารคุรุสภา
- ๓.๓.๒ ให้ความเห็นชอบงบประมาณรายรับ รายจ่าย
ประจำปี และรับรองงบดุลประจำปี
- ๓.๓.๓ ออกกฎ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการดำเนินงานของ
สมาชิกครู
- ๓.๓.๔ ตรวจสอบ ชักถาม และควบคุมการบริหาร
งานของคณะกรรมการบริหารคุรุสภา
- ๓.๓.๕ เสนอความคิดเห็น เพื่อให้คณะกรรมการบริหาร
คุรุสภาดำเนินการ

๔. กรรมการบริหารคุรุสภา

- ๔.๑ คณะกรรมการบริหารคุรุสภาประกอบด้วย กรรมการ
โดยตำแหน่ง ๓ คน กรรมการโดยแต่งตั้ง ๕ คน และ
คณะกรรมการโดยการเลือกตั้ง ๑๗ คน รวมเป็น ๒๕
คน
- ๔.๒ กรรมการบริหารคุรุสภาโดยตำแหน่งประกอบด้วย รัฐ
มนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษา

ธิการและผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

- ๔.๓ กรรมการโดยแต่งตั้ง ให้กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการโดยการเลือกตั้ง เป็นผู้พิจารณาแต่งตั้ง
- ๔.๔ กรรมการโดยเลือกตั้ง ให้สมาชิกสภาครูเป็นผู้เลือกตั้ง จากสมาชิกสมาชิกสภาครูแต่ละเขตการศึกษา เขตละ ๑ คน รวม ๑๒ คน และเลือกตั้งจากสมาชิกสมาชิกสภาครูอีก ๕ คน
- ๔.๕ คณะกรรมการบริหารคุรุสภาอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี
๕. ตำแหน่งเลขาธิการและรองเลขาธิการคุรุสภา
- ๕.๑ คณะกรรมการบริหารคุรุสภาเป็นผู้คัดเลือก และแต่งตั้งเลขาธิการ และรองเลขาธิการให้ดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี
- ๕.๒ คณะกรรมการบริหารคุรุสภาอาจมอบให้เลขาธิการคุรุสภาดำเนินการคัดเลือก และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของคุรุสภา
๖. คณะกรรมการบริหารคุรุสภาจังหวัดและกรุงเทพมหานคร
- ๖.๑ คณะกรรมการโดยตำแหน่ง ๒ คน

๖.๑.๑ ศึกษาธิการจังหวัด

๖.๑.๒ หัวหน้าส่วนการศึกษา

๖.๒ คณะกรรมการ โดยเลือกตั้ง

๖.๒.๑ เลือกจากสมาชิกคุรุสภากลุ่มกระทรวงศึกษาธิการ ๓ คน องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๓ คน เทศบาล ๓ คน และโรงเรียนราษฎร์ ๓ คน รวม ๑๒ คน

๖.๒.๒ สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้เลือกจากสมาชิกคุรุสภากลุ่มกระทรวงศึกษาธิการ ๕ คน กรุงเทพมหานคร ๕ คน และโรงเรียนราษฎร์ ๕ คน รวม ๑๕ คน

๖.๓ ให้คณะกรรมการบริหารคุรุสภาจังหวัด และกรุงเทพมหานครเลือก ประธาน รองประธาน และเลขาธิการ

๖.๔ ให้คณะกรรมการบริหารคุรุสภาจังหวัด และกรุงเทพมหานครอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี

๗. อื่น ๆ

๗.๑ ให้คณะกรรมการบริหารคุรุสภาจังหวัด และกรุงเทพมหานคร

เทพมหานคร ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการที่

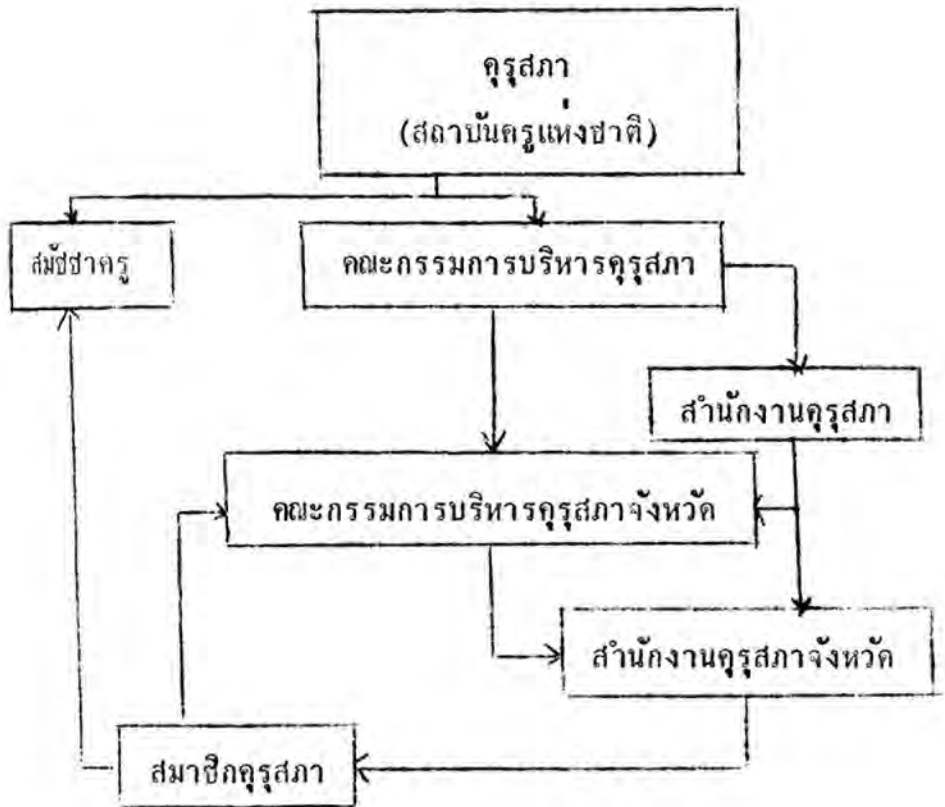
หารคุรุสภามอบหมาย

๑.๒ ให้มีสำนักงานคุรุสภาจังหวัด

เมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ว่าด้วยครูตามแนวความคิด

โครงสร้างของคุรุสภา ลวร เป็นดังนี้

แผนภูมิโครงสร้างของคุรุสภา

ที่มา - เอกสารสรุปผลการสัมมนาเพื่อปรับปรุงกฎหมายครู ๒๕๑๔

ข้อสังเกตบางประการ

๑. อำนาจหน้าที่ของคุรุสภา ไม่ได้ครอบคลุมไปถึงการปฏิบัติ การตามกฎ **หมายแทน** คณะกรรมการพนักงานเทศบาล (ก.ท.) และแทนคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ก.บ.) ในส่วนที่เกี่ยวกับพนักงานหรือข้าราชการผู้สอนประจำในสถานศึกษาของส่วนนั้น เป็นจำนวนมา
๒. การคัดเลือกสมาชิกคุรุสภา เพื่อเป็นกรรมการที่ปรึกษาของคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา นั้น อาจเกิดความไม่ยุติธรรมในทางปฏิบัติ เพราะปัจจุบันสมาชิกคุรุสภานั้นอยู่ในหลายสังกัด แต่กำหนดให้ศึกษาธิการเขต ซึ่งสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ที่มีอำนาจคัดเลือกและ ในส่วนที่เกี่ยวกับครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ ศึกษาธิการ เขตมีหน้าที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเพียงด้าน วิชาการอย่างเดิรเท่านั้น
๓. คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ล้วนเป็นข้าราชการระดับผู้บริหาร สังกัดกระทรวงศึกษาธิการทั้งนั้น ไม่ปรากฏว่ามีตัวแทนของส่วนราชการอื่นที่ทำหน้าที่ด้าน การศึกษาอยู่เลย

๔. คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา อาจมีความคล่องตัวในการทำงานยิ่งขึ้น เพราะเป็นข้าราชการส่วนราชการเดียวกัน อีกทั้งไม่จำเป็นต้องแถลงผลงานที่ได้ปฏิบัติมาระหว่างปี แก่สมาชิกคุรุสภา เพราะไม่มีการประชุมสามัญประจำปี
๕. อำนาจการแต่งตั้ง เจาะรอง เลขานุการคุรุสภาและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ นั้น น่าจะเป็นอำนาจหน้าที่ ของ เลขานุการ เป็นผู้แต่งตั้ง

บทสรุป

คุรุสภาเป็นนิติบุคคล มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาทั่วไปแก่กระทรวงศึกษาธิการ ดูแลเรื่องวินัย และรักษาผลประโยชน์ของครู

การแก้ไขพระราชบัญญัติครู เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการปัจจุบัน จึงเท่ากับเป็นการแก้ไของค์ประกอบอันสำคัญของคุรุสภา เพื่อให้เหมาะสมแก่สภาวะยิ่งขึ้น กับทั้ง เป็นแนวทางที่บอกให้ครูซึ่งล้วนแต่เป็นสมาชิกคุรุสภาได้ดำเนินตาม

การกำหนดให้มีกรรมการที่ปรึกษาของคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา และให้มีสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เป็นก้าวใหม่ในทางการศุ และเป็นอีกก้าวหนึ่งที่จะทำให้อาชีพครู ซึ่งรวมทั้งหลายชนวนามว่า "อาชีพเรือจ้าง" เป็น "อาชีพเรือบรรทุกคนล้นปัญญา" ครูก็จะได้เพิ่มพูนเกียรติยศของศิษยานุศิษย์ตลอดไป

บันทึกผลการพิจารณา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่...)

พ.ศ.

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

ครั้งที่ ๕

วันศุกร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๙

สารบัญ

๑. คำนำ
๒. สารบัญสำคัญของพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่...) พ.ศ. ๑
๓. เสถียรภาพของคณะเทศมนตรีกับการพัฒนาท้องถิ่น ๔
๔. เสถียรภาพของคณะเทศมนตรีกับร่างเทศบัญญัติงบประมาณ ๕
๕. ข้อเสนอแนะ ๗
๖. สรุป ๑๐

คำนำ

ปัญหาที่สำคัญของเทศบาลประกอบด้วยปัญหาต่าง ๆ หลายประการ เช่น ปัญหาการบริหารการคลัง ปัญหาการบริหารงานบุคคล ปัญหาการขัดแย้งการบริหารงานของปลัดเทศบาลกับนายกเทศมนตรี ปัญหาการขัดแย้งกันระหว่างสภาเทศบาลกับคณะเทศมนตรี และผู้พิทักษ์โครงสร้างระบบเทศบาล เป็นต้น

ปัญหาการบริหารการคลังเป็นปัญหาหลักของเทศบาล และของท้องถิ่นเพราะเทศบาลมีภาระกิจหรือมีกิจกรรมบริการมากขึ้นทุก ๆ ปี จึงมีความจำเป็นต้องจัดหารายได้ให้เพิ่มขึ้นทันต่อการให้การตอบสนองความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาล

การที่คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เข้าผู้การพิจารณาของสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ก็ด้วยเจตนาที่จะให้เทศบาลมีความคล่องตัวทางด้านการบริหารการคลัง อันจะเป็นผลให้การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นบรรลุตามนโยบายที่ต้องการให้มีการกระจายอำนาจในการปกครองตนเองไปสู่ท้องถิ่นในส่วนภูมิภาค

เอกสารประกอบการพิจารณานี้ได้สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวพร้อมทั้งตั้งข้อสังเกตบางประการไว้ด้วยเพื่อ
ให้ท่านสมาชิกได้ใช้ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เสนอโดย คณะรัฐมนตรี

๑. หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕ และมาตรา ๖๒ ทวิ

๒. เหตุผล เนื่องจากพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ บางมาตรา ยังไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณ ได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ต้องส่งร่างเทศบัญญัติที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการและผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลที่ไม่รับหลักการ เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณา ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้าและไม่คล่องตัวในการบริหารงานท้องถิ่น สมควรแก้ไขให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

๓. สาระสำคัญ ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ ๒ ประเด็นคือ

๑) การพิจารณาเทศบัญญัติงบประมาณ ถ้าสภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณนั้น และผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาล หรือสภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งเทศบัญญัติงบประมาณด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิก

สภาเทศบาลทั้งหมด จะมีผลให้เทศมนตรีที่ห้จะต้องออกจากตำแหน่ง
 (เดิม : การพิจารณาเทศบัญญัติงบประมาณ ถ้าสภาเทศบาลไม่รับหลัก
 การแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี โดยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือ
กระทรวงมหาดไทยแล้วแต่กรณีให้ความเห็นชอบด้วย จะมีผลให้เทศม
ตรีที่ห้จะต้องออกจากตำแหน่ง)

๒) ในกรณีที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติ
 งบประมาณของเทศบาลตำบล ประธานสภาเทศบาลต้องส่งร่างเทศบัญญัติ
 นั้นไปยังนายอำเภอเพื่อส่งต่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดโดยเร็ว ถ้าผู้
 ว่าราชการพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลที่ไม่รับหลักการแห่ง
 ร่างเทศบัญญัตินั้นก็เป็นอันว่าร่างเทศบัญญัตินั้นตกไป แต่ถ้าผู้ว่าราชการ
 จังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาล ก็ให้ส่งคืนสภาเทศบาลพิจารณา
 ใหม่ ถ้าสภาเทศบาลอื่นอันตามเดิม ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองใน
สามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด ร่างเทศบัญญัตินั้นเป็นอันตก
ไป แต่ถ้าสภาเทศบาลอื่นอันตามเดิมด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสาม
ของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด ประธานสภาเทศบาลต้องรับส่ง
ร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อลงชื่ออนุมัติ (เดิม :

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลและส่งคืนให้สภาเทศบาลพิจารณาใหม่ สภาเทศบาลยังคงยืนยัน ผู้ว่าราชการจังหวัดต้อง
ส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พร้อมด้วย
เหตุผลภายในเวลาสิบห้าวันนับแต่วันได้รับร่างเทศบัญญัตินั้น ถ้ารัฐมนตรี
 ว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่เห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลที่ได้รับหลักการ
 ร่างเทศบัญญัติถึงงบประมาณประจำปีให้รับส่งร่างนั้นมายังผู้ว่าราชการ
 จังหวัดเพื่อลงชื่ออนุมัติ แต่ถ้านิติว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็น
 ชอบด้วยกับสภาเทศบาล ร่างเทศบัญญัตินั้นก็ตกไป)

เสถียรภาพของคณะเทศมนตรี กับการพัฒนาท้องถิ่น

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘ ว่า "องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล และคณะเทศมนตรี" สภาเทศบาลทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติได้แก่การพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติซึ่งเสนอโดยคณะเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาล และมีหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของคณะเทศมนตรีอีกด้วย

คณะเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหารของเทศบาล มีหน้าที่และจรรยาบรรณรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาลตามกฎหมาย โดยมีนายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้า

รูปแบบของการปกครองท้องถิ่นระบอบเพชฌัญญูในประเทศไทย ประกอบด้วยสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี ดังกล่าวนี้ จำลองแบบมาจากการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยระบอบรัฐสภาของประเทศไทยเอง

ความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และสังคมของท้องถิ่น นอกจากจะขึ้นอยู่กับการมีปัจจัยในทางบริหารของ

เพียงพอแล้ว ยังขึ้นอยู่กับเสถียรภาพของฝ่ายบริหาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการจัดสรรทรัพยากรไปใช้ให้เกิดผลในทางพัฒนาอีกด้วย

ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่ากรณีที่คณะกรรมการที่มีเสถียรภาพ ย่อมมีผลให้ท้องถิ่นได้รับการพัฒนาให้ก้าวหน้าสมตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจการปกครอง

เสถียรภาพของคณะกรรมการกับร่างเทศบัญญัติงบประมาณ

ดุลยแห่งอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารซึ่งได้แก่คณะกรรมการกับฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งได้แก่สภาเทศบาล เป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาโดยละเอียดพอสมควร เพราะการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่มีผลต่อโครงสร้างเทศบาลซึ่งจะมีผลต่อดุลยแห่งอำนาจของทั้งสองฝ่าย และย่อมมีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในทุก ๆ ด้านด้วย

การที่ให้สภาเทศบาลมีอำนาจเหนือคณะกรรมการย่อมทำให้การบริหารงานในกิจการของเทศบาลเป็นไปด้วยความยากลำบาก ในทำนองเดียวกันการที่ให้คณะกรรมการมีอิสระและมีความคล่องตัวมากเกินไป ย่อมเป็นอันตรายต่องบประมาณของเทศบาลที่อาจจะถูกนำไปในทางที่ไม่เหมาะสมได้

ร่างเทศบัญญัติงบประมาณของเทศบาล ซึ่งเสนอโดยคณะเทศมนตรี นับเป็นร่างเทศบัญญัติที่มีความสำคัญที่สุดต่อการบริหารกิจการของเทศบาล ถ้าหากร่างเทศบัญญัติไม่ผ่านความเห็นชอบต่อสภาเทศบาล จะมีผลถึงการพ้นจากตำแหน่งของคณะเทศมนตรีทั้งคณะทีเดียว เพราะตามมาตรา ๔๕ ของพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า "เทศมนตรีทั้งคณะต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ... สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี โดยได้รับความเห็นชอบของผูวาระาชการจังหวัดหรือกระทรวงมหาดไทย แล้วแต่กรณี"

มาตรา ๔๕ นี้เองที่เป็นมาตรการของการสร้างดุลยภาพอำนาจระหว่างฝ่ายสภาเทศบาลกับคณะเทศมนตรี การให้คณะเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากสภาเทศบาลไม่รับหลักการ ร่างเทศบัญญัติงบประมาณประจำปีได้จ่ายเพียงใดยอมทำให้เสถียรภาพของคณะเทศมนตรีมีน้อยลงเพียงนั้น

จากวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโททางรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเขียนโดยนายดิเรก ตันวิรัช เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ เรื่อง

"การชกกันในตลาดศึกษาเฉพาะกรณีการชกกันระหว่างสภาเทศบาล
กับคณะเทศมนตรี" ได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงความเห็นของสมาชิกสภาเทศ
บาล กรณีที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณประ
จำปี ปรากฏว่าสมาชิกสภาเทศบาลส่วนใหญ่ เห็นว่าฝ่ายบริหารไม่ควร
จะต้องลาออกจากตำแหน่งโดยทันที ควรจะได้มีโอกาสต่อรอง ตาม
ความต้องการของสภาเทศบาลได้ จากความคิดเห็นดังกล่าวนี้แสดงให้เห็น
เห็นว่าสมาชิกสภาเทศบาลเห็นว่าฝ่ายบริหารควรมีเสถียรภาพยิ่งขึ้น
กว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เพื่อจะได้มีโอกาสบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ -
ภาพยิ่งขึ้น ถ้าหากเกิดการชกแย้งขึ้นระหว่างทั้งสองฝ่ายนี้ ควรจะได้มี
หน่วยเหนือหรือประชาชนเป็นผู้ตัดสินชี้ขาด

ข้อสังเกต

๑. ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นี้ เป็นการเพิ่มอำนาจให้แก่สภาเทศบาลมากยิ่งขึ้นเพราะสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด ที่ไม่ให้ความเห็นชอบในร่างเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี จะมีผลให้คณะเทศมนตรีต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

๒. การที่ให้อำนาจแก่สภาเทศบาลมากขึ้นกว่าเดิมเช่นนี้เป็นผลให้เสถียรภาพของคณะเทศมนตรีลดน้อยลงไป เพราะสภาเทศบาลกับคณะเทศมนตรีมีโอกาสขัดแย้งกันได้เสมอเนื่องมาจาก สมาชิกสภาเทศบาลยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเองอย่างแท้จริง เข้าใจว่าตนเป็นนักการเมืองเช่นเดียวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ฉะนั้น โอกาสที่สมาชิกสภาเทศบาลจะเคลื่อนไหวรวมตัวกันทำให้คณะเทศมนตรีต้องพ้นจากตำแหน่งย่อมเกิดขึ้นได้เสมอ

๓. การที่คณะเทศมนตรีได้รับการแต่งตั้งมาจากสมาชิกสภาเทศบาล ก่อให้เกิดการขัดแย้ง โต้เถลกันโดยปราศจากเหตุผล หรือผลประโยชน์ส่วนตัวที่จะได้รับจากตำแหน่งฝ่ายบริหาร ด้วยเหตุผลอันนี้

จึงน่าเป็นห่วงว่าการให้สภาเทศบาลมีอำนาจเพิ่มขึ้นเช่นนี้ จะเป็นผล
เสียต่อการปกครองท้องถิ่นมากกว่าผลดี

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มุ่งที่จะให้เกิดความคล่องตัว
ในการบริหารงานท้องถิ่น โดยให้การพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณ
ประจำปีสิ้นสุดเพียงผู้ว่าราชการจังหวัด ไม่ต้องถึงรัฐมนตรีว่าการกระ
ทรวงมหาดไทย เช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นการแก้ไขที่เป็นผลดีต่อ
การบริหารงานท้องถิ่น เพราะทำให้ท้องถิ่นเป็นอิสระในการกำหนดคนโย
บายและตัดสินใจว่าจะทำอะไรมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบ
ของสภาเทศบาล และผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีความรับผิดชอบในหน้า
ของคว้แทนท้องถิ่นเพียงใด

สรุป

การแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเทศบาลในครั้งนี้ ผลที่เกิดขึ้นมีทั้งด้านที่สนับสนุนและขัดต่อหลักการปกครองตนเองของท้องถิ่น กล่าวคือ การให้สภาเทศบาลมีอำนาจเพิ่มขึ้นสามารถทำให้คณะเทศมนตรีซึ่งคณะนี้ อันต้องออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๕ ได้ง่ายขึ้น เป็นการขัดกับหลักการมีเสถียรภาพของฝ่ายบริหารท้องถิ่น สำหรับการที่กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการพิจารณาการกำหนดคนโยบาย และตัดสินใจว่าเทศบาลจะทำอะไรบางอย่างในปีหนึ่ง ๆ เป็นการสนับสนุนหลักการกระจายอำนาจและหลักความแข็งแกร่งของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้นการพิจารณาตัดสินใจเห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นอยู่กับว่าท่านสมาชิกจะยึดหลักการใดในการตัดสินใจ

บันทึกผลการศึกษา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อ
การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

ครั้งที่ ๕

วันศุกร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๙

สารบัญ

๗.	คำนำ	
๘.	เรื่องนำผู้จัดทำฯ ไปเกี่ยวกับขนาดสารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร	๗
๙.	การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับหุ้น	๑๐
๑๐.	การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับอำนาจในการดำเนินงาน
ของ ชกส.	๑๔
๑๑.	การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรับฝากเงิน	๑๕
๑๒.	การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการ
ของ ชกส. และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	๒๒
๑๓.	การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการเงินกู้ยืมของ ชกส.	๒๓
๑๔.	การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทกำหนดโทษ	๒๔
๑๕.	การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประชุมใหญ่สามัญ	๒๕
๑๖.	บทสรุป	๓๐
๑๗.	ภาคผนวก	๓๕

คำนำ

เนื่องจากประชากรของประเทศไทย ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมถึงประมาณร้อยละแปดสิบห้าของจำนวนประชากรทั้งหมด การส่งเสริมพัฒนาการเกษตร จึงเป็นเรื่องที่ สำคัญยิ่งของรัฐบาลไทยมาตั้งแต่ก่อนปี ๒๕๐๐ พร้อมกับ การส่งเสริมพัฒนาการทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม เพื่อให้ผลของการส่งเสริมทั้งด้านเกษตรกรรมและด้านอุตสาหกรรม ร่วมกันเป็นตัวบังคับให้ระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตจาก "การเกษตรเพื่อการยังชีพ" (Subsstantialized agriculture) เป็น "การเกษตรเพื่อการค้า" (Commercialized agriculture)

การที่รัฐบาลในหลาย ๆ สมัย ได้ใช้นโยบายนำความรู้และเทคโนโลยีอันมีราคาแพงมาใช้ในการพัฒนาเกษตรกรรม เป็นผลให้กล่าว อาจจะเป็นการส่งเสริมให้มีการผลิตที่มีประสิทธิภาพ และมีกำไร ให้โครงสร้างของหน่วยงานผลิต (Structure of producing unit) เปลี่ยนแปลงไป

ความสำคัญจึงอยู่ที่ว่าสถาบันที่จะมาทำให้เศรษฐกิจเปลี่ยน

ไปได้ก็คือรัฐบาลนั่นเองที่จะต้องทำหน้าที่เพิ่มขึ้นอีกมากมาย ในอันที่จะช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นไปโดยราบรื่น เพราะรัฐบาลกับเจ้าของเงินทุนเท่านั้นที่สามารถช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

ในปัจจุบันนี้ รัฐบาลได้ใช้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และกระทรวงมีอรรถการหนึ่ง ในการควบคุมการส่งเสริมพัฒนาการ เกษตรของประเทศ

ศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้า ขอเสนอเรื่องนำรัฐทั่วไป เกี่ยวกับการดำเนินงาน ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อย เพื่อประกอบการพิจารณาในประเด็นต่าง ๆ ของร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๑๖ และกระทรวงการมหาดไทยได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๖

ศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้า ขอขอบพระคุณผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการพิมพ์เอกสารฉบับนี้

เรื่องที่น่ารู้ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๑. อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานของธนาคาร

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งต่อไปจะขอเรียกสั้น ๆ ว่า "ชกส." เป็นสถาบันทางการเงินระดับชาติ ซึ่งตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ เพื่อทำหน้าที่ดำเนินงานจัดหาเงินทุนและให้ความช่วยเหลือทางการเงินกับเกษตรกรโดยตรง และสถาบันเกษตรกรอื่น ๆ

สาเหตุที่คิดตราพระราชบัญญัติดังกล่าวขึ้นมา ก็เพื่อให้ชกส. เป็นเครื่องมือควบคุมการดำเนินงานทั้งด้านจัดหา และให้กู้ยืมเงินทุนของ ชกส. อยู่ภายใต้การควบคุมระบบเดียวกัน เพื่อความมั่นคงและสะดวกในการส่งเสริมการพัฒนากิจการเกษตรของประเทศ

๒. ขอบเขตของการให้กู้เงิน

๒.๑ เงินกู้เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีทั้งระยะ

สั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว สำหรับเงินให้กู้ระยะสั้นและระยะ
ปานกลางนั้นเป็นที่ต้องการของเกษตรกรชั้นเล็กและชั้นกลาง อย่างมาก
เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานผลิตทางการเกษตรตามฤดูกาล และ
เพื่อลงทุนในสินทรัพย์ทางการเกษตร

๒.๒ ระยะเวลาให้กู้ของเงินกู้ทั้งสามระยะนั้น กำหนด
ไม่เกิน $\frac{๑}{๒}$ ปี ไม่เกิน ๕ ปี และไม่เกิน ๑๕ ปี ตามลำดับ ในกรณีพิเศษ
อาจจะพิจารณาให้ถึง ๒๐ ปี

๒.๓ ประเภทของลูกหนี้เงินกู้เป็น ประกอบด้วยสหกรณ์การ
เกษตร กลุ่มเกษตรกร เกษตรกรรายบุคคล และสถาบันการเกษตร
ประเภทอื่น ๆ

๒.๔ สำหรับขนาดของวงเงินที่ใ้กุนั้นเฉลี่ยให้ตามประเภท
ของลูกหนี้ กล่าวคือ ให้แก่สมาชิกของกลุ่มเกษตรกร เกษตรกรโดยตรง -
และสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร เฉลี่ยครอบครัวละ ๔,๐๐๐ บาท
๕,๐๐๐ บาท และ ๕,๕๐๐ บาท ตามลำดับ

๒.๕ เงินให้กู้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ให้กู้โดยสรุปดังนี้ คือ

เกณฑ์กรโดยตรง

ระยะสั้น	๑,๒๘๓.๘	ล้านบาท
ระยะกลาง	๓๐๘.๘	ล้านบาท
ระยะยาว	<u>๕๔.๒</u>	ล้านบาท
รวม	<u>๒,๑๐๐.๘</u>	ล้านบาท

สถาบันเกณฑ์กร

กลุ่มเกณฑ์กร	๓๘๓.๘๑	ล้านบาท
สหกรณ์การเกษตร	<u>๘๖๖.๑๓</u>	ล้านบาท
รวม	<u>๑,๒๕๐.๙๔</u>	ล้านบาท

รวมเงินให้กู้สำหรับปี ๒๕๑๘ ๓,๓๕๘.๘๘ ล้านบาท

ข้อสังเกต การให้เงินกู้แก่เกณฑ์กรโดยตรงแบบระยะสั้น จำนวนเงิน ๑,๒๘๓.๘ ล้านบาท เป็นตัวเลขที่มาจาก ตารางแสดงการดำเนินงานเงินกู้เกี่ยวกับเกณฑ์กรลูกค้าห้าสิบแปดสาขาในปี ๒๕๑๘ (ภาคผนวกที่ ๒) จะแตกต่างกับเงินกู้ระยะสั้น จำนวนตามประเภทของยอดคิด

ในปี ๒๕๐๘ (ภาคผนวกที่ ๓) ซึ่งเป็นจำนวนเพียง ๑,๒๘๓.๕ ล้านบาท
ทั้งนี้เพราะไม่ได้รวมรายการเงินกู้ระหว่างรอกการขยายผลผลิตเข้าไว้ด้วย

๒.๖ สรุปสถานะแห่งเงินกู้ของเกษตรกร เพียงวันที่ ๓๑

ธันวาคม ๒๕๐๘ (ดูภาคผนวกที่ ๖ และ ๗)

๓. วิธปฏิบัติในการให้เงินแก่เกษตรกรทุกประเภท

เนื่องจากการเกษตรขึ้นอยู่กับฤดูกาลและภาวะตลาด จึง
ยากแก่การคาดคะเนจำนวนผลผลิตและรายได้จากผลผลิตในระยะใดระยะ
หนึ่ง การให้เงินแก่เกษตรกรจึงต้องอาศัยการคัดเลือกตัวบุคคลเป็น
สำคัญ โดยวางข้อบังคับการให้เฉพาะเกษตรกร ที่ได้รับขึ้นทะเบียนเป็น
ลูกค้าประจำ มีหลักฐานพิสูจน์ว่าเป็นเกษตรกรที่แท้จริง เมื่อเกษตรกรขอ
กู้เงินในแต่ละคราวก็ให้มีการสอบสวนแผนงานผลิต และติดตามตรวจสอบผล
การใช้เงินกู้โดยตลอด สำหรับข้อบังคับการให้กับสถาบันเกษตรกรได้
เสนอไว้ในภาคผนวกที่ ๑๒

๔. แหล่งที่มาของเงินทุนของ ชกส.

เงินให้กู้แก่เกษตรกรโดยตรงและโดยผ่านสถาบันนั้นมาจาก

เงินกองทุนจากการขายหุ้นทุน หนี้สินระยะยาวและระยะสั้น ซึ่งจำแนก
โดยละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑ เงินกองทุน ซึ่งประกอบด้วย (แนวกที่ ๔)

๑) ทุนซึ่งชำระแล้ว ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๔

กระทรวงการคลังถือหุ้น	๕๘๒,๖๑๔,๖๐๐.๐๐	บาท
สหกรณ์และเอกชนถือหุ้น	<u>๑๗,๓๘๐,๖๐๐.๐๐</u>	บาท
รวมหุ้นทุน	๕๙๙,๙๙๕,๒๐๐.๐๐	บาท
กำไรสะสม	๒๒๒,๐๗๗,๒๓๕.๖๑	บาท
เงินสำรอง	<u>๕๗,๐๓๓,๐๐๐.๐๐</u>	บาท
รวมเงินกองทุน	<u>๑,๒๗๙,๑๐๕,๘๓๕.๖๑</u>	บาท

๒) เงินฝาก ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๔ จำนวน ๑,๑๗๔.๗
ล้านบาท ประกอบด้วย :-

เงินฝากออมทรัพย์	๒๘๓.๕	ล้านบาท
เงินฝากประจำ	๕๘๑.๗	ล้านบาท
เงินฝากค้ำประกันเงินกู้	<u>๑๐๙.๕</u>	ล้านบาท
รวมเงินฝากทุกประเภท	<u>๑,๑๗๔.๗</u>	ล้านบาท

๓) เงินขาดจ่ายค่าน้ำประปาอื่น ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๔ รวม
ทั้งสิ้น ๑,๖๗๐.๘ ล้านบาท ประกอบด้วย

เงินฝาก ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๓	๒๐๐.๗	ล้านบาท
----------------------------------	-------	---------

เงินฝากระหว่างปี ๒๕๑๔ (ช.พาณิชย์)	๑,๖๐๘.๒	ล้านบาท
-----------------------------------	---------	---------

เงินฝากจากธนาคารต่างประเทศ ระหว่างปี	๒๔๘.๓	ล้านบาท
---	-------	---------

เงินฝาก ช.กรุงเทพฯ	<u>๒๑.๖</u>	ล้านบาท
--------------------	-------------	---------

รวม	๒,๐๗๐.๘	ล้านบาท
-----	---------	---------

หัก ช.กรุงเทพฯ จ่ายคืนให้ ช.พาณิชย์

งวดละ	<u>๕๐๐.๐</u>	ล้านบาท
-------	--------------	---------

รวมเงินฝากสุทธิ	<u>๑,๖๗๐.๘</u>	ล้านบาท
-----------------	----------------	---------

๔) ขยายลวงวงตัวสัญญาใช้เงินให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ระ
วางปี ๒๕๑๔ แยกตามประเภทของตัวสัญญาใช้เงินดังนี้

ตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการมรดก	๔๕๖.๗	ล้านบาท
-----------------------------	-------	---------

ตัวสัญญาใช้เงินเพื่อวัตถุประสงค์ทางการเกษตร	<u>๕๕.๘</u>	ล้านบาท
---	-------------	---------

รวม	<u>๕๑๒.๕</u>	ล้านบาท
-----	--------------	---------

๕) ทุนฯ ธนาคารไคยออกหุ้นสองครั้ง เป็นหุ้นกู้ตราดอกเบี้ย
ร้อยละ ๕ ต่อปี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓ และ พ.ศ. ๒๕๑๔ ธนาคารจ่าย
ดอกเบี้ยในงวดนี้ ๑๕.๓ ล้านบาท

ครั้งที่ ๑ จำนวนเงินกู้ ๕๐ ล้านบาท กำหนดไถ่คืนภายใน วันที่ ๓๑
ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ จำหน่ายหมดเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๓

ครั้งที่ ๒ จำหน่ายจำนวน ๑๒๐ ล้านบาท กำหนดไถ่คืนภายใน วันที่ ๑
ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ จำหน่ายหมดเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

ผู้ถือหุ้นกู้ประกอบด้วย รัฐวิสาหกิจ ธนาคาร และสถาบัน
อื่น ๆ ๑๒ ราย ถือหุ้นรวม ๑๖๓.๔ ล้านบาท และเอกชน ๒๑ ราย
ถือหุ้น ๖.๖ ล้านบาท

๖) เงินกู้อื่น ๆ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๔ มีดังนี้

เงินกู้จากกระทรวงการคลัง (ภาคผนวกที่ ๕)

เงินกู้ตามโครงการรัฐบัญญัติที่ ๔๔๐ จำนวน ๑๑๖.๔ ล้านบาท

เงินกู้จากงบประมาณรายจ่ายปี ๒๕๑๖

เป็นคราว ๆ ๑๔.๑ ล้านบาท

เงินกู้ช่วยเหลือปลูกเปลี่ยนหนึ่ลน

ของเกษตรกร

๕๐.๐ ล้านบาท

เงินกู้เพื่อพัฒนาการเกษตร

๒.๐ ล้านบาท

รวม

๖๒.๕ ล้านบาท

เงินกู้เคม สมัย ช. เพื่อการสหกรณ์

(ภาคผนวกที่ ๑๐)

๔.๕ ล้านบาท

รวม

๑๕๕.๕ ล้านบาท

๓) หนึ่ลนอื่น ๆ จำนวน ๑๗๕.๓ ล้านบาท ซึ่งเป็นคอกเบี้ยสำ
รองจ่ายสำหรับเงินกู้และเงินฝาก เงินทุนเลี้ยงชีพของพนักงานและลูก
จ้าง คิวแลกเงินที่สหกรณ์ยังไม่ได้เบิก และเงินกองทุนกระทรวง
พัฒนาการแห่งชาติ

เงินกองทุนใหญ่โดยสรุป

หนึ่ลนระยะสั้น

๓,๕๘๖.๘

ล้านบาท

หนึ่ลนระยะยาว

๓๑๘.๘

ล้านบาท

ทุนเรือนทุน

๕๕๕.๕

ล้านบาท

เงินสำรอง

๕๓.๑

ล้านบาท

กำไรสะสม

๒๒๒๖.๑

ล้านบาท

รวม

๕,๖๘๐.๓

ล้านบาท

แหล่งที่มาของเงินทุนดังกล่าว แสดงไว้ในกราฟของภาค
ผนวกที่ ๔

๕. ค่าใช้จ่ายของ ชกส.

ในปี ๒๕๑๔ ธนาคารมีค่าใช้จ่ายรวม ๓๕๔.๕ ล้านบาท
(ภาคผนวกที่ ๑๑ ในรวมกำไรสุทธิ ซึ่งเป็นข้อยกเว้น) ในจำนวนนี้มี
มีค่าดอกเบี้ยจ่ายสำหรับเงินฝากจากธนาคาร สูงมากถึง ๕๑ ล้านบาท
เพราะธนาคารมีความจำเป็นต้องใช้เงินฝากเป็นเงินให้กู้แก่เกษตรกร
นอกเหนือจากเงินทุนที่ได้รับจากกระทรวงการคลัง

๖. รายได้ของ ชกส.

ธนาคารมีรายได้รวม ๑๖๔.๓ ล้านบาทในปี ๒๕๑๔ (ภาค
ผนวกที่ ๑๒ ในรวมกำไรสุทธิ) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๐.๕๑ ของเงินกองทุนที่มีอยู่ (๑,๒๖๒.๑
ล้านบาท)

การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับหุ้น

๑. ประเด็นที่เสนอ

ในการประชุมของคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหุ้นสองประเด็น ประเด็นแรก ให้เพิ่มทุนเรือนหุ้นจากหนึ่งพันล้านบาทเป็น สี่พันล้านบาท

ประเด็นที่สอง ให้ขยายข้อความท้ายวรรคแรก ของ มาตรา ๗ ดังนี้ "แต่หุ้นที่สถาบันการเงินหรือบุคคลอื่นถือไว้ เมื่อรวมกันแล้ว จะต้องมิมีมูลค่าเกินร้อยละสิบของทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว"

ตามมาตรา ๗ วรรคสุดท้าย แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ บัญญัติให้กระทรวงการคลังถือหุ้นเพิ่มเติมเป็นคราว ๆ ตามที่รัฐมนตรีกำหนด จนถึงวันที่ ๓๑

ธันวาคม ๒๕๑๔ ใช้จ่ายค่าวิทยุไปแล้ว ๔๔๔,๔๔๔,๒๐๐ บาท คงเหลือ ส่วนที่ยังมิได้จ่ายอีก ๔๐๐ บาท

ส่วนจำนวนผู้มาชกจนถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๑๔ เฉพาะ ที่เป็นเกษตรกรโดยตรงที่มาชกขานสาขาทั้ง ๕๔ สาขา มีจำนวน ๔๕๔,๖๒๔ คน จำนวนที่รวมทุกประเภท ๒,๗๗๒,๐๗๔,๐๐๐ บาท โดยมี จำนวนสัญญา ๖๐๘,๑๔๖ ฉบับ เงินกู้รวมเฉลี่ยต่อลูกค้าผู้คนหนึ่ง ๆ จึง เป็น ๕,๕๔๔ บาท

จากตัวเลขพื้นฐานประมาณการจากปี ๒๕๑๔ (ภาคผนวกที่ ๑๑)

จำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งประเทศมี ๔,๕๕๐,๐๐๐ ครัวเรือน แต่จะมี ประมาณร้อยละ ๕๐ ของเกษตรกรทั้งหมดที่ต้องการเงินกู้ เพราะฉะนั้น จำนวนผู้ต้องการกู้จริง ๆ มีเพียง ๒,๒๗๕,๐๐๐ ครัวเรือน ซึ่งเฉลี่ยให้กู้ ครัวเรือนละ ๕,๐๐๐ บาท ก็จะต้องใช้เงินให้ถึง ๑๒,๓๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

สิ้นล้านบาทนั้น จะสามารถให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรรวมได้ประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ ครัวเรือน หรือประมาณร้อยละ ๑๖.๒ ของจำนวนครัวเรือน ของเกษตรกรทั้งประเทศ

ข้อสังเกตบางประการ

การที่กฎหมายกำหนดให้มิชุนเรือนหุ้นหนึ่งพันล้านบาท หรือ ตีพันล้านบาทก็ตาม การกำหนดดังกล่าวเป็นเพียงกฎหมายบังคับให้ธนาคาร จ้างนายทุนเรือนหุ้นไม่เกินที่กำหนดไว้ ซึ่งกระทรวงการคลังไม่มีสิทธิจะไป ชื้อหุ้นเพิ่มเติม ถ้าคณะรัฐมนตรีมีใ้กำหนดให้ซื้อเป็นคราว ๆ ไป

เพื่อให้มีเงินทุนเพียงพอกับสภาพความต้องการของเกษตรกร ชกส. ยิ่งจำเป็นต้องอาศัยเงินทุนเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวนมาก เพื่อไว้ใช้ในการให้กู้ยืมระยะสั้นและระยะปานกลาง ในการขยายการให้กู้ยืมอย่างน้อย ธนาคารควรจะขายหุ้นให้กระทรวงการคลังไ้ปีละ ๑,๕๐๐ ล้านบาท ซึ่ง เคมรัฐบาลจัดสรรให้กระทรวงการคลังซื้อหุ้นเพียงปีละ ๒๐๐ ล้านบาท ทำให้ ชกส. ต้องหันไปพึ่งเงินฝากจากธนาคารพาณิชย์เป็นส่วนใหญ่มาเป็นทุน ให้กู้ยืมแก่เกษตรกรและสวนมันเกษตร โดยธนาคารต้องเสียดอกเบี้ย เงินฝากจากธนาคารดังรอยละแปดต่อปี

ส่วนเงินจำนวน ๔,๐๐๐ ล้านบาท ถ้าได้รับมาจากงบประมาณโดยไม่เสียดอกเบี้ยเลย จะทำให้ ชกส. สามารถขยายการให้กู้ ใ้ได้อีกร้อยละ ๒๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดในปัจจุัน

สำหรับประเด็นที่สองนั้น ถ้าจะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหุ้นเรือนหุ้นแล้ว ข้อความที่เพิ่มเติมขึ้น อาจจะไม่จำเป็นต้องต่อเติมลงไปอีก

ข้อเท็จจริง ก็คือ คณะกรรมการ ชกส. มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยหุ้นของธนาคาร ซึ่งในข้อบังคับ ชกส. ฉบับที่ ๑ ว่าด้วยหุ้น ข้อ ๔ กำหนดว่า การชำระค่าหุ้นต้องชำระเต็มมูลค่าเมื่อซื้อหุ้น และจากการดำเนินงานหุ้นที่ธนาคารจำหน่ายไปตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ถึง ๒๕๑๔ นั้น ยังไม่ได้แบ่งเป็นเงินปันผล แม้ว่าเข้าบัญชีกำไรสะสม เพื่อใช้เป็นทุนให้กู้ต่อไป จึงเป็นเหตุผลข้อหนึ่งที่ว่า สถาบันการเงินหรือบุคคลอื่นที่จะถือหุ้นนั้น ไม่นิยมถือหุ้นประเภทนี้ เพราะผู้ถือหุ้นดังกล่าว ไม่อาจจะหวังเงินปันผลจากกำไรของ ชกส. ได้

ความในพระราชบัญญัติเดิม

(๙) มีบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารอื่นเท่าที่จำเป็นแก่การดำเนินธุรกิจของธนาคาร

(๑๐) ชื่อหลักทรัพย์ของรัฐบาล เช่น พันธบัตร หรือตั๋วเงินคลังตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

(๑๑) เรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าธรรมเนียม เกี่ยวกับการให้กู้เงิน หรือการค้ำประกันเงินกู้ และค่าบริการอื่น ๆ

(๑๒) จักให้มีการสงเคราะห์ ตามสมควรแก่ผู้จัดการ พนักงานลูกจ้าง หรือผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคารและครอบครัวของบุคคลดังกล่าว

เสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมเป็น

(๙) มีบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารอื่นเท่าที่จำเป็นแก่การดำเนินธุรกิจของธนาคาร

(๑๐) ชื่อหลักทรัพย์ของรัฐบาล เช่น พันธบัตร หรือตั๋วเงินคลังตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

(๑๑) เรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการให้กู้เงิน หรือการค้ำประกันเงินกู้ และค่าบริการอื่น ๆ

(๑๒) จักให้มีการสงเคราะห์ ตามสมควรแก่ผู้จัดการ พนักงานลูกจ้าง หรือผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร และครอบครัวของบุคคลดังกล่าว

<p>ความในพระราชบัญญัติเดิม</p>	<p>เสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมเป็น</p>
<p>(๑๑) กระทบกิจการอย่างอื่น บรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจ้ก การให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของธนา การ</p>	<p>(๑๑) กระทบกิจการอย่างอื่นมรร กาศที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจ้กให้สำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ของธนาการ</p>

ข้อควรพิจารณา ข้อความในพระราชบัญญัติเดิมเป็นการกำหนดอำนาจการกระทำกรของ ธกส. เพื่อให้บรรลุตามบทบัญญัติในมาตรา ๕ ซึ่งมีใจความดังนี้ คือ
 มาตรา ๕ ธนาการมีวัตถุประสงค์ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน -
 เพื่อส่งเสริมอาชีพหรือการดำเนินงานของ เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์
 การเกษตร

ข้อความในข้อ ๑๑ จะเปิดโอกาสให้ธนาการกระทำกรอย่างอื่นที่
 นอกเหนือจากที่กล่าวไว้ในข้อ ๑๐ ข้อแรก

แต่ข้อความของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอขึ้น กำหนดว่าให้ธนาการมี
 อำนาจกระทำกิจการภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ อำนาจเช่น
 วนี้ให้รวมถึง อำนาจในการกระทำดังที่กำหนดไว้ทั้ง ๑๑ ข้อ เพราะฉะนั้น

หน้าที่ของ ชกส. ทั้ง ๑๑ ข้อนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่ง ส่วนอำนาจอื่น ๆ ไม่ได้กำหนดไว้ เพราะกำหนดไว้กว้าง ๆ ในสองบรรทัดแรกแล้ว จึงเป็นที่น่าพิจารณาว่า ควรจะตัดข้อความในมาตรา ๑๐ (๑๑) ออกจากร่างพระราชบัญญัติหรือไม่ ข้อความดังกล่าวจะไปซ้ำซ้อนกับข้อความในร่างพระราชบัญญัติในสองบรรทัดแรกหรือไม่ หรือควรแก้ไขข้อความในมาตรา ๑๐ ว่าดังนี้ " มาตรา ๑๐ ให้ธนาคารมีอำนาจกระทำกิจการภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ และมีอำนาจกระทำกิจการอย่างอื่น บรรดาที่เกี่ยวกับ หรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของธนาคาร ตามมาตรา ๘ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

๑.

๒.

ฯลฯ

๘.

๑๐. "

หรือไม่ เป็นข้อที่ควรพิจารณาอย่างยิ่ง

- ๑๘ -

การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรับฝากเงิน

๑. การเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติม

ให้ตัดข้อความตามมาตรา ๑๐(๕) แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ "เว้นแต่ประเภทที่ใช่เช็คในการถอน"

๒. ข้อพิจารณา

เนื่องจาก ชกส. ได้รับช้อยกเว้นไม่ต้องมีเงินสำรองตามกฎหมายตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินสดสำรองไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย และด้วยเป็นอัตราส่วนกับยอดเงินฝากในบัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดซึ่งไม่ต่ำกว่าร้อยละห้า และไม่เกินกว่าร้อยละห้าสิบ

เพราะฉะนั้น เพื่อให้ไม่ให้เป็นภาระเอาเปรียบแก่ ธนาคารพาณิชย์ จึงมีมติเห็นชอบว่า ชกส. ไม่ควรจะต้องผูกมัดเงินฝากจากธนาคารพาณิชย์ เป็นการเสียสละ เพื่อประโยชน์ที่ไม่ต้องดำรงเงิน

สำรวจตามกฎหมาย จึงได้กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐(๕) ให้ ธกส. รับผิดชอบเงินที่จ่ายคืนและทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันมีกำหนด เว้นแต่ประเภทที่ใช้เช็คในการถอน

แต่การยกเว้นไม่ให้มีการรับผิดชอบเงินประเภทใช้เช็คในการถอนนั้น ทำให้ผู้ฝากไม่ได้รับความสะดวก เพราะเมื่อมีการขาดความสอดคล้องระหว่างอำเภอหรือจังหวัด ในบางเขต หอการค้าไม่สามารถนำเงินไปซื้อ และการซื้อผลิตผลทางเกษตร ส่วนมากหอการค้าจะไปซื้อถึงไร่ และไม่จำกัดเวลา เมื่อหอการค้าไม่ได้รับความสะดวก ก็ย่อมไม่ตั้งใจที่จะเงินมาฝาก ธกส. ทำให้ธนาคารขาดเงินทุนหมุนเวียน ที่ควรจะได้รับจากเงินฝาก ผู้ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับการเกษตร

อย่างไรก็ดี การแก้ไขดังกล่าว ไม่ได้ขัดกับพระราชบัญญัติการธนาคารฉบับที่ ๒๕๒๕ และถ้าจะพิจารณาถึงแผนประกอบประโยชน์ของเกษตรกรของประเทศแล้ว การเสนอให้ตัดข้อความมาตรา ๑๐(๕) นี้ก็ไม่น่าที่จะเป็นเรื่องที่ขัดผลประโยชน์กับธนาคารพาณิชย์และความขอเท็จจริงแล้ว ธนาคารพาณิชย์ยังต้องนำเงิน (ซึ่งควรจะได้รับผลตอบแทนสูง ถ้าให้เอกชนกู้) ไปฝากไว้กับ ธกส. เป็นเงินฝากลักษณะ

- ๒๑ -

เป็นเงินกู้ระยะสั้น โดยได้รับบัตรคอกเบี้ยร้อยละ ๔ - ๕ คือเป็นการฝาก
 เงินดังกล่าว เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล เกี่ยวกับการ
 ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์ผู้เกษตกร สหกรณ์การเกษตรและกลุ่ม
 เกษตกร

เพราะฉะนั้น การแก้ไขพระราชบัญญัติประเด็นนี้ อาจจะ
 เป็นผลดีต่อธนาคารพาณิชย์ในแง่ที่ต่อไปในอนาคตเมื่อ ธกส. มีเงินฝาก
 หมุนเวียนเพิ่มขึ้น ธนาคารพาณิชย์อาจจะไม่ต้องนำเงินไปฝากไว้กับธกส.
 อีกต่อไป

การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการ ชกส.

และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

๑. การเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติม

ในพ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๘ ของพระราชบัญญัติ
สองแห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร -
พ.ศ. ๒๕๐๘ รวมทั้งหมก ๓ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการ
ชกส. ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี

ประเด็นที่ ๒ เป็นการกำหนดจำนวนของผู้แทนของแต่ละ
สถาบัน

การแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๘ ของพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ จำนวนสี่องค์ประกอบ
คณะกรรมการจากสองปีเป็นสามปี

๒. ข้อพิจารณา

ตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ กำหนดให้คณะกรรมการ
ชกส. ซึ่งโดยคณะรัฐมนตรี จำนวนสี่องค์ประกอบ ประกอบด้วยประชาชน

ผู้จัดการ ชกส. เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

การที่ระบุผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เพราะเห็นว่า ชกส. จำเป็นต้องพึ่งในด้านการดำเนินงานทั้งทางเศรษฐกิจและการเงิน ข้อควรสังเกตก็คือ จำนวนกรรมการของ ชกส. ลดลงจากจำนวน ๑๒ คน เป็นจำนวน ๘ คน

ประเด็นที่ ๓ ให้ขยายระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ของคณะกรรมการไปอีก ๑ ปี การขยายระยะเวลานี้จะเกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานของคณะกรรมการ เพราะในปีแรกนั้น คณะกรรมการที่เพิ่งจะเข้ามารับหน้าที่ย่อมต้องการเวลาเพื่อศึกษาความเป็นมาของการดำเนินงานของ ชกส. ประกอบกับศึกษาภาวะเศรษฐกิจของเกษตรกรก็จะสามารถรับหน้าที่ได้จริงจังในปีที่ ๒ และจะมีประสิทธิภาพในการบริหารงานในปีถัดไป จึงสมควรให้มีการขยายระยะเวลาดำรงตำแหน่งไปอีก

การที่กำหนดระยะเวลาสั้นเกินไปอาจทำให้คณะกรรมการมีความรู้สึกรับผิดชอบน้อยกว่าที่ควร

ข้อควรพิจารณาในประเด็นที่ ๓ ก็คือ ในพระราชบัญญัติเดิมนั้น คณะกรรมการซึ่งหมายรวมถึงประธานกรรมการ จะดำรงตำแหน่งได้คราวละ ๒ ปี

ส่วนร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ได้กำหนด
 ระยะเวลาดำรงตำแหน่งของรองประธานกรรมการ และกรรมการอื่น ไว้ไม่
 เกิน ๓ ปี แต่ประธานกรรมการซึ่งต้องเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
 สามารถเป็นประธานได้ตลอดไป

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธาน
 กรรมการ ชกส. บทบัญญัติในมาตรา ๑๖ ของพระราชบัญญัติเดิม ในส่วนที่
 เกี่ยวกับการพ้นตำแหน่งของประธานกรรมการ จึงสมควรจะถูกลบเลิกไป

การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดหาเงินทุนของ ชกส.

๑. การเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติม

ในแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็น "(๔) รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือบุคคลอื่น "

๒. ข้อพิจารณา

ตามพระราชบัญญัติเดิม ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ (๓) ให้อำนาจธนาคารจัดหาเงินทุน เพื่อใช้ในการดำเนินงานของธนาคาร นอกจากมาตรานี้แล้วก็ไม่มีความหมายกำหนดไว้ให้ชัดเจนลงไปว่า ธนาคารสามารถรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือบุคคลอื่น ได้หรือไม่

เนื่องจากนโยบายของรัฐบาล ได้เปลี่ยนแปลงไปได้มีการส่งเสริมเกษตรกร ซึ่งอาจเป็นผลให้รัฐบาลหรือบุคคลอื่น เช่น มูลนิธิต่าง ๆ ให้เงินอุดหนุนเพื่อร่วมกันส่งเสริมเกษตรกร จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓๓ สาระของกฎหมายคลุมเครือมากยิ่งขึ้น

ขอควรงั่งเกดก็ถือ เงินออกทุนใด ๆ ก็ตาม ผู้ให้ยอมเสี่ยงเห็น
ประโยชน์บ้าง รัฐบาลในที่นี้ไม่ได้กำหนดเป็นรัฐบาลของประเทศใด บุคคลอื่น
ก็อาจกลุ่มไปถึงมูลนิธิหรือกลุ่มที่อาจหวังผลประโยชน์จากการให้เงินออกทุน

จึงควรพิจารณาถึงความรักของกฎหมายด้วย

ขอฝากไว้ มีที่กระตือรือร้นอยู่ในมาตรา ๓๓ (๒) โดยคณะ
รัฐมนตรี เสนอให้ธนาคารมีอำนาจในการออกพันธบัตร หรือตราสารอื่น เพื่อผล
ในต้านความยืดยุ่นและความรวดเร็วในการหาเงินเพื่อนำมาหักยืม แขนงการ
ออกพันธบัตรซึ่งมีกฎหมายอื่น ๆ มาบังคับการจำหน่ายพันธบัตร ทำให้ยุ่งยากในต้านกฎ-
หมาย และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีด้วย

การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประชุมใหญ่สามัญ

ได้มีการเสนอให้เปลี่ยนแปลงวันประชุมใหญ่สามัญ (ซึ่งจะต้องประชุมกันมีละ ๑ ครั้ง) จากภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เป็นหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ ๓๑ มีนาคมของปีต่อไป เพื่อความเหมาะสมกับการบริหารงานของ ชกส. และธนาคารก็ต้องเสนอรายงานกิจการประจำปี และรายงานอื่น ๆ ที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่สามัญแล้วภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม เพราะการเสนอแก้ไขกำหนดวันประชุมในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ นี้ เป็นผลให้ต้องแก้ไขบทบัญญัติในมาตรา ๑๘ และ มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ด้วย

อนึ่ง ได้มีโครงการเสนอแก้ไขบทบัญญัติในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติใน ปี ๒๕๒๐ เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบบัญชีที่ได้อำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติใหม่ด้วย

อนุสรุ

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมมาทั้ง ๖ ประการนั้น จะมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของ ชกส. โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องเรื่องเงินทุนเวียนหมุนเวียนทั้งในส่วน โภคย์ปกติแล้วจะให้เพียงพอความต้องการเงินกู้ ธนาคารจะต้องหาเงินทุนสำหรับให้กู้ถึง ๑๒,๓๕๐ ล้านบาท จากแหล่งเงินทุนทั้ง ๗ แห่ง ที่ไกลกล่าวมาแล้ว แต่แหล่งเงินทุนบางแห่งมีค่าใช้จ่ายสูง เช่น อัตรากอเบิ้ลที่ต้องจ่ายให้กับเงินฝากธนาคารพาณิชย์ ประมาณร้อยละ ๘ - ๘ ต่อปี และถึงแม้ค่าใช้จ่ายจะสูงธนาคารก็จำเป็นต้องใช้เงินฝากดังกล่าวเป็นเงินทุนสำหรับให้กู้ถึงร้อยละ ๘๘.๘ ของเงินทุนทุกประเภท

ซึ่งประกอบด้วยเงินทุนเรือนหุ้น กำไรสะสม และเงินสำรอง

สำหรับเงินทุนส่วนที่เป็นทุนเรือนหุ้นนั้น เป็นที่ต้องการเพื่อการดำเนินงานของ ชกส. มาก เพราะ ชกส. ไม่มีภาระผูกพันในการ

จ่ายเงินปันผลใด ๆ จึงมีค่าใช้จ่ายค่ามากเมื่อเปรียบเทียบกับเงินกู้อื่น ๆ ซึ่ง ชกส. ต้องจ่ายอัตรากอเบยอย่างต่ำร้อยละ ๒ ต่อปี

ตามเป้าหมายในปี ๒๕๑๔ นี้ ชกส. คาดว่า เกษตรกรรม รายบุคคล จะเพิ่มจากปี ๒๕๑๔ ในอัตราร้อยละ ๒๕.๖๔ หรือ ๑๓๒,๖๐๐ ล้านบาท และคาดว่าจะจ่ายดอกเบี้ยเพิ่มอีกประมาณร้อยละ ๑๑.๐๔ หรือ ๖๕๕.๒ ล้านบาท

สำหรับในด้านการให้สินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกรรมซึ่งธนาคารได้ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมส่งเสริมการเกษตรอย่างใกล้ชิด คาดว่าในปี ๒๕๑๔ จะให้เงินกู้แก่สหกรณ์การเกษตรรวมประมาณ ๕๓๐ สหกรณ์ คิดเป็นจำนวนเงินกู้เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๔ ในอัตราร้อยละประมาณ ๓๕.๕๖ หรือ ๒๖๕.๗ ล้านบาท ส่วนในกลุ่มเกษตรกรรมคาดว่าจะให้กู้เงินได้ประมาณ ๑,๘๐๐ กลุ่ม คิดเป็นเงินกู้เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๔ ในอัตราร้อยละ ๑๐๒.๔๔ หรือ ๓๘๙.๗ ล้านบาท

นอกจากนี้ธนาคารยังคาดว่าจะสามารถให้บริการสินเชื่อระยะยาวเพื่อพัฒนาการเกษตรแก่ เกษตรกรรมรายบุคคล และ สถาบันเกษตรกรรม

รายใหม่ คิดเป็นเงินกู้เป็นชั้น จากปี ๒๕๐๔ มากกว่า ๔ เท่า หรือ ๒๐๗.๕ ล้านบาท

เฉพาะเงินให้กู้ตามเป้าหมายที่เพิ่มขึ้นในปี ๒๕๐๔ นี้ รวม ๑,๕๖๖.๕ ล้านบาท

และธนาคารจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อการอื่น เช่น การดำเนินงาน ค่าคอกเบี้ยทุกประเภท อีกประมาณ ๓๖๐ ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเมื่อรวมกับเงินที่จะต้องให้กู้อีก ๑,๕๖๖.๕ ล้านบาท แล้วทำให้จำนวนเงินสุทธิที่กองการเดิมเพิ่มขึ้นถึง ๒,๐๐๐ ล้านบาท

ฉะนั้นจำนวนเงินที่ ธกส. ต้องการจากการจัดสรรงบประมาณ เพื่อซื้อหุ้นของ ธกส. เพื่อเป็นเงินกู้ให้แก่เกษตรกรรายบุคคล และสถาบันเกษตรกรจึงอย่างน้อยปีละ ๑,๕๐๐ ล้านบาท

ในพระราชบัญญัติเดิม กำหนดทุนเรือนหุ้นเพียง ๑,๐๐๐ ล้านบาท จึงไม่เหมาะสมกับขนาดเศรษฐกิจในปัจจุบัน

อย่างไรก็ดี พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ นั้นให้อำนาจธนาคารให้กู้เงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร จึงมีข้อควรสังเกต อีกประการหนึ่ง

คือ มีอุตสาหกรรมบางอย่างที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับส่งเสริมเกษตรกร ซึ่งเจ้าของมีได้เป็นเกษตรกร แต่ผลงานของอุตสาหกรรมบางอย่าง— คึงกล่าวเป็นผลไปช่วยกระตุ้นกิจการเกษตรในท้องถิ่นที่หนึ่ง เช่น อุตสาหกรรมผลิตน้ำมันพืช เป็นต้น ซึ่งการผลิตน้ำมันพืชจะต้องสร้างโรงงาน ซึ่งจะต้องกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่น ๆ ถ้าเป็นการกู้ระยะยาว อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงมาก เพราะฉะนั้นถ้าให้อานาจ ชกส. เหมขนเนกรให้ กู้แก่อุตสาหกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อกิจการเกษตรบางอย่าง ก็จะเป็นการ ส่งเสริมการผลิตของเกษตรกรด้วย และจะเป็นผลช่วยให้กิจการของ ชกส. ดำเนินไปอย่างรวดเร็วเช่นกัน

חכמת אשכנז

สารบัญภาคผนวก

๑. สถิติการค้าเงินงานตั้งแต่ ๒๕๑๑ ถึง ๒๕๑๔ ๓๓
๒. ตารางแสดงการค้าเงินงานเงินกู้เกี่ยวกับเกษตรกร
ลูกค้าของ ๕๕ สาขา ในปี ๒๕๑๔ ๓๔
๓. เงินกู้ระยะสั้นที่ธนาคารให้แก่เกษตรกรโดยตรง จำแนก
ตามประเภทผลิตภัณฑ์ ในปี ๒๕๑๔ กับจำนวนรวมทั้ง
ปี ๒๕๑๐ ถึง ๒๕๑๔ ๓๕
๔. เงินกู้ระยะปานกลางที่ธนาคารให้แก่เกษตรกรโดยตรง
จำแนกตามวัตถุประสงค์ ในปี ๒๕๑๔ และจำนวนรวม
ตั้งแต่ปี ๒๕๑๐ ถึง ๒๕๑๔ ๓๖
๕. ตารางแสดงการค้าเงินงานเงินกู้เกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร
และกลุ่มเกษตรกรโดยส่วนรวม ในปี ๒๕๑๔ ๓๗
๖. สถานะแห่งเงินกู้ของเกษตรกร เพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคม
๒๕๑๔ (ระยะสั้นและระยะปานกลาง) ๓๘
๗. แผนภูมิแสดงการจ่ายเงินกู้ การรับชำระคืนเงินกู้ และ
ยอดเงินกู้คงเหลือของเงินกู้ค้ำเกษตรกร และค้ำสถาบัน
ระหว่างปี ๒๕๑๑ - ๒๕๑๔ ๓๙

๔.	แหล่งที่มาของเงินทุน ปี ๒๕๑๔	๕๐
๕.	เงินกู้จากกระทรวงการคลังแยกตามโครงการ	๕๑
๑๐.	เงินกู้ต่อเนื่อง	๕๒
๑๑.	บัญชีกำไรขาดทุน	๕๕
๑๒.	ข้อบังคับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฉบับที่ ๑๔	๕๖
๑๓.	คิวเชกพื้นฐานประมาณการจากปี พ.ศ. ๒๕๑๔	๕๘

ภาคผนวกที่ ๑

สถิติการดำเนินงานตั้งแต่ 2511 ถึง 2518

	2511	2512	2513	2514	2515	2516	2517	2518
1. เงินกองทุน <i>ล้านบาท</i>	447.9	512.2	770.7	1,174.5	1,158.4	1,202.6	1,246.1	1,279.1
2. สินทรัพย์ทั้งสิ้น								
<i>ล้านบาท</i>	746.0	1,101.9	1,317.0	1,606.1	1,927.6	2,174.0	3,056.4	5,186.0
3. จำนวนสาขาประจำจังหวัด	25	35	45	65	58	58	58	58
4. จำนวนที่ทำการ ประจำท้องที่	106	162	205	245	274	284	301	317
5. จำนวนอำเภอที่สาขา ดำเนินงานให้กู้เงิน แก่เกษตรกรโดยตรง	194	273	317	371	414	450	471	497
6. จำนวนเกษตรกร ซึ่งสาขารับขึ้น ทะเบียนเป็นลูกค้า	121,749	196,917	228,611	262,087	301,622	330,628	379,575	516,314
7. การให้กู้เงินแก่ เกษตรกรโดยตรง								
<i>ล้านบาท</i>	380.4	562.8	563.3	509.4	670.9	773.7	1,203.7	2,100.9
8. เงินกู้ซึ่งเกษตรกร เป็นหนี้ธนาคาร เมื่อสิ้นปี <i>ล้านบาท</i>	373.3	640.4	753.7	845.3	993.8	1,101.2	1,446.1	2,472.8
9. การให้กู้เงินแก่สหกรณ์ การเกษตร <i>ล้านบาท</i>	135.3	129.4	167.6	164.0	224.6	249.1	388.7	866.1
10. เงินกู้ซึ่งสหกรณ์การเกษตร เป็นหนี้ธนาคารเมื่อสิ้นปี <i>ล้านบาท</i>	288.9	317.6	409.2	539.4	681.5	788.7	966.6	1,647.4
11. การให้กู้เงินแก่กลุ่ม เกษตรกร <i>ล้านบาท</i>	—	—	—	—	—	—	143.4	367.6
12. เงินกู้ซึ่งกลุ่มเกษตรกร เป็นหนี้ธนาคาร เมื่อสิ้นปี <i>ล้านบาท</i>	—	—	—	—	—	—	138.6	440.9
13. จำนวนพนักงานและ ลูกจ้างประจำ สำนักงานใหญ่	143	178	201	222	257	260	279	329
14. จำนวนพนักงานและ ลูกจ้างประจำ สำนักงานสาขา	665	1,015	1,365	1,796	2,049	2,065	2,087	2,248

ภาคผนวกที่ ๒

ตารางแสดงการดำเนินงานเงินกู้เกี่ยวกับเกษตรกรมูลค่าของห้าสิบแปดสาขา ในปี 2518

	ต้นเงินที่ลูกค้า	จ่ายเงินกู้	รับชำระคืน	บุคคลอื่น รับใช้หนี้ ผู้เต็ม บาท	ต้นเงินที่ลูกค้าเป็นหนี้เมื่อสิ้นปี	
	เป็นหนี้เมื่อต้นปี บาท	ในระหว่างปี บาท	ในระหว่างปี บาท		จำนวน สัญญาผู้	จำนวนเงิน บาท
1. เงินกู้ระยะสั้นเพื่อ ผลิตผลหลักในท้อง ที่ (ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง ถั่ว ฝ้าย ฯลฯ)	681,721,298	1,012,994,960	614,525,257	733,378	260,177	1,079,457,623
2. เงินกู้ระยะสั้นเพื่อ การค้า	160,183,931	280,897,940	164,236,577	192,430	77,154	276,252,864
3. เงินกู้ระยะสั้นเพื่อ ผลิตผล	428,485	4,469,041	4,443,281	—	1	454,201
รวมเงินกู้ระยะสั้น	842,333,674	1,297,961,941	783,205,115	925,808	337,332	1,356,164,692
4. เงินกู้ระยะปานกลาง	586,443,453	708,777,930	284,237,032	730,008	231,327	1,012,254,343
5. เงินกู้ระยะยาว เพื่อ ชำระหนี้สินเดิม ได้ก่อนที่คืนการ- เกษตร	12,377,163	88,463,337	5,273,537	37,000	222	95,529,983
6. เงินกู้ระยะยาวเพื่อ ลงทุนในสินทรัพย์ ประจำ	—	5,663,700	320,000	—	16	5,343,700
6. บุคคลอื่นรับใช้หนี้ เงินกู้	2,980,345	—	1,157,167	1,692,816	1,127	3,515,994
รวมทั้งหมด	1,446,134,635	2,100,866,908	1,074,192,851	—	570,024	2,472,808,692

* ในกรณีผู้กู้ตาย วิกลจริต ทูพผลภาพ มีภริยา บุตร หรือผู้อื่นสมควรใจทำสัญญาปรับใช้หนี้เงินกู้ของผู้กู้ในปี 2518
จำนวนเงิน 1,692,816 บาท

ภาคผนวกที่ ๓

เงินกู้ระยะสั้นที่ธนาคารให้แก่เกษตรกรโดยตรง จำแนกตามประเภท

ผลิตผลในปี 2518 กับจำนวนรวมตั้งแต่ปี 2510 ถึง 2518

	ในปี 2518		รวมทั้งตั้งแต่ปี 2510-2518	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
การผลิตข้าว	706,027,748 (6,506,382 ไร่)	54.58	2,445,965,933	53.86
การผลิตข้าวโพด	100,523,047 (1,122,681 ไร่)	7.77	415,659,656	9.15
การผลิตมันสำปะหลัง	77,989,400 (516,313 ไร่)	6.03	162,701,073	3.58
การผลิตฝ้าย	5,036,300 (33,413 ไร่)	0.39	94,231,950	2.07
การผลิตพืชไร่อื่นๆ เช่น ปอ อ้อย แตง ถั่ว ยาสูบ สับปะรด ผัก ข้าวพ่าง มันเทศ มันแกว ทอม กระเทียม และมะพร้าว	221,709,098 (1,158,659 ไร่)	17.14	685,838,551	15.10
การเลี้ยงหมู วัว และควาย เพื่อขาย	134,719,307	10.42	525,074,257	11.56
การผลิตผลของไม้ยืนต้น เช่น เงาะ พุทรา หน่อไม้ ทุเรียน พุทรา ยางพารา เมียง หมอน น้ำตาลโตนด	26,835,150	2.07	115,272,820	2.54
การผลิตไก่ เป็ด และไข่	12,856,150	0.99	70,424,570	1.55
การผลิตนมวัว	971,500	0.08	5,264,400	0.12
การผลิตอื่น ๆ (การเลี้ยงปลา จับปลาทะเล และเลี้ยงไหม)	6,830,200	0.53	21,603,920	0.47
รวม	1,293,492,900	100.00	4,542,037,130	100.00

ประสงค์ ในปี 2518 และจำนวนรวมตั้งแต่ปี 2510 ถึง 2518

	ในปี 2518		รวมตั้งแต่ปี 2510 ถึง 2518	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
1. ซื้อมอเตอร์ใช้งาน (วี. ๓๖๖ กวี)	183,001,550 (55,119 ตั)	25.82	605,695,622 (175,602 ตั)	27.17
2. ข่าระหนึนเดิมเกี่ยวกับการเกษตร (จำนวนเงินที่ไม่เกิน 5,000 บาท ผสมกับ เงินทุนของตนเอง) ก. โถงอนที่ตึน	4,638,200 (8,239 ไร่)		36,434,780 (83,649 ไร่)	
ข. อื่น ๆ	14,194,935		80,666,014	
3. ซื้อมที่ดินการเกษตร (ผสมกับเงินทุนของ ตนเอง)	18,833,135	2.66	119,300,794	5.35
4. ซื้อม สรวาง หรือปรับปรุรงเครื่องสูบน้ํา และ อุปกรณ์เครื่องสูบน้ํา	91,207,700 (76,006 ไร่)	12.87	258,205,180 (320,085 ไร่)	11.58
5. ซื้อม สรวาง หรือปรับปรุรงบ้าน โรงเรือน และสิ่งปลูกสรวางอื่น ๆ เกี่ยวกับการเกษตร	37,488,900 (6,590 เครื่อง)	5.28	154,661,215 (37,950 เครื่อง)	6.94
6. งานปรับปรุรงที่ตึน (คึน คูนํา ผาย บ่อน้ํา ปรับระดับน้ํา ทํานบ บ่อน้ําดาล ทํานํากึง และคึนกึนน้ําเต็ม)	73,622,180	10.39	225,412,346	10.12
7. บุกบักที่ตึน หรือจัดทําให้ที่ตึนใช้ในการ เกษตรได้	56,732,035	8.00	177,316,950	7.9
8. ซงทุนในการทําสวน (ส้ม เงาะ พุเวียน มะพว้าว มะนาว อุ่น ยางพารา สมนอ ตะมุค นุ่น น้อยหน่า กําแพ สดศอ พลุ มังกค)	23,533,800 (38,264 ไร่)	3.32	94,978,915 (266,213 ไร่)	4.26
9. ซงทุนในการเลี้ยงสัตว์ (ซื้อมวัวและหมูใช้ทํา พันธุ์ สรวางคอกหมู)	29,157,370	4.11	100,163,599	4.49
10. ซื้อม สรวาง หรือปรับปรุรงเครื่องมือนําคใหญ่ และเครื่องจักรกล (อุปกรณ์รถแทรกซอว์ รถไถ เครื่องสีข้าวโหด เครื่องคัดหญ้า เครื่องฉดระหัด)	81,720,810	11.53	184,608,910	8.28
11. ซื้อม สรวาง หรือปรับปรุรงอุปกรณ์อื่น ๆ เกี่ยวกับการเกษตร (เครื่องพญา เครื่อง รีดขาง สายสูบ พ่อน้ํา อิทธิการเข้า)	69,372,950	9.79	149,813,205	6.72
12. ซื้อม สรวาง หรือปรับปรุรงอุปกรณ์การขนส่ง (ล้อ เกวียน เรือบรรทุก)	14,454,100	2.04	70,304,315	3.15
13. การลงทุนขุดบ่อเลี้ยงปลา	7,663,050	1.08	30,974,475	1.39
14. ซื้อม สรวาง หรือปรับปรุรงเรือจับปลา (เครื่องยนต์เรือจับปลา เครื่องยนต์บับ น้ําแข็งแช่ปลา และอื่น)	4,858,450	0.69	21,690,560	0.97
15. ซื้อม สรวาง หรือปรับปรุรงเรือจับปลา (เครื่องยนต์เรือจับปลา เครื่องยนต์บับ น้ําแข็งแช่ปลา และอื่น)	1,346,600	0.19	27,190,150	1.22
16. ซงทุนในการเลี้ยงไก่ เป็ด	1,175,500	0.17	5,810,840	0.26
17. วางรูปประกอบการเกษตรชนิดใหม่ (แปง นํานับสวน แปงสวนนุ่นเป็นไร่สีบประพค แปงสวนยางพาราเป็นสวนเงาะ ฯลฯ)	1,346,600	0.19	3,424,840	0.15
รวม	708,777,930	100.00	2,779,553,916	110.00

- ๓๓ -

ภาคผนวกที่ ๕

ตารางแสดงการดำเนินงาน... เกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร
โดยส่วนรวม ในปี 2518

สหกรณ์ผู้	เงินกู้ซึ่ง เป็นหนี้เมื่อ ต้นปี	เงินกู้ ในระหว่าง ปี	ชำระหนี้ เงินกู้ ในระหว่าง ปี	*สหกรณ์ ใหม่รับหนี้ สิ้นของ สหกรณ์เดิม	เงินกู้ซึ่ง สหกรณ์ เป็นหนี้เมื่อ สิ้นปี
(1) สหกรณ์พาทุน (50 สหกรณ์)	2.59	0.28	0.36	- 0.10	2.41
(2) ชุมนวมสหกรณ์การรังนก (4 ชุมนวม)	36.78	29.61	9.21	-	56.68
(3) สหกรณ์เคหะกิจเพื่อสหกรณ์ (108 สหกรณ์)	114.70	151.69	26.70	+ 5.00	244.19
(4) สหกรณ์ซึ่งจดทะเบียนใหม่โดยการควบสหกรณ์พาทุนเข้ากัน (795 สหกรณ์)	701.10	533.65	113.88	+ 26.96	1,147.85
(5) สหกรณ์การบริการ (บำรุงที่ดิน) (58 สหกรณ์)	75.55	50.80	9.44	- 31.86	85.05
(6) ซึ่วอุตสาหกรรม สหกรณ์การเกษตร (122 สหกรณ์)	34.41	81.98	31.01	-	85.38
(7) เงินกู้ระยะยาวเพื่อลงทุนในสหกรณ์ประจำ (75 สหกรณ์)	1.62	12.01	-	-	13.63
(8) สหกรณ์ซึ่งจดทะเบียนใหม่ โดยการเปลี่ยนฐานะกลุ่มเกษตรกร (1 สหกรณ์)	-	0.06	-	+ 0.34	0.40
(9) สหกรณ์การเกษตรอื่น (6 สหกรณ์)	0.83	6.05	0.11	-	6.77
สหกรณ์การเกษตรรวมยอด	966.58	866.13	190.69	+ 0.34	1,642.36
(10) กลุ่มเกษตรกร (1,105 กลุ่ม)	137.59	378.96	83.77	- 0.34	432.44
(11) ซึ่วอุตสาหกรรม กลุ่มเกษตรกร (35 กลุ่ม)	1.04	8.47	1.42	-	8.09
(12) เงินกู้ระยะยาวเพื่อลงทุนในสหกรณ์ประจำ กลุ่มเกษตรกร (2 กลุ่ม)	-	0.38	-	-	0.38
	138.63	387.81	85.19	- 0.34	440.91
รวมทั้งหมด	1,105.21	1,253.94	275.88	-	2,083.27

* ในปี 2518 สหกรณ์ซึ่งจดทะเบียนใหม่โดยการควบสหกรณ์เดิมเข้ากัน รับผิดชอบหนี้ของสหกรณ์เดิม ตามมาตรา 86 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 รวม 32.30 ล้านบาท

ภาคผนวกที่ ๖

สถานะแห่งบัญชีของเกษตรกร เพียงวันที่ 31 ธันวาคม 2518

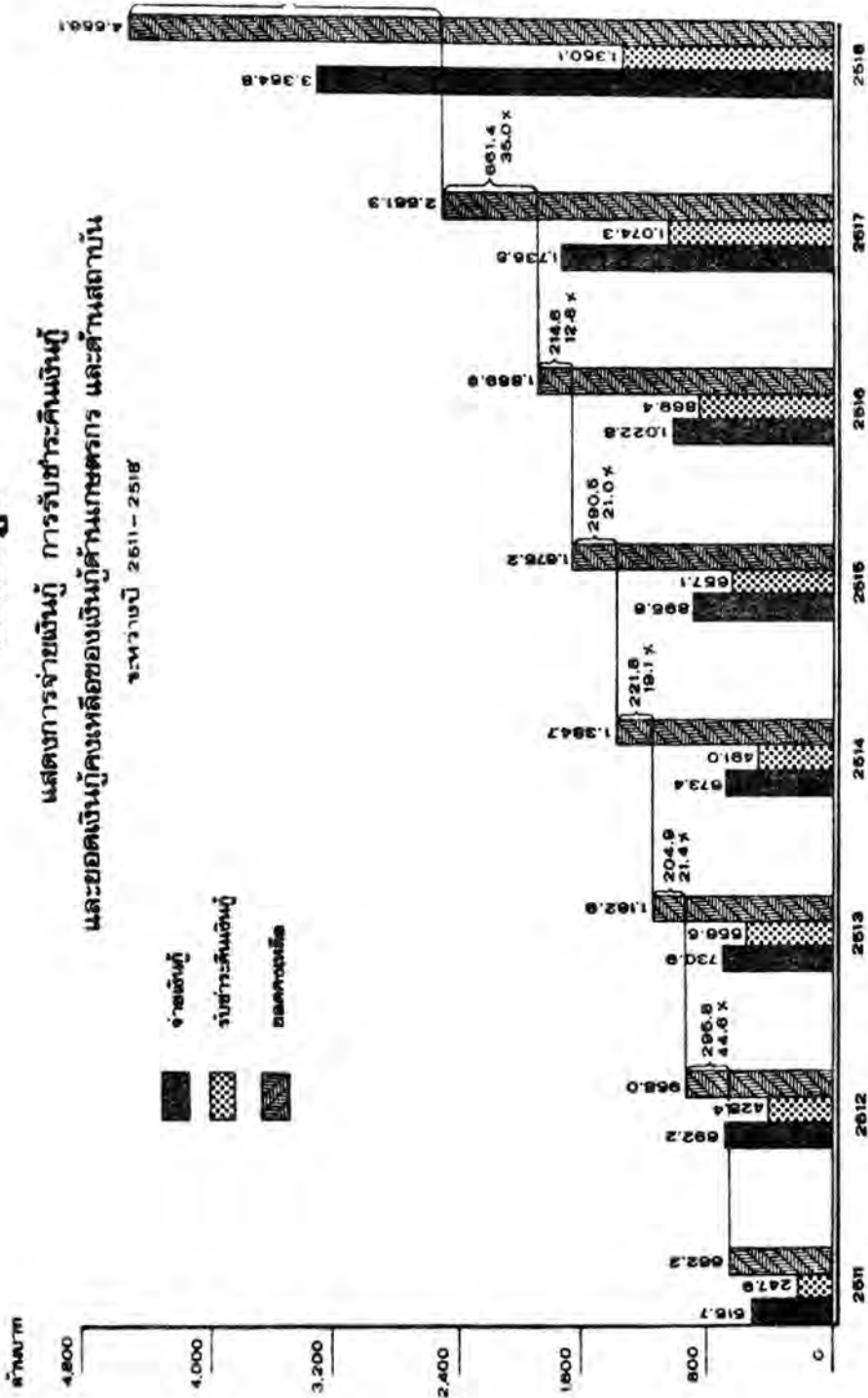
(ระยะสั้นและระยะปานกลาง)

รายการ	เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตหลัก		เงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่น		เงินกู้ระยะปานกลาง		รวมทั้งหมด	
	จำนวน สัญญา	จำนวนเงิน	จำนวน สัญญา	จำนวนเงิน	จำนวน สัญญา	จำนวนเงิน	จำนวน สัญญา	จำนวนเงิน
เงินค้ำประกัน	187,912	684,118,473	56,065	189,004,015	153,742	312,332,551	397,719	1,185,455,039
หนี้ถึงกำหนดซึ่งได้รับชำระ	149,907	520,995,480	41,593	138,796,262	109,561	184,589,704	301,061	844,381,446
เงินชำระก่อนกำหนด	15,704	58,277,646	4,022	13,946,566	25,424	60,208,851	45,150	132,433,063
หนี้ซึ่งลูกค้านำเป็นหนี้	260,177	1,079,457,623	77,154	276,252,864	231,327	1,012,234,343	568,582	3,677,964,830
หนี้ซึ่งอนุมัติให้ขอเวลา								
ละเงินรวมจวกระยะปานกลาง								
อนุมัติให้ชำระ	42,225	146,431,123	14,250	44,173,688	45,520	100,428,091	101,995	291,032,902
หนี้ซึ่งเรียกคืน	5,459	16,780,677	2,211	6,000,315	5,746	16,863,492	13,416	39,644,484
ยอดของ (2) ต่อ (1)		76.16		73.44		59.10		71.23
ยอดของ (5) ต่อ (1)		21.40		23.37		32.15		24.55
ยอดของ (5) ต่อ (4)		13.57		15.99		9.92		12.29
ยอดของ (6) ต่อ (4)		1.55		2.17		1.67		1.67

ภาคผนวกที่ ๘

แผนภูมิ

แสดงการจ่ายเงินทุน การรับชำระคืนเงินทุน และยอดเงินกู้คงเหลือของเงินทุนด้านเกษตรกรรม และด้านสถาบัน ระหว่างปี 2511-2518

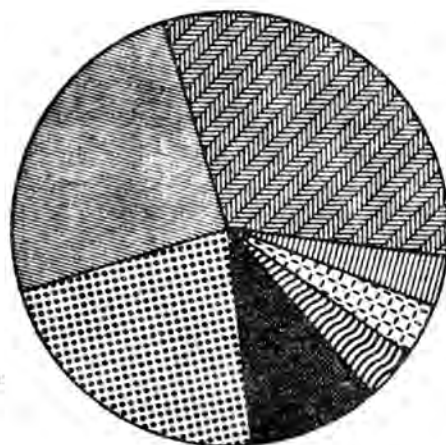

ภาคผนวกที่ ๔
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

แหล่งที่มาของเงินทุน ปี 2518

เงินฝากจากธนาคารอื่น 1,870.8 ล้านบาท
32.2 %

กองทุน 1,279.1 ล้านบาท
24.7 %

ฝาก 1,174.7 ล้านบาท
22.7 %

หุ้นกู้ 170.6 ล้านบาท
3.3 %

อื่นๆ 175.2 ล้านบาท
3.4 %

เงินกู้ 195.4 ล้านบาท
3.8 %

ขายลดช่วงสั้นเงิน 615.6 ล้านบาท
9.9 %

รวม 5,180.7 ล้านบาท

ภาคผนวกที่ ๔ เงินกู้จากกระทรวงการคลังแยกตามโครงการ

1. กระทรวงการคลัง (โครงการรัฐบัญญัติ 480) สัญญาที่ 126/2517 ลงวันที่ 1 เมษายน 2517 วงเงินไม่เกิน 15 ล้านเหรียญสหรัฐ กำหนดเวลา 40 ปี อัตราดอกเบี้ย 10 ปีแรก ร้อยละ 2.25 ต่อปี ปีต่อไปร้อยละ 3.25 ต่อปี ระยะปลอดหนี้ 10 ปี ครบกำหนดวันที่ 31 ธันวาคม 2566 เบิกถอนมาแล้วถึงสิ้นงวดนี้ 116.4 ล้านบาท การใช้จ่ายเงินตามโครงการนี้ธนาคารดำเนินการให้เกษตรกรกู้ระยะสั้น และระยะปานกลางเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือเท่านั้น วงเงินธนาคารจ่ายดอกเบี้ย 2.5 ล้านบาท

2. กระทรวงการคลัง (งบประมาณประจำปี 2516) สัญญาที่ 116/2516 ลงวันที่ 26 เมษายน 2516 วงเงินไม่เกิน 50 ล้านบาท เพื่อให้กู้ตามโครงการสินเชื่อเกษตรกรระยะยาวกำหนดเวลา 50 ปี ระยะปลอดหนี้ 20 ปี ครบกำหนดวันที่ 31 ธันวาคม 2565 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี ธนาคารเบิกถอนมาแล้วถึงสิ้นงวดนี้ 18.2 ล้านบาท วงเงินธนาคารจ่ายดอกเบี้ย 0.2 ล้านบาท

3. กระทรวงการคลัง (ช่วยเหลือปลดปล่อยหนี้สินเกษตรกร) สัญญาที่ 136/2518 ลงวันที่ 29 เมษายน 2518 วงเงินไม่เกิน 50 ล้านบาท กำหนดเวลา 20 ปี ระยะปลอดหนี้ 8 ปี ครบกำหนดวันที่ 31 ธันวาคม 2537 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี ถึงสิ้นงวดนี้ธนาคารเบิกถอนมาครบ 50 ล้านบาทแล้ว วงเงินธนาคารจ่ายดอกเบี้ย 0 ล้านบาท

4. กระทรวงการคลังเพื่อพัฒนาการเกษตร (เอ ไอ ดี) สัญญาที่ 141/2518 ลงวันที่ 14 มกราคม 2519 วงเงิน 4 ล้านเหรียญสหรัฐ เพื่อใช้ให้เกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกู้ กำหนดเวลา 40 ปี ระยะปลอดหนี้ 9 ปีครึ่ง นับแต่ถึงกำหนดชำระดอกเบี้ยงวดแรก อัตราดอกเบี้ย 10 ปีแรก ร้อยละ 2 ต่อปี ปีต่อไปร้อยละ 3 ต่อปี ถึงสิ้นงวดนี้ธนาคารเบิกถอนเงินกู้มาแล้ว 2 ล้านบาท วงเงินธนาคารจ่ายดอกเบี้ย 109.59 ล้านบาท

ภาคผนวกที่ ๑๐

เงินอุดหนุน

เงินกู้ของธนาคารเพื่อการสหกรณ์เดิมซึ่งธนาคารเพื่อการเกษตร
 และสหกรณ์การเกษตรรับเป็นลูกหนี้คือเงินองมา ตั้งแต่รับโอนกิจการนี้มี
 ยอด ๔.๕ ล้านบาท ประกอบด้วย :-

๑. เงินกู้จากกระทรวงคลัง	๒.๗ ล้านบาท
๒. เงินทุนหมุนเวียนกรมสหกรณ์ พาณิชย์และธนกิจ	๔.๘ ล้านบาท
๓. เงินทุนหมุนเวียนสหกรณ์ เครดิตเกษตรกรรม	๐.๖ ล้านบาท
๔. เงินทุนหมุนเวียนกรมสหกรณ์ที่ดิน	๐.๗ ล้านบาท
รวม	<u>๘.๘</u> ล้านบาท

1. กระทรวงการคลัง สัญญาครั้งที่ 7 ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2497 วงเงินกู้ 10 ล้านบาท กำหนดเวลา 25 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี ระยะปลอดหนี้ 10 ปี ครบกำหนดวันที่ 1 ธันวาคม 2522 คงค้างสิ้นงวดนี้ 2.7 ล้านบาท เงินต้นที่ถึงกำหนดชำระในงวดปี 2519 0.6 ล้านบาท งวดนี้ธนาคารจ่ายดอกเบี้ย 0.1 ล้านบาท

2. เงินทุนหมุนเวียนกรมสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจ 4.9 ล้านบาท เป็นเงินทุนที่ตั้งขึ้นรวม 5 ทุน เพื่อให้สหกรณ์ชายข้าว และสหกรณ์ชายพืชผลกุ่ม รวม 3 สหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี โดยไม่มีกำหนดเวลาให้สหกรณ์ชำระคืนเงินต้น ส่วนธนาคารคิดดอกเบี้ยให้แก่เงินทุนในอัตราร้อยละ 2 และ 3 ต่อปี และให้สหกรณ์เครดิตเพื่อผลิตกรรมกุ่ม รวม 2 สหกรณ์ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี ส่วนธนาคารคิดดอกเบี้ยให้แก่เงินทุนในอัตราร้อยละ 2 ต่อปี กำหนดให้สหกรณ์ส่งคืนเงินต้น 1/2 ของเงินทุนภายหลัง 5 ปี นับแต่ทำสัญญาทุกปี โดยโอนเงินเข้าบัญชีทุนกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

3. เงินทุนหมุนเวียนสหกรณ์เครดิตเกษตรกรรม 0.5 ล้านบาท เป็นเงินทุนที่ตั้งขึ้นเพื่อให้สหกรณ์การเกษตรเมืองฉะเชิงเทรา กุ่ม ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี กำหนดให้สหกรณ์ส่งคืนเงินต้น 1/1 ของเงินทุนภายหลัง 5 ปี นับแต่วันทำสัญญาทุกปี โดยโอนเข้าบัญชีทุนกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ส่วนธนาคารคิดดอกเบี้ยให้แก่เงินทุนร้อยละ ต่อปี

4. เงินทุนหมุนเวียนกรมสหกรณ์ที่ดิน 0.7 ล้านบาท เป็นเงินทุนที่ตั้งขึ้นรวม 3 ทุน เพื่อให้สหกรณ์ที่ดินชลการและสหกรณ์ที่ดินจัดรั้งกุ่ม โดยไม่คิดดอกเบี้ย ส่วน

าควร ฯ คิดดอกเบี้ยให้เงินทุนร้อยละ ๑ และร้อยละ ๓ ต่อปี และให้สหกรณ์บำรุงที่ดิน
จนเจ้าพระยาธิบดีแรกไม่คิดดอกเบี้ย ปีต่อไปคิดดอกเบี้ยร้อยละ ๔ ต่อปี ส่วนธนาคาร ฯ
ดอกเบี้ยให้แก่เงินทุน ปีแรกร้อยละ ๑ ต่อปี ปีต่อไปร้อยละ ๒ ต่อปี

อนึ่ง นอกจากเงินกู้ดังกล่าวข้างต้นแล้วยังมีเงินกู้จากกองทุนร่วมมือทางเศรษฐกิจ
นทะเลของรัฐบาลญี่ปุ่นตามสัญญาที่ ทีไอ ไอ-บี ๑ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๘ วงเงินกู้
๐๐๐ ล้านบาท หรือประมาณ ๑๓๕ ล้านบาทอีกแต่จนถึงบัดนี้ยังไม่มีการเบิกถอนเงินกู้ดังกล่าว
อกจากธนาคาร ฯ กำลังดำเนินการกู้เงินจากรัฐบาลสหพันธ์รัฐเยอรมันอีก ๑๐ ล้านมาร์ค
หรือประมาณ ๘๐ ล้านบาท

ภาคผนวกที่ ๑๑

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

บัญชีกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดเพียง วันที่ 31 ธันวาคม 2518

ดอกเบี้ยเงินกู้	38,455,595	59	ดอกเบี้ยเงินกู้สถาบันเกษตรกร	129,862,448	79
ดอกเบี้ยเงินฝาก	121,339,567	08	ดอกเบี้ยเงินกู้เกษตรกร	220,296,834	09
เงินเดือนและค่าจ้าง	82,255,374	81	ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	13,005,088	65
ค่าจ้างชั่วคราว	2,955,436	77	กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	315,223	88
ประโยชน์เพิ่มสำหรับปฏิบัติการ	15,926,297	93	กำไรจากการเอาประกันภัย	6,972	33
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	10,113,077	40	รายได้เบ็ดเตล็ด	812,655	28
ค่าเบี้ยประกันรวมกรมการ	333,600	-			
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	20,190,141	94			
ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน	8,576,402	54			
จำหน่ายบัญชีทรัพย์สินสูญหาย	14,868	95			
ขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	441	75			
สำรองหนี้สูญ	58,630,734	33			
กำไรสุทธิ	5,307,663	9๗			
	364,299,223	02		364,299,223	02

ภาคผนวกที่ ๑๒

ข้อบังคับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ฉบับที่ ๔

ว่าด้วยการให้สหกรณ์การเกษตรกู้เงินเพื่อใช้เป็นทุนให้กู้แก่สมาชิก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๘(๔) แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ คณะกรรมการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ออกข้อบังคับว่าด้วยการให้สหกรณ์การเกษตรกู้เงินเพื่อใช้เป็นทุนให้กู้แก่สมาชิกไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ในข้อบังคับนี้

"ธนาคาร" หมายความว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

"ผู้จัดการ" หมายความว่า ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

"สหกรณ์การเกษตร" หมายความว่า สหกรณ์ที่ประกอบ
ด้วยสมาชิกทั้งหมดเป็นเกษตรกร และได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วย
สหกรณ์ ก็มีให้หมายความรวมถึงสหกรณ์ดังกล่าวที่ได้รวมกัน เป็นชุมนุม
สหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

"ทุนของตนเอง" หมายความว่า ทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้วและ
เงินสำรองของสหกรณ์เกษตร หักด้วยยอดขาดทุนหากมีอยู่

ข้อ ๒. สหกรณ์การเกษตร ซึ่งจะกู้เงินธนาคารเพื่อใช้เป็น
ทุนใหญ่แก่สมาชิก ต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสหกรณ์ไม่จำกัดสินใจ ซึ่งมีข้อบังคับกำหนดให้
จำนวนอสังหาริมทรัพย์เป็นประกันการชำระหนี้ เงินกู้ทุกรายของสมาชิกโดย
จำนวนเงินกู้คงอยู่ภายในร้อยละหกสิบแห่งราคาประเมิน ของอสังหา
ริมทรัพย์ที่จำนอง

(๒) เป็นสหกรณ์จำกัดสินใจ ซึ่งมีสมาชิกตั้งแต่หนึ่งรายหาสิบล
คนขึ้นไป และมีข้อบังคับกำหนดให้สมาชิกต้องถือหุ้นและชำระค่าหุ้น ในส
หกรณ์อย่างน้อยในอัตราร้อยละห้าของจำนวนเงินกู้ทุกคราวที่กู้เงิน หรือ
อย่างน้อยในอัตราร้อยละสิบของจำนวนเงินกู้ และใช้หุ้นที่ถือไว้เป็นประกัน

การกู้เงินรายต่อ ๆ ไปได้

(๓) เป็นชุมนุมสหกรณ์ซึ่งมีข้อบังคับกำหนดว่า ให้กู้เงินได้เฉพาะแก่สหกรณ์การเกษตรที่เป็นสมาชิกเท่านั้น

ข้อ ๓. ให้ผู้จัดการพิจารณาว่าสหกรณ์การเกษตรซึ่งกู้เงินธนาคารเพื่อใช้เป็นทุนให้กู้แก่สมาชิกรับนั้น ได้กำหนดข้อบังคับ หรือข้อแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับเกี่ยวกับลักษณะของสมาชิกและการให้กู้เงินแก่สมาชิกไว้โดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอันสมควร

ข้อ ๔. การให้สหกรณ์การเกษตรตามข้อ ๒ กู้เงินเพื่อใช้เป็นทุนให้กู้แก่สมาชิก ให้ทำเป็นสัญญาเงินแบบเครดิตเงินสด โดยกำหนดวงเงินเป็นปี ๆ

*ข้อ ๕. วงเงินกู้ของสัญญาเงินตามข้อ ๔ ต้องไม่เกินจำนวนขั้นสูงดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีสหกรณ์ตามข้อ ๒(๑) ทำสัญญาเงินจากเงินทุนปกติของธนาคารและหรือจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตร วงเงินกู้ต้องไม่เกินร้อยละหกสิบแห่งราคาประเมินของ อสังหาริมทรัพย์ทั้งหมดที่

*ตามข้อบังคับฉบับที่ ๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๑๖

สหกรณ์ผู้ได้รับจำนองไว้แก่ประกันการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

(๑) ในกรณีสหกรณ์ตามข้อ ๒(๒) ทำสัญญากู้เงินจากเงินฝากของธนาคารหรือจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตร เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง วงเงินกู้ต้องไม่เกินสองล้านบาท ในกรณีดังกล่าว ถ้าสหกรณ์ตามข้อ ๒(๒) นั้นได้ดำเนินงานเต็มไปสามปีแล้ว หรือเป็นสหกรณ์ซึ่งจดทะเบียนโดยการควบสหกรณ์เข้ากัน วงเงินกู้ต้องไม่เกินสิบเท่าแห่งทุนของตนเอง

ในกรณีสหกรณ์ตามข้อ ๒(๒) ทำสัญญากู้เงินจากเงินทุนฝากของธนาคารและจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรด้วย วงเงินกู้ของแต่ละสหกรณ์รวมกันต้องไม่เกินสามล้านบาท ในกรณีดังกล่าว ถ้าสหกรณ์ตามข้อ ๒(๒) นั้นได้ดำเนินงานเต็มไปสามปีแล้ว หรือเป็นสหกรณ์ซึ่งจดทะเบียนโดยการควบสหกรณ์เข้ากัน วงเงินกู้ของแต่ละสหกรณ์รวมกันต้องไม่เกินสิบเท่าแห่งทุนของตนเอง ทั้งนี้ วงเงินกู้ของแต่ละสัญญาต้องไม่เกินจำกัดตามวรรคหนึ่ง

(๓) ในกรณีชุมนุมสหกรณ์ตามข้อ ๒(๓) ทำสัญญากู้เงินจา

เงินทุนปกติของธนาคาร วงเงินกู้ต้องไม่เกินสิบสองเท่าแห่งทุนของตบ

าง

* ข้อ ๒ ในกรณีสหกรณ์ตามข้อ ๒(๑) หรือ (๒) กู้เงินจาก
เงินทุนปกติของธนาคารให้เรียกดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเก้าต่อปี โดย
ไม่มีการทบต้น

ในกรณีชุมนุมสหกรณ์ตามข้อ ๒(๓) กู้เงินจากเงินลงทุนปกติ
ของธนาคาร ให้เรียกดอกเบี้ยในอัตราร้อยละแปดต่อปี โดยไม่มีการ
ทบต้น

ในกรณีสหกรณ์ตามข้อ ๒(๑) หรือ (๒) กู้เงินจากกองทุน
พิเศษส่งเสริมการเกษตรให้เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละหก ต่อปี
โดยไม่มีการทบต้น เมื่อมีเหตุที่ธนาคารพึงเรียกคืนเงินกู้ที่กล่าวนี้ ตาม
ข้อ ๑๐ ให้เรียกดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้เช่นนั้นในอัตราร้อยละเก้าต่อปีตั้ง
แต่วันเรียกคืนเงินกู้จนกว่าจะชำระหนี้เงินกู้เสร็จสิ้น โดยไม่มีการทบต้น

ภายในรอบปีทางบัญชีของสหกรณ์ทุกปี สหกรณ์ทุกอง
การจะคอกเบี้ยเงินกู้ของรอบปีนั้นให้แก่ธนาคาร

* ตามข้อบังคับฉบับนี้ ๔ แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๓ ตั้งแต่วันที่ ๑

การส่งเงินเข้าบัญชีเครดิตเงินสดแต่ละคราว หลังจากจัด
ใช้ค่าชรากรรมนิยม (ถ้ามี) แล้วให้ชำระดอกเบี้ยก่อนแล้วจึงหักเงิน

ข้อ ๗. ให้ผู้จัดการมีอำนาจอนุมัติเงินกู้ตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๘. ให้ผู้จัดการมีอำนาจเรียกให้สหกรณ์การเกษตร ผู้กู้
จำนองหรือจำนำทรัพย์สินเป็นประกันการชำระหนี้เงินกู้ใดก็ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๙. ถ้าสหกรณ์การเกษตรผู้กู้จะกู้เงินจากผู้อื่นในระหว่าง
ที่ยังมีหนี้เงินกู้อยู่ขอธนาคาร ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้จัดการก่อน

ข้อ ๑๐. ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ผู้จัดการเรียกคืน
เงินกู้ และให้สหกรณ์การเกษตรผู้ชำระคืนเงิน พร้อมทั้งดอกเบี้ยแก่
ธนาคารโดยสิ้นเชิง แม้ยังไม่ถึงกำหนดตามสัญญาเงิน

(๑) เมื่อสหกรณ์การเกษตรผู้กู้ต้องเลิกไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ

(๒) เมื่อปรากฏว่าสหกรณ์การเกษตรผู้กู้ฝ่าฝืนข้อ ๘ ข้อ ๙

หรือ ข้อ ๑๑

(๓) เมื่อปรากฏว่าสหกรณ์การเกษตรผู้กู้ใช้เงินกู้ ไม่ถูกต้อง
ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในสัญญาเงิน

(๘) เมื่อมีเหตุที่ผู้จัดการเห็นว่าสหกรณ์การเกษตร นั้นไม่สมควรกู้เงินธนาคารต่อไป

* ข้อ ๑๑. ให้สหกรณ์การเกษตรซึ่งกู้เงินจากธนาคาร ทุกสหกรณ์ถือหุ้นในธนาคารอย่างน้อยหนึ่งหุ้นทุกห้าพันบาทของวงเงินกู้ เฉพาะของห้าพันบาทให้นับเป็นห้าพันบาท

ข้อ ๑๑ ทวิ สหกรณ์การเกษตรซึ่งกู้เงินธนาคาร จะฝากเงินไว้กับธนาคารตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้แทนการถือหุ้นตามข้อ ๑๑ ก็ได้

(๑) ต้องฝากหนึ่งร้อยบาทของวงเงินกู้ทุกสองพันบาท เฉพาะของสองพันบาทให้นับเป็นสองพันบาท และ

(๒) ระยะเวลาฝากต้องไม่ต่ำกว่าสามสิบหกเดือน นับแต่วันถัดจากวันฝากของแต่ละราย

๑ ธนาคารให้ดอกเบี้ยสำหรับเงินฝากตามวรรคหนึ่งในอัตราร้อยละเจ็ดต่อปีในกรณีสหกรณ์ตามข้อ ๒(๑) หรือ (๒) เป็นผู้ฝาก และ

* ความชอบบังคับฉบับที่ ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑

กรกฎาคม ๒๕๑๘

๑ ความชอบบังคับฉบับที่ ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๑

มกราคม ๒๕๑๙

ในอัคราร้อยละหกต่อปีในกรณีชุมนุมสหกรณ์ตามข้อ ๒(๓) เป็นผู้ฝาก โดย
จ่ายดอกเบี้ยพร้อมกับการจ่ายเงินฝาก

ข้อ ๑๒. ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาเงิน ซึ่ง
สหกรณ์การเกษตรได้ทำไว้กับธนาคารเพื่อการสหกรณ์เดิม เฉพาะรายที่มี
ข้อผูกพันพิเศษเกี่ยวกับทุนหมุนเวียนซึ่งตั้งจากทุนสมทบ หรือทุนสินเชื่อการ
เกษตร

ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕
เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๐
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
(ลงชื่อ) บุญมา วงศ์สวรรค์
(นายบุญมา วงศ์สวรรค์)
ประธานกรรมการ

ภาคผนวกที่ ๑๓

ตัวเลขที่มาจากรายงานการจากปี พ.ศ. ๒๕๑๘

ประเภท ธุรกิจ	จำนวน ครัวเรือน	ขนาดของเงินกู้ เฉลี่ยครัวเรือน (บาท)	รวมเงินกู้ (ล้านบาท)
๑. กลุ่มเกษตรกร (สมาชิก)	๑๑๐,๕๐๐	๕,๐๐๐	๕๕๐.๕
๒. สหกรณ์การเกษตร (สมาชิก)	๓๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐	๑,๖๕๐.๕
๓. เกษตรกรลูกค้าโดยตรง	๕๑๑,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๕๗.๕
รวม	๙๒๒,๐๐๐	-	๔,๗๕๘.๕
๔. จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ทั่วประเทศ	๕,๕๕๐,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๗,๗๕๐

หมายเหตุ : ประมาณร้อยละ ๕๐ ของเกษตรกรทั้งหมดที่ต้องการเงินกู้ คิดเป็น
ความต้องการเงินกู้ที่แท้จริงประมาณ ๑๒,๓๕๐ ล้านบาท

บันทึกผลการพิจารณา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

ครั้งที่ ๕

วันศุกร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๙

คำนำ

เนื่องจากว่าร่างพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประกาศของ
คณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการ กระทรวงกลา
โหม (ฉบับที่) พ.ศ. มีความสอดคล้องกันทั้งในหลักการ
และเหตุผล ตลอดจนผลในทางบังคับใช้ ดังนั้นเอกสารประกอบการ
พิจารณาฉบับนี้จึงจะกล่าวรวมกันไป โดยจะยกหลักการและเหตุผล และ
ข้อควรพิจารณามาสรุปให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังจะหยิบยกประ
เด็นสำคัญบางประการ รวมทั้งความในมาตราเดิมที่ถูกแก้ไขเพิ่มเติมและ
ถูกยกเลิกมากกว่าไว้ด้วย **เพื่อขอความเห็นชอบและประโยชน์ในการพิจารณา**

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ก. หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ข. เหตุผล

โดยที่ในภาวะการณ์ปัจจุบัน กษัตริย์เป็นอันตรายต่อเอกภาพของประเทศย่อมมีมาได้จากทั้งภายในและภายนอกประเทศ เห็นควรกำหนดอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมเสียใหม่ให้รัดกุม และยกนอกรับประกันกษัตริย์ที่จะคุกคามราชอาณาจักร ที่มาจากทั้งภายในและภายนอกประเทศได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

ค. สาระสำคัญ

ให้ยกเลิกความในข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ความ
ต่อไปนี้แทน

" ข้อ ๑ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร จากภัยคุกคามทั้งภายในและภายนอกประเทศ -มาตรา ๓
มาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพิ่มเติมข้อความที่
ขีดเส้นใต้ขึ้นมาเท่านั้น

๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
(ฉบับที่ ...) พ.ศ.

ก. หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ มาตรา ๖ มาตรา ๑๘ และ
มาตรา ๒๐ และยกเลิกมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการ
กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓

ข. เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันนี้ ในการทำการรบหรือการสงคราม ได้มี
การใช้กำลังทหารของต่างประเทศ เข้าทำการรบหรือการสงครามรุกรานกัน
โดยเปิดเผยตามแบบธรรมเนียมของการสงครามอย่างแต่ก่อน แต่จะกระทำ
การโดยอาศัยการแทรกซึม การบ่อนทำลายและการก่อความไม่สงบไว้ที่รอบ
ขึ้นในบ้านเมือง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่
ของกระทรวงกลาโหมเสียใหม่ให้สอดคล้องกับวิธีทำการรบและการส่ง
ความช่วยเหลือในปัจจุบัน เพื่อให้กระทรวงกลาโหมสามารถดำเนินการป้องกันภัยอันเกิด
จากการรุกรานของต่างประเทศได้โดยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และโดยที่บท
บัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓
เกี่ยวกับการรักษาราชการแทน และการมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่ที่ยังไม่

เหมาะสม ตลอดจนขณะนี้ได้มีการยกเลิกตำแหน่งรัฐมนตรีสั่งราชการไปแล้ว แต่บทบัญญัติบางมาตราแห่งพระราชบัญญัติ จักรเย็บราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ ยังใ้ค้างถึงอยู่สมควรแก้ไขให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

ก. สาระสำคัญ

๑ มาตรา ๓ โหยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจักรเย็บราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร จากภัยคุกคามทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อการรบหรือการสงคราม เพื่อการรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อการปราบปรามการกบฏและการจลาจล เพื่อช่วยการพัฒนาประเทศ และเพื่อรักษาประโยชน์ของชาติในประการอื่น ตามที่กฎหมายกำหนด

การใช้กำลังทหารเพื่อปฏิบัติการตามความในวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ราชการกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามกฎหมาย

๕

มาตรา ๔ เดิม

มาตรา ๔ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร โดยจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อรักษาเอกราช และประโยชน์แห่งประเทศชาติ

การใช้กำลังทหารเพื่อปฏิบัติการตามความในวรรคก่อนให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ราชการกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผน

๒. มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" มาตรา ๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชาราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกระทรวงกลาโหม และจะให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงก็ได้

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเป็นผู้บัญชาการแทน ถ้ามีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงหลายคน ให้คณะ

รัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมคนหนึ่ง เป็นผู้รักษา
ราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้
ปลัดกระทรวงกลาโหมใช้อำนาจในการสั่งการอนุญาต การให้อนุมัติและการ
ปฏิบัติราชการประจำ แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการประจำที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้บังคับบัญชาชั้นแม่ทัพทำการแทนในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ได้

มาตรา ๖ เดิม

มาตรา ๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบราชการกระทรวงกลาโหม

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการ หรือรัฐมนตรีสั่งราชการ การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีช่วยว่าการ หรือรัฐมนตรีสั่งราชการให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การให้อนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการประจำที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมายใด ๆ จะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้บังคับบัญชาชั้นแม่ทัพทำการแทนในนามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ได้

๓ มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๔ ใหม่ " สภากลาโหม" ประกอบด้วยสมาชิกดังต่อไปนี้

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- (๒) ปลัดกระทรวงกลาโหม
- (๓) รองปลัดกระทรวงกลาโหม
- (๔) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๕) รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๖) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๗) เสนาธิการทหาร
- (๘) รองเสนาธิการทหาร

- (๘) ผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๐) รองผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๑) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๒) เสนาธิการทหารบก
- (๑๓) ผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๔) รองผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๕) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๖) เสนาธิการทหารเรือ
- (๑๗) ผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๑๘) รองผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๑๙) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๒๐) เสนาธิการทหารอากาศ
- (๒๑) นายทหารยศชั้นนายพลขึ้นไป ผู้เคยดำรงตำแหน่งหรือมี

ความดีความชอบในราชการทัพบกแล้ว ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
จะได้อำนาจสั่งจำนวนไม่เกินสามนาย

ในกรณีที่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวง เป็นสมาชิกสภากลาโหมด้วย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะเป็นบุคคลอื่นเข้าแจ้งต่อ
ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผน"

สภากลาโหมเฉพาะเรื่องใดก็ได้"

มาตรา ๑๔ เดิม

"มาตรา ๑๔ ใหม่ "สภากลาโหม" ประกอบด้วยสมาชิก

ดังต่อไปนี้

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- (๒) ปลัดกระทรวงกลาโหม
- (๓) รองปลัดกระทรวงกลาโหม
- (๔) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๕) รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๖) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๗) เสนาธิการทหาร
- (๘) รอง เสนาธิการทหาร
- (๘) ผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๐) รองผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๑) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๒) เสนาธิการทหารบก
- (๑๓) ผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๔) รองผู้บัญชาการทหารเรือ

- (๑๕) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๖) เสนาธิการทหารเรือ
- (๑๗) ผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๑๘) รองผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๑๙) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๒๐) เสนาธิการทหารอากาศ
- (๒๑) นายทหารยศชั้นนายพลขึ้นไป ผู้เคยดำรงตำแหน่งหรือ

มีความดีความชอบในราชการทัพบกแล้ว ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะได้นำแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสามนาย

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการ และหรือรัฐมนตรีสั่งราชการ ที่ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการ และหรือรัฐมนตรีสั่งราชการ เป็นสมาชิกสภากลาโหมด้วย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะเชิญบุคคลอื่นเข้าชี้แจงต่อสภากลาโหมเฉพาะเรื่องใดก็ได้"

๕ มาตรา ๖ โหยงเล็กควมในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๐ ในสภากลาโหม ให้

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน

(๒) ผู้ดำรงตำแหน่งในกระทรวงกลาโหม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงกลาโหมกำหนด เป็นเลขาธิการและรองเลขาธิการ

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ให้รัฐมนตรีช่วยว่า

การกระทรวง เป็นรองประธาน"

มาตรา ๒๐ เดิม

มาตรา ๒๐ ในสภากลาโหม ให้

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน

(๒) ผู้ดำรงตำแหน่งในกระทรวงกลาโหม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงกลาโหมกำหนด เป็นเลขาธิการและรองเลขาธิการ

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการ หรือรัฐมนตรีสั่งราชการให้

รัฐมนตรีดังกล่าวเป็นรองประธาน ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการ และ

รัฐมนตรีสั่งราชการ ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการ เป็นรองประธานคนที่ ๑ และ

รัฐมนตรีสั่งราชการ เป็นรองประธานคนที่ ๒

๕ มาตรา ๑ โยกเลิกมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ

จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๒๒ เดิม

มาตรา ๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นผู้รับผิดชอบ

ชอบในการใช้กำลังทหารตามแผนป้องกันราชอาณาจักร ซึ่งได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๓. ข้อควรพิจารณา

ก. ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ นั้น ไม่รัดกุมและรัดกุมเท่าที่ควร เพราะไม่ได้ระบุถึงภัยคุกคามจากภายในและภายนอกประเทศไว้ การแก้ไขเพิ่มเติมครั้งนี้จึงเป็นการเหมาะสม

ข. ร่างพระราชบัญญัติจักระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่) พ.ศ. ที่แก้ไขเพิ่มเติม และยกเลิกบทบัญญัติบางมาตราของพระราชบัญญัติเดิมนั้นก็เพื่อให้อำนาจแก่กระทรวงกลาโหมในการปฏิบัติทั้งภายใน และป้องกันภัยรุกรานจากต่างประเทศให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน และยุทธวิธีของการสงครามที่เปลี่ยนไป ดังนั้นข้อที่น่าจะได้อภิปรายกันอย่างละเอียดคือ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงในแต่ละมาตรานั้นจะให้ผลในทางปฏิบัติเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติเพียงใด

ค. การยกเลิกความในมาตรา ๒๒ อันเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการใช้กำลังทหาร ตามแผนป้องกันราชอาณาจักรของรัฐมนตรีกลาโหมนั้น น่าจะเป็นผลดีหรือผลเสียต่อจุดมุ่งหมายในการป้องกันประเทศหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ จำเป็นต้องมีมาตรานี้หรือไม่

๑๓

อย่างไรก็ตามความในพระรชบัญญัติเดิม ซึ่งถูกตัดออกไปหรือ
 เพิ่มเติมขึ้นดั่งที่ได้ขีดเส้นไว้แล้ว ก็น่าจะเป็นข้อเปรียบเทียบในการพิ -
 ษารณาอีกประการหนึ่ง
